

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Raport o stanie ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim w 2023 roku

Monitoring Wdrażania Warmińsko-Mazurskiego Programu Rozwoju Ekonomii
Społecznej 2023-2030

Spójna
Polityka
Społeczna
Warmii i Mazur

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Olsztyn 2024 rok

Wykaz skrótów użytych w raporcie

Skrót	Rozwinięcie
CIS	Centrum Integracji Społecznej
CUS	Centrum Usług Społecznych
DPS	Dom Pomocy Społecznej
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
ESWIP	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych
FERS	Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
FEWiM	Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027
IPS	Inkubator Przedsiębiorczości Społecznej
JST	Jednostki Samorządu Terytorialnego
KGW	Koło Gospodyń Wiejskich
KIS	Klub Integracji Społecznej
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
KPRES	Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej
LGD	Lokalna Grupa Działania
MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MRPiPS	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
NGO	Organizacje Pozarządowe (NGO - ang. non-governmental organizations)
OPS	Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS - gminny..., MOPS - miejski)
OWES	Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej
OWIES	Ośrodek Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej
OZPS	Ocena Zasobów Pomocy Społecznej
PES	Podmiot Ekonomii Społecznej
PS	Przedsiębiorstwo Społeczne
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
ROPS	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
RPO WiM 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
TISE	Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych
W-MKRES	Warmińsko-Mazurski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej
W-MPRES	Warmińsko-Mazurski Program Rozwoju Ekonomii Społecznej 2023-2030
WTZ	Warsztat Terapii Zajęciowej
ZAZ	Zakład Aktywności Zawodowej

Spis treści

Wstęp	4
Rozdział 1: Metodologia monitoringu.....	6
Rozdział 2: Stan sektora ekonomii społecznej w 2023 roku	8
Podrozdział 2.1: Podmioty ekonomii społecznej.....	9
Podrozdział 2.2: Przedsiębiorstwa społeczne.....	24
Rozdział 3: Realizacja założonych w Programie celów, priorytetów i kierunków interwencji.....	27
Podrozdział 3.1: Cel szczegółowy 1. Podniesienie potencjału ekonomicznego i konkurencyjności podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych.....	27
Podrozdział 3.2: Cel szczegółowy 2. Zwiększenie efektywności systemu wsparcia ekonomii społecznej.....	36
Podrozdział 3.3: Cel szczegółowy 3. Rozwój partnerskiej współpracy lokalnej na rzecz realizacji inicjatyw ekonomii społecznej	44
Podrozdział 3.4: Cel szczegółowy 4. Podniesienie świadomości i upowszechnianie pozytywnych postaw wokół ekonomii społecznej	51
Rozdział 4: Zestawienie rezultatów i wskaźników planowanej interwencji.....	61
Rozdział 5: Rekomendacje w zakresie rozwoju ekonomii społecznej	63
Aneks 1: Baza przedsiębiorstw społecznych	65
Aneks 2: Baza podmiotów ekonomii społecznej.....	70

Wstęp

Ekonomia społeczna odgrywa kluczową rolę w rozwoju społecznym i gospodarczym regionu, przyczyniając się do wzmocnienia spójności społecznej, integracji społecznej oraz tworzenia miejsc pracy. Województwo warmińsko-mazurskie, charakteryzujące się specyficznymi wyzwaniami społeczno-ekonomicznymi, podejmuje szereg inicjatyw mających na celu wspieranie i rozwój sektora ekonomii społecznej. W niniejszym raporcie przedstawiono aktualny stan ekonomii społecznej opierając się na kluczowych dokumentach strategicznych i programowych.

W związku z tym, że w 2022 roku pojawiły się nowe wyzwania i kierunki szczegółowych interwencji w zakresie planowania działań i rozwoju sektora ekonomii społecznej na poziomie krajowym oraz regionalnym, niezbędna była aktualizacja zapisów obowiązującego wtedy Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej i Solidarnej Warmia i Mazury 2021-2025. Potrzeba modyfikacji ww. dokumentu wynikała przede wszystkim ze zmiany warunków legislacyjnych bezpośrednio powiązanych z ekonomią społeczną.

W dniu 05 grudnia 2023 roku Uchwałą Nr 54/818/23/VI Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął Warmińsko-Mazurski Program Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2023-2030 (W-MPRES), który jest jednym z fundamentów polityki regionalnej w zakresie ekonomii społecznej.

Warmińsko-Mazurski Program Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2023-2030 wyznacza główne cele, priorytety i kierunki kompleksowych działań w obszarze ekonomii społecznej, które przede wszystkim skupiają się na wsparciu przedsiębiorczości społecznej, sprzyjają zatrudnieniu i integracji społeczno-zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz służą zwiększeniu popytu i podaży usług świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej w środowisku lokalnym i upowszechnianiu ekonomii społecznej.

Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 (FEWiM) oraz Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) odgrywają kluczową rolę w realizacji założeń W-MPRES. Te źródła finansowania są niezbędne do wspierania inicjatyw mających na celu rozwój ekonomii społecznej w regionie, zapewniając środki na projekty związane z integracją społeczną, edukacją oraz tworzeniem nowych miejsc pracy.

Realizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie projekt pozakonkursowy „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” również wpisuje się w te działania. Celem głównym projektu jest uspołnienie polityki włączenia społecznego realizowanej w regionie, jak również wypracowanie mechanizmu jej sprawniejszej koordynacji i lepszego przepływu informacji pomiędzy poziomem krajowym i

regionalnym oraz między różnymi podmiotami wewnątrz województwa, co docelowo ma również zapewnić standaryzację realizowanych działań.

Kluczowym dokumentem programowym w zakresie planowania działań w obszarze ekonomii społecznej jest Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej – dalej „Ustawa”. Zgodnie z art. 54. ust. 1. samorząd województwa koordynuje działania na rzecz ekonomii społecznej, a w szczególności opracowuje regionalny program rozwoju na rzecz ekonomii społecznej na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zgodny ze strategią rozwoju województwa w zakresie polityki społecznej.

Niniejszy raport ma na celu przedstawienie aktualnego stanu ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim, ukazanie postępów realizacji założonych celów oraz wskazanie obszarów wymagających dalszego wsparcia. W oparciu o analizę danych zebranych w ramach monitoringu oraz wyniki realizacji poszczególnych programów, raport stanowi kompleksowe źródło informacji dla podejmowania dalszych działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie.

Rok 2023 był szczególny dla działań Ośrodków Wspierania Ekonomii Społecznej. Był to okres zakończenia trwających projektów oraz rozpoczęcia działań w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Taki stan przejściowy nie pozwalał na realizację działań w pełnym zakresie. Procesy związane z zakończeniem dotychczasowych projektów oraz uruchamianiem kolejnych w ramach nowej perspektywy finansowej wymagają czasu. W kolejnych latach, wraz z dalszym wdrażaniem projektów, analizy zapewne wykażą większą liczbę działań i inicjatyw OWES-ów.

Monitoring Programu przeprowadzany jest corocznie. Za monitorowanie rozwoju ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorczości społecznej i sporządzenie raportu na poziomie regionu odpowiada Samorząd Województwa poprzez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. System realizacji programu określono w rozdziale 7 W-MPRES, natomiast w rozdziale 8 określone zostały zasady monitoringu i ewaluacji.

We wrześniu 2024 r. raport został zaopiniowany przez Warmińsko-Mazurski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Rozdział 1: Metodologia monitoringu

Podstawowym dokumentem monitoringu jest coroczny raport. Celem monitoringu jest gromadzenie informacji i danych określających rzeczywisty wpływ Programu na stan oraz rozwój ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim. Potrzeba systematycznego i bieżącego zbierania danych statystycznych i administracyjnych na temat kondycji sektora ekonomii społecznej sprawia, że konieczne jest stałe monitorowanie dynamicznych zmian stanu przedsiębiorczości społecznej w regionie.

Raport obejmuje swoim zakresem rok 2023, a zebrane do analizy dane dotyczą okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku. W obszarze danych zastanych korzystano m.in. z informacji Urzędu Statystycznego, REGON, KRS, Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie a także danych z badań własnych ROPS.

Źródłem danych pierwotnych były badania ankietowe przeprowadzone w okresie od czerwca 2024 r. do końca lipca 2024 r., które objęły 116 gmin oraz 21 powiatów, w tym 19 powiatów ziemskich oraz 2 powiaty grodzkie (miasto Olsztyn i miasto Elbląg) z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, jak również cztery akredytowane ośrodki wsparcia ekonomii społecznej (OWES) utworzone w ramach Poddziałania 11.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 do września 2023 roku. Od IV kwartału 2023 roku Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej funkcjonują w ramach nowej perspektywy w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur (FEWiM) 2021-2027, priorytet 9: Włączenie i integracja EFS+, Działanie 9.2: Ekonomia społeczna.

Badanie ankietowe dotyczyło szeregu kwestii zawartych w W-MPRES, związanych m.in. z:

- ✓ podniesieniem konkurencyjności i potencjału podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych,
- ✓ zwiększeniem i upowszechnianiem pozytywnych postaw wokół ekonomii społecznej,
- ✓ rozwojem partnerskiej współpracy lokalnej oraz kompleksowym i efektywnym wsparciem sektora ekonomii społecznej.

Z uwagi na różnorodność zadań w obszarze ekonomii społecznej opracowano narzędzia badawcze w formie ankiet, dostosowane do rodzaju podmiotu.

Przy tworzeniu kwestionariusza ankiety monitorującej dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (JST) skorzystano z systemu LimeSystem. Link do kwestionariusza online został przesłany na adres e-mail przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. Kwestionariusz ankiety dotyczył:

- ✓ uwzględniania obszaru ekonomii społecznej w lokalnych dokumentach programowych / strategicznych,
- ✓ powierzania podmiotom ekonomii społecznej realizacji usług społecznych,
- ✓ % budżetu ogółem JST przeznaczonego na zlecenie świadczenia usług społecznych podmiotom ekonomii społecznej w 2023 r.,
- ✓ prowadzenia postępowań o zamówienia publiczne z zastosowaniem "klauzul społecznych",
- ✓ liczby i wartości umów zawartych w postępowaniach przeprowadzonych z udziałem klauzul społecznych,
- ✓ stosowania „aspektów społecznych” w zamówieniach publicznych o wartości wyłączającej z obowiązku stosowania Ustawy PZP,
- ✓ uczestnictwa w formach wsparcia, mających na celu podniesienie kompetencji/kwalifikacji w zakresie ekonomii społecznej.

Kwestionariusz ankiety w postaci pliku Excel wysłany do przedstawicieli OWES zawierał zagadnienia dotyczące działań związanych z:

- ✓ podniesieniem potencjału ekonomicznego i konkurencyjności PES, w tym PS,
- ✓ zwiększaniem efektywności systemu wsparcia ekonomii społecznej,
- ✓ podniesieniem świadomości i upowszechnianiem pozytywnych postaw wokół ekonomii społecznej.

W bieżącym roku zrezygnowano z wysyłania ankiety badawczej do przedsiębiorstw społecznych (PS). Zamiast niej, zapytanie dotyczące przedsiębiorstw społecznych zostało skierowane do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Dane dotyczące ogólnej sytuacji finansowej przedsiębiorstw będą zbierane i uzupełniane w kolejnym roku badawczym. W ramach zapytania skierowanego do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, zwrócono się z prośbą o dostarczenie informacji dotyczących przedsiębiorstw społecznych z zakresu:

- ✓ zatrudnienia i trwałości miejsc pracy w PS,
- ✓ działań, w wyniku których sytuacja pracowników PS pod kątem integracji społecznej i zawodowej uległa poprawie,
- ✓ korzystania z instrumentów finansowych przez PS,

oraz informacji dotyczących działalności Centów Integracji Społecznej i Klubów Integracji Społecznej:

- ✓ uczestników CIS, KIS objętych działaniami z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej,
- ✓ stopnia usamodzielnienia po ukończeniu CIS, KIS.

Odpowiedzi na pytania ankietowe udzieliło 120 jednostek samorządu terytorialnego, co stanowi 87,59% ogółu jednostek (137 JST) oraz cztery

akredytowane ośrodki wsparcia ekonomii społecznej. Informacje dotyczące przedsiębiorstw społecznych zostały uzupełnione poprzez dane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Rozdział 2: Stan sektora ekonomii społecznej w 2023 roku

Dotychczas sektor ekonomii społecznej definiowano jako zróżnicowany obszar aktywności obywatelskiej i społecznej, który obejmuje w szczególności organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, koła gospodyń wiejskich, spółdzielnie pracy oraz podmioty ekonomii solidarnej. Wyodrębnione były również grupy podmiotów ekonomii solidarności społecznej, których podstawowym celem jest aktywizacja zawodowa i integracja społeczna, w tym reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami¹.

Obecnie wraz z wejściem w życie 30 października 2022 r. ustawy o ekonomii społecznej zdefiniowano ekonomię społeczną jako działalność podmiotów ekonomii społecznej na rzecz społeczności lokalnej w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej, tworzenia miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz świadczenia usług społecznych, realizowaną w formie działalności gospodarczej, działalności pożytku publicznego, innej działalności o charakterze odpłatnym.²

Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą o ekonomii społecznej, w aktualnych zapisach główny akcent położony jest wprost na działalność podmiotów ekonomii społecznej, które poprzez realizację działań ukierunkowanych na pomoc osobom wykluczonym lub zagrożonym wykluczeniem społecznym nabierają personalnego charakteru, stawiając na pierwszym miejscu człowieka i jego potrzeby. Należy również zwrócić uwagę, że w ustawie zrezygnowano ze stosowania pojęć ekonomii solidarnej oraz podmiotów ekonomii solidarnej, a rozwój sektora ekonomii społecznej ma bardziej spersonalizowany charakter i jest rozumiany jako rozwój podmiotów ekonomii społecznej służący budowaniu warunków do pozytywnej zmiany sytuacji osób wymagających wsparcia.

W niniejszym Raporcie do celów monitoringu zastosowano definicje i charakterystykę podmiotów zgodną z obowiązującym Warmińsko-Mazurskim Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej 2023-2030.

---

¹Definicja zgodna z ówczesnie obowiązującymi ustawami oraz „Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej”, Monitor Polski z 2019, poz. 214, Biblioteka Ekonomii Społecznej i Solidarnej, MRPiPS, Warszawa 2019 r., str.12.

²Ustawa o ekonomii społecznej, art. 2

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20220001812/U/D20221812Lj.pdf>,
dostęp 04.05.2023 r.

Podrozdział 2.1: Podmioty ekonomii społecznej

Ekonomia społeczna w województwie warmińsko-mazurskim w 2023 roku stanowiła ważny element lokalnego rozwoju gospodarczego i społecznego. Podmioty ekonomii społecznej przyczyniły się do aktywizacji zawodowej, wspierania osób wykluczonych społecznie oraz wzmacniania solidarności i spójności społecznej. Podmioty ekonomii społecznej to organizacje, których działalność ma za zadanie realizację celów społecznych, a nie jedynie generowanie zysku. Działają one na rzecz wspólnoty lokalnej, wspierając rozwój społeczny i gospodarczy oraz włączenie społeczne.

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej reguluje definicję podmiotu ekonomii społecznej, poprzez który należy rozumieć:

- ✓ spółdzielnię socjalną,
- ✓ warsztat terapii zajęciowej i zakład aktywności zawodowej,
- ✓ centrum integracji społecznej i klub integracji społecznej,
- ✓ spółdzielnię pracy, w tym spółdzielnię inwalidów i spółdzielnię niewidomych, oraz spółdzielnię produkcji rolnej,
- ✓ organizację pozarządową o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych,
- ✓ podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.³

Zgodnie z powyższym do podmiotów ekonomii społecznej zaliczamy podmioty spółdzielcze (spółdzielnie socjalne, spółdzielnie pracy, spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych, spółdzielnie produkcji rolnej), jednostki reintegracji społeczno-zawodowej (CIS i KIS, WTZ i ZAZ), organizacje pozarządowe, w tym m.in. stowarzyszenia, fundacje, spółki non profit, podmioty kościelne, stowarzyszenia JST, koła gospodyń wiejskich.

Podmioty Spółdzielcze

Zgodnie z ustawą z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem osób, która prowadzi wspólną działalność gospodarczą na rzecz swoich członków.

Z informacji przedstawionych przez Urząd Statystyczny w Olsztynie wynika, że na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego w 2023 r., funkcjonowało ogólnie 478 podmiotów spółdzielczych, w tym m.in.:

---

³ Ustawa o Ekonomii Społecznej, art.2, pkt. 5

- ✓ 120 spółdzielni socjalnych,
- ✓ 17 spółdzielni pracy,
- ✓ 7 spółdzielni inwalidów i niewidomych.

Pozostałe 334 spółdzielnie to różnorodne formy spółdzielcze, które nie zostały wyszczególnione w powyższej klasyfikacji.

Tabela nr 1: Liczba spółdzielni zarejestrowanych w województwie warmińsko-mazurskim, stan na dzień 31.12.2023 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywne prowadzące działalność	Nowo powstałe
spółdzielnie, w tym	478	425	2
socjalne	120	107	1
pracy	17	13	0
inwalidów i niewidomych	7	5	0

Źródło: Baza Publikacyjna Rejestru Regon – stan na dzień 31.12.2023 r.

Spółdzielnie Socjalne

Spółdzielnie socjalne mają na celu integrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez tworzenie dla nich miejsc pracy oraz środowiska sprzyjającego rozwojowi osobistemu i zawodowemu. Głównym celem spółdzielni socjalnej jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę jej członków oraz pracowników na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej.

Pozyskanie szczegółowych informacji na temat stanu aktywnie funkcjonujących spółdzielni socjalnych jest trudne, ponieważ dostępne dane statystyczne charakteryzuje duża rozbieżność, a liczba zarejestrowanych spółdzielni nie odpowiada faktycznej liczbie istniejących podmiotów. Na ogół rejestry wykazują w liczbie aktywnych podmiotów również spółdzielnie, które są w trakcie likwidacji lub zaprzestały prowadzić swoją działalność, ale nie zostały jeszcze wykreślone z ewidencji z różnych przyczyn formalnych.

Z danych Krajowego Rejestru Sądowego wynika, że na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zarejestrowano łącznie 145 spółdzielni socjalnych. Zgodnie z informacją uzyskaną z Urzędu Statystycznego w Olsztynie wynika, że w Wojewódzkiej Bazie Publikacji Rejestru REGON według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. w województwie warmińsko-mazurskim zarejestrowanych było 120 spółdzielni socjalnych, w tym aktywną działalność prowadziło 107 podmiotów. W 2023 r. zarejestrowała się 1 nowa Spółdzielnia Socjalna „Moc” z siedzibą w Jonkowie w powiecie olsztyńskim. Natomiast Spółdzielnia Socjalna „Smacznego” z Górowa Iławeckiego została przekształcona w Spółdzielnię Socjalną „Źródło” z siedzibą w Orzechowie w gminie Dobre Miasto.

W wyniku przeprowadzonej analizy podmiotów widniejących w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego ustalono, iż według stanu na koniec 2023 r. 54 spółdzielnie socjalne nie były aktywne, tj.:

- ✓ 12 spółdzielni socjalnych figurowało w KRS jako „w likwidacji”,
- ✓ 38 podmiotów zostało wykreślonych z rejestru przedsiębiorców, a wykreślenie z KRS uprawomocniło się,
- ✓ 4 spółdzielnie miały zawieszoną działalność gospodarczą.

Z informacji własnych i przekazanych przez OWES-y wynika, że 25 spółdzielni socjalnych nie funkcjonuje mimo, że figuruje aktywne w KRS. Z danych monitoringu przeprowadzonego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie wynika, że na koniec grudnia 2023 r. na Warmii i Mazurach w osiemnastu powiatach działało aktywnie 66 spółdzielni socjalnych (o 2 więcej niż w roku 2022). Nadal na terenie powiatu mrągowskiego nie została zarejestrowana i nie funkcjonuje żadna spółdzielnia. Według ROPS nieaktywnych spółdzielni socjalnych było 79 (w roku 2022 - 80).

Tabela nr 2: Liczba aktywnych spółdzielni socjalnych w województwie warmińsko-mazurski w latach 2022-2023 w podziale na powiaty.

POWIAT	2022 rok	2023 rok
bartoszycki	3	3
braniewski	3	3
działdowski	12	12
elbląski	1	1
ełcki	1	1
giżycki	2	2
gołdapski	1	1
iławski	1	1
lidzbarski	2	2
kętrzyński	1	1
mrągowski	0	0
Miasto Elbląg	3	3
Miasto Olsztyn	8	8
nidzicki	3	3
nowomiejski	3	3
olecki	1	1
olsztyński	6	8
ostródzki	5	5
piski	2	2
szczycieński	4	4
węgorzewski	2	2
RAZEM	64	66

Źródło: Opracowanie własne ROPS.

Spółdzielnie Pracy

Spółdzielnie pracy to organizacje, w których członkowie wspólnie prowadzą działalność gospodarczą, dzieląc się zarówno zyskami, jak i obowiązkami. Ich celem jest zapewnienie stabilnego zatrudnienia oraz godziwych warunków pracy dla swoich członków. W województwie warmińsko-mazurskim spółdzielnie pracy mają istotne znaczenie dla lokalnej społeczności, przyczyniając się do rozwoju gospodarczego regionu oraz integracji społecznej jego mieszkańców. Spółdzielnię pracy zakłada co najmniej 10 osób fizycznych (nie muszą być to osoby zagrożone wykluczeniem społecznym) lub trzy, jeżeli założycielami są osoby prawne.

Z informacji przedstawionych przez Urząd Statystyczny w Olsztynie wynika, iż w województwie warmińsko-mazurskim według stanu na dzień 31.12.2023 r. zarejestrowanych ogółem było 17 spółdzielni pracy, z czego 13 prowadziło aktywną działalność. W porównaniu do roku 2022 liczba spółdzielni spadła o dwie, w tym aktywnych o jeden. Najwięcej spółdzielni pracy znajduje się w powiecie olsztyńskim (4) i ostródzkim (3), po 2 w powiecie elbląskim i lidzbarskim. W powiecie kętrzyńskim, ełckim, działdowskim, nowomiejskim i szczycieńskim znajduje się po 1 spółdzielnia pracy.

Spółdzielnie Inwalidów i Niewidomych

Spółdzielnie inwalidów i niewidomych to podmioty ekonomii społecznej, pełniące funkcje zbliżone do spółdzielni socjalnych. Ich głównym celem jest rehabilitacja zawodowa, medyczna i społeczna osób z niepełnosprawnościami, w szczególności inwalidów i niewidomych, poprzez pracę w prowadzonym wspólnie przedsiębiorstwie. Spółdzielnie inwalidów i niewidomych to organizacje, które powołane są do zapewnienia godziwej pracy oraz integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami, w tym także osób niewidomych. Ich działalność koncentruje się na tworzeniu miejsc pracy dostosowanych do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz wspieraniu ich w zdobywaniu umiejętności zawodowych. Liczba tego typu spółdzielni w województwie warmińsko-mazurskim nie ulega zmianie. W 2023 r. zarejestrowanych było ogółem 7 spółdzielni, w tym 5 aktywnie prowadziło swoją działalność.⁴

Jednostki reintegracji społeczno-zawodowej

Podmioty reintegracyjne mogą być prowadzone przez fundacje, stowarzyszenia, jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust.3 pkt. 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Podmioty te służą reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, nie posiadają statusu przedsiębiorstw społecznych, ale mogą przygotowywać do pracy w przedsiębiorstwie społecznym lub do prowadzenia takiego przedsiębiorstwa (np. spółdzielni socjalnej). Działalność

---

⁴ Dane z rejestru Urzędu Statystycznego w Olsztynie, stan na dzień 31.12.2023 r.

reintegracyjna może być prowadzona jako usługa na rzecz społeczności lokalnej przez przedsiębiorstwa społeczne. Na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego w 2023 r., funkcjonowały 103 podmioty prowadzące aktywną działalność reintegracyjną w tym:

- ✓ 13 centrów integracji społecznej,
- ✓ 45 klubów integracji społecznej,
- ✓ 35 warsztatów terapii zajęciowej,
- ✓ 10 zakładów aktywności zawodowej.

Tabela nr 3: Liczba jednostek reintegracji społeczno-zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim według typu podmiotu w podziale na subregiony według działalności OWES w 2023 r.

POWIAT	Warsztat Terapii Zajęciowej	Zakład Aktywności Zawodowej	Centrum Integracji Społecznej	Klub Integracji Społecznej	OGÓŁEM
OWIES ELBLĄG					
powiat braniewski	1		1	2	4
powiat elbląski	2	1		1	10
powiat ostródzki	2	1			3
powiat iławski	3			5	8
miasto Elbląg	4	1	2	1	2
OWES OLSZTYN					
powiat bartoszycki	2	1		1	4
powiat lidzbarski	2			4	6
powiat kętrzyński	1	1		6	8
powiat mrągowski	2		1	2	5
powiat olsztyński	3	1		10	18
miasto Olsztyn	2	1	1	1	1
OWES EŁK					
powiat węgorzewski	1			1	2
powiat gołdapski	1				1
powiat giżycki	2	1	1	2	6
powiat olecki	1		1	2	4
powiat ełcki	1		2		3
powiat piski	1	1	2	1	5
OWES NIDZICA					
powiat nowomiejski	1			1	2
powiat działdowski	1				1
powiat nidzicki	1	1		3	5
powiat szczygieński	1		2	2	5
OGÓŁEM	35	10	13	45	103

Źródło: Opracowanie własne ROPS na podstawie danych nadesłanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

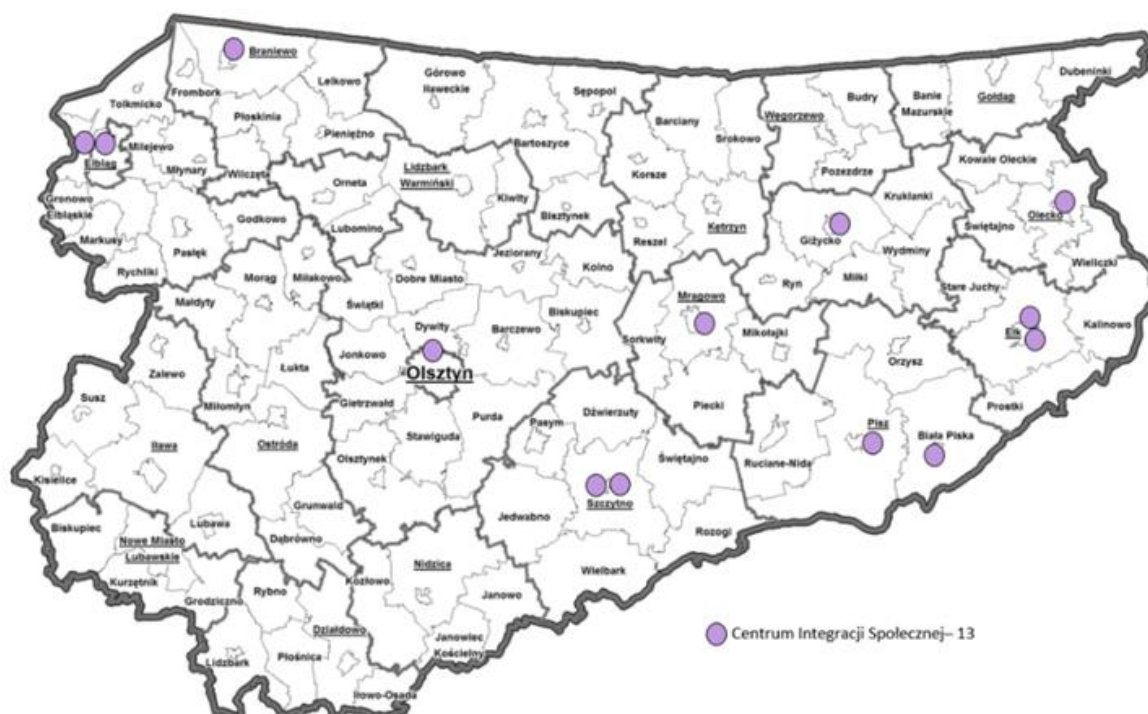
W każdym z czterech subregionów funkcjonowały wszystkie rodzaje podmiotów reintegracyjnych. Najwięcej z nich (42) w roku 2023 prowadziło działalność na obszarze subregionu olsztyńskiego (12 WTZ, 2 CIS, 24 KIS, 4 ZAZ).

Znaczna liczba podmiotów funkcjonowała również w subregionie elbląskim - 27 jednostek (12 WTZ, 3 CIS, 9 KIS, 3 ZAZ). W 2 pozostałych subregionach liczba podmiotów reintegracyjnych to: 21 (subregion ełcki) i 13 (subregion nidzicki).

Centra Integracji Społecznej (CIS)

Od 2006 r. ROPS gromadzi dane nt. działalności centrów integracji społecznej oraz klubów integracji społecznej, funkcjonujących w województwie warmińsko-mazurskim. Centrum integracji społecznej to jednostka realizująca działania mające na celu reintegrację zawodową i społeczną, a zasady tworzenia i sposób funkcjonowania określa ustawa o zatrudnieniu socjalnym.⁵ Zgodnie z art. 5 ust. 5 ustawy o zatrudnieniu socjalnym Wojewoda prowadzi rejestr jednostek organizacyjnych, którym nadał status Centrum. Według stanu na 31 grudnia 2023 r. w rejestrze Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wpisanych było 13 centrów integracji społecznej (o 3 więcej niż w roku 2022). Centra Integracji Społecznej mają swoje siedziby głównie w dużych miastach: Olsztyn, Elbląg, Ełk, a także gminach miejskich: Ostróda, Pisz, Braniewo, Mrągowo, Giżycko oraz w siedzibach gmin miejsko-wiejskich: Pisz, Biała Piska. Na terenie województwa rozmieszczone są nierównomiernie, w tym po dwa w Ełku i Elblągu.

Mapa nr 1: Centra Integracji Społecznej wpisane do rejestru Wojewody Warmińsko-Mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne ROPS.

⁵ Dz.U.2022, poz.218.

Z danych nadesłanych przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie wynika, że w roku 2023 najliczniejszą grupę uczestników CIS w całym regionie stanowią osoby długotrwale bezrobotne (910). W dalszej kolejności należy wskazać osoby wychodzące z uzależnień od alkoholu (54), kwalifikowane jako „inni” (739) oraz osoby z niepełnosprawnościami (135).

Cały cykl reedukacji i reintegracji trwa zazwyczaj 12 miesięcy, ale w uzasadnionych przypadkach może być przedłużony do 18 miesięcy, stąd liczba osób rozpoczynających proces usamodzielnienia w CIS może różnić się od liczby absolwentów w danym roku. Widać to wyraźnie w poniższym zestawieniu tabelarycznym: zajęcia w CIS w 2023 r. rozpoczęło 1129 osób, a ukończyło 619 osób. W zajęciach w 2023 r. uczestniczyło łącznie 1927 osób, w porównaniu z rokiem 2022, gdzie liczba uczestników wynosiła 1385 jest to wzrost o 542 osoby.

Tabela nr 4: Liczba i struktura uczestników objętych reintegracją CIS w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób, które w 2023 r.:		
	rozpoczęły zajęcia	uczestniczyły w zajęciach	ukończyły zajęcia
Uczestnicy zajęć (ogółem)	1129	1927	619
1.1. Osoby bezdomne realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności	9	18	9
1.2. Osoby uzależnione od alkoholu	37	54	17
1.3. Osoby uzależnione od narkotyków lub innych środków odurzających	3	3	2
1.4. Osoby chore psychicznie	10	14	5
1.5. Osoby długotrwale bezrobotne	493	910	275
1.6. Osoby z zakładów karnych, mające trudności w integracji ze środowiskiem	23	33	11
1.7. Uchodźcy realizujący indywidualny program integracji	10	21	11
1.8. Osoby niepełnosprawne	93	135	61
1.9. Inni	451	739	228

Źródło: Dane pozyskane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego; Sprawozdanie Centrum Integracji Społecznej za rok 2023; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Z danych otrzymanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wynika, iż najwięcej osób korzystających z usług reintegracji zawodowej i społecznej uczestniczyło w zajęciach w:

- ✓ CIS Braniewo: 720 uczestników, 183 ukończyło program,
- ✓ CIS Biała Piska: 285 uczestników, 98 ukończyło program,
- ✓ CIS Mrągowo: 121 uczestników, 16 ukończyło program.

Największą popularnością cieszyły się:

- ✓ inne usługi w zakresie reintegracji społecznej,
- ✓ korzystanie z przekazywanych przez Centrum propozycji ofert pracy,
- ✓ zajęcia terapeutyczne,

- ✓ grupy wsparcia oraz grupy samopomocy.

Liczba uczestników objętych reintegracją w CIS rośnie każdego roku, co może wskazywać na zwiększające się zapotrzebowania na takie usługi lub ich coraz większą dostępność. Największy wzrost odnotowano między 2022 a 2023 rokiem, co może sugerować istotne zmiany w polityce społecznej, efektywność programów reintegracyjnych, czy też wzrost liczby osób potrzebujących wsparcia.

Tabela nr 5: Liczba uczestników objętych reintegracją Centrów Integracji Społecznej – porównanie 3 lat (2021-2023).

2021 r.	2022 r.	2023 r.
1164	1385	1927

Źródło: Opracowanie własne ROPS na podstawie danych pozyskanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Tabela przedstawia liczbę uczestników objętych reintegracją w Centrach Integracji Społecznej w latach 2021-2023. W 2021 r. liczba uczestników wynosiła 1164 osoby, natomiast w 2022 r. wzrosła o 19% w porównaniu do roku poprzedniego, osiągając liczbę 1385 osób. W 2023 r. liczba uczestników wzrosła o 39% w porównaniu z rokiem 2022 osiągając poziom 1927 osób.

W grupie osób kończących zajęcia w CIS (619 osób), wskaźnik usamodzielnienia ekonomicznego⁶ wyniósł 32,79%. Największą grupę usamodzielnionych ekonomicznie w 2023 r. stanowią osoby, które zostały zatrudnione u pracodawcy bez zatrudnienia wspieranego - 166 osób. Tylko jedna osoba została zatrudniona w ramach zatrudnienia wspieranego, co może wskazywać na potrzebę lepszego wykorzystania tej formy wsparcia.

Z danych otrzymanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wynika, iż najwięcej osób usamodzielnionych ekonomicznie zakończyło uczestnictwo w:

- ✓ CIS Braniewo – 43 osoby,
- ✓ CIS Elbląg (prowadzonym przez Stowarzyszenie ESWIP) 42 osoby.

⁶ Wskaźnik usamodzielnienia ekonomicznego – miara skuteczności w realizacji zadań zatrudnienia socjalnego, obliczana jako odsetek uczestników usamodzielnionych ekonomicznie w relacji do pozytywnie kończących zajęcia.

Tabela nr 6: Liczba osób, które pozytywnie zakończyły uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej i usamodzielnili się ekonomicznie w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób
3.1 Uczestnicy Centrum skierowani do pracy u pracodawcy w ramach zatrudnienia wspieranego (art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy ⁷)	1
3.2 Uczestnicy Centrum zatrudnieni u pracodawcy bez zatrudnienia wspieranego	166
3.3. Uczestnicy Centrum skierowani do pracy w Centrum (art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy ⁸)	18
3.4. Uczestnicy Centrum, którzy podjęli samodzielną działalność gospodarczą	4
3.5 Uczestnicy Centrum, którzy podjęli działalność gospodarczą w formie spółdzielni socjalnej (art. 16 ust. 1a ustawy)	0
3.6. Uczestnicy skierowani do odbycia stażu zawodowego na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ⁹	0
3.7. Uczestnicy Centrum, którzy nabyli prawo do świadczeń emerytalnych lub rentowych	14

Źródło: Dane pozyskane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie; Sprawozdanie Centrum Integracji Społecznej za rok 2023; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Kluby Integracji Społecznej (KIS)

Klub Integracji Społecznej działa na rzecz integracji osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych, a jego głównym celem jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu oraz podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy.

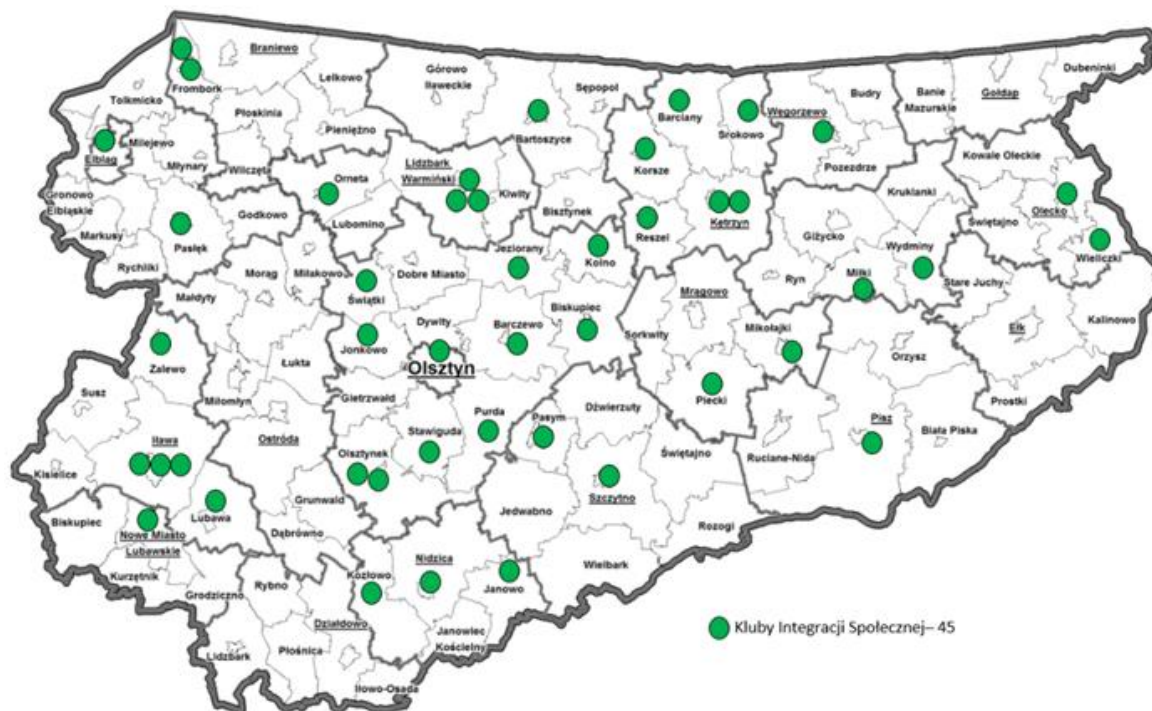
Z informacji uzyskanej z Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (Rejestr Klubów Integracji Społecznej w Województwie Warmińsko-Mazurskim – stan 31.12 2023 r.) wynika, iż liczba funkcjonujących klubów integracji społecznej nie zmieniła się w stosunku do roku 2022 i wynosiła 45. Podmiotami prowadzącymi KIS-y są głównie ośrodki pomocy społecznej. Najwięcej KIS-ów zarejestrowanych jest w powiecie olsztyńskim (11), w powiecie kętrzyńskim (6), w powiecie iławskim (5). W czterech powiatach regionu kluby integracji społecznej nie funkcjonują (powiaty: działdowski, gołdapski, ostródzki, ełcki).

⁷ Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016r. poz. 1828).

⁸ Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016r. poz. 1828).

⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 645, z późn. zm.

Mapa nr 2: Kluby Integracji Społecznej funkcjonujące na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne ROPS.

Z danych otrzymanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego wynika, że w roku 2023 działaniami z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej objęto 729 osób, co oznacza spadek liczby uczestników o 433 osoby w stosunku do roku 2022. Najliczniejszą grupę uczestników KIS w regionie warmińsko-mazurskim, które rozpoczęły zajęcia stanowią osoby długotrwale bezrobotne (439 w tym 293 – kobiety, 146-mężczyzn). W dalszej kolejności należy wskazać osoby wychodzące z uzależnień od alkoholu (168 w tym 39 kobiet, 129 mężczyzn), oraz osoby z niepełnosprawnościami (46 w tym 23 kobiet, 23 mężczyzn). Liczba osób, które ukończyły zajęcia wynosi 675 (w tym 461 kobiet, 214 mężczyzn).

Z danych nadesłanych przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki wynika, że w porównaniu z ubiegłymi latami w 2023 r. spadła liczba osób, które podjęły różne formy aktywizacji zawodowej – 238, tj. o 73 osoby mniej niż w roku 2022. W latach 2021-2023 obserwujemy spadek liczby osób podejmujących aktywizację zawodową w KIS. W 2021 roku liczba ta wynosiła 423 osoby, w 2022 roku zmniejszyła się do 311 osób, a w 2023 roku spadła do 238 osób. W ciągu trzech lat liczba osób korzystających z aktywizacji zawodowej w KIS zmniejszyła się o 185 osób, co stanowi około 43,74% w stosunku do liczby z roku 2021.

Najbardziej popularne formy aktywności zawodowej:

- ✓ 220 osób skierowanych do prac społecznie użytecznych,

- ✓ 88 osób skierowanych do Centrum Integracji Społecznej,
- ✓ 85 osób, które podjęły zatrudnienie u pracodawcy.

Tabela nr 7: Liczba osób, które podjęły różne formy aktywizacji zawodowej w Klubach Integracji Społecznej – porównanie 3 lat (2021-2023).

2021 r.	2022 r.	2023 r.
423	311	238

Źródło: Opracowanie własne ROPS na podstawie danych pozyskanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Tabela przedstawia liczbę osób, które podjęły różne formy aktywizacji zawodowej KIS w latach 2021-2023. W 2021 roku aktywizacją objęto 423 osoby. W 2022 roku liczba ta spadła o 102 osoby, co stanowi spadek o 24,11%, osiągając poziom 311 osób. W 2023 roku nastąpił dalszy spadek, tym razem o 73 osoby (23,5%), co doprowadziło do liczby 238 uczestników.

Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ)

WTZ są w swej formule bliższe KIS/CIS, ponieważ przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, dążą do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, podnoszenia sprawności psychofizycznych oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniach zawodowych albo podjęcie pracy.

W województwie warmińsko-mazurskim według Oceny Zasobów Pomocy Społecznej (OZPS) i danych własnych ROPS wynika, iż w 2023 r. liczba warsztatów terapii zajęciowej w porównaniu z rokiem 2022 nie zmieniła się i wynosiła 35. W danym okresie w Warsztatach Terapii Zajęciowej uczestniczyły 1494 osoby. Liczba uczestników w 2023 r. zwiększyła się o 1 osobę. 119 osób z niepełnosprawnościami, opuściły warsztat terapii zajęciowej z powodu:

- ✓ podjęcia pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej – 17 osób,
- ✓ podjęcia zatrudnienia w Zakładzie Pracy Chronionej – 1 osoba,
- ✓ podjęcia pracy na otwartym rynku pracy – 2 osoby,
- ✓ inny powód – 99 osób.

Jak wynika z danych uzyskanych z powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz MOPS Olsztyn i CUS Elbląg, na koniec 2023 r. w każdym powiecie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonowały warsztaty terapii zajęciowej. WTZ są prowadzone głównie przez fundacje i stowarzyszenia, a ich koszty współfinansowane są przede wszystkim ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a także ze środków powiatu, w którym dany warsztat funkcjonuje.

Tabela nr 8: Liczba uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego oraz źródła finansowania, stan na dzień 31.12.2023 r.

Liczba uczestników warsztatu terapii zajęciowej	Całkowite koszty działania warsztatu terapii zajęciowej w danym roku	Koszty finansowane ze środków PFRON	Koszty finansowane ze środków powiatu
1 494	48 676 737,69 zł	43 455 006,70 zł	5 109 105,21 zł

Źródło: Dane według OZPS oraz danych własnych ROPS.

Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ)

Zakłady aktywności zawodowej są podmiotami, w których osoby z niepełnosprawnościami w stopniu umiarkowanym i znacznym mają stworzone warunki do pracy w warunkach chronionych. ZAZ prowadzi działalność na rynku poprzez sprzedaż wytworzonych dóbr i usług, niemniej jednak działalność wytwórczo-usługowa ma charakter podrzędny, a głównym celem jest zapewnienie pracy w celach utrzymania i przywrócenia zdolności do pracy osobom z niepełnosprawnością i przygotowania ich na otwarty rynek pracy. W 2023 r. funkcjonowało w regionie 10 zakładów aktywności zawodowej, tj. w Olsztynie, Giżycku, Elblągu, Kamionku Wielkim koło Elbląga, Biskupcu, Bartoszycach, Ostródzie, Piszcu, Nidzicy oraz w Kętrzynie (w 2022 r. – było ich 9).

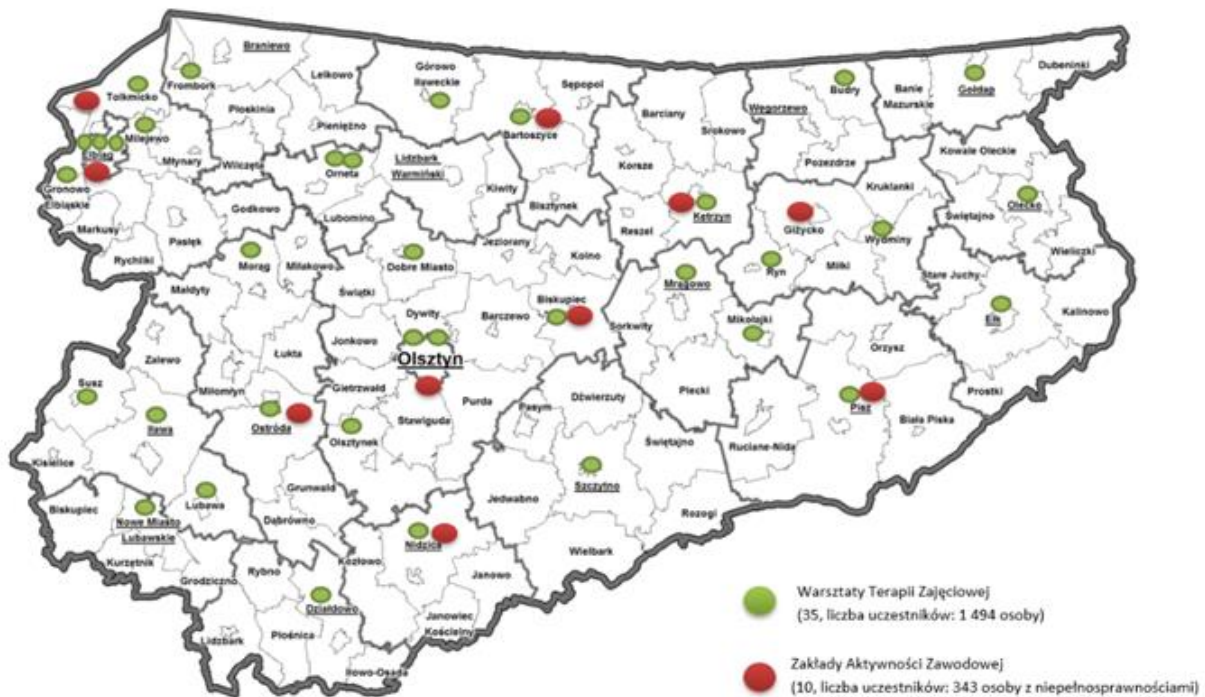
W 2023 roku, w ramach działań na rzecz wyrównywania szans w zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami, dofinansowano koszty utworzenia Powiatowego Zakładu Aktywności Zawodowej w Kętrzynie kwotą 2 387,5 tys. zł. Zakłady Aktywności Zawodowej działające na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (w Giżycku, Elblągu, Kamionku Wielkim, Olsztynie, Biskupcu, Ostródzie, Bartoszycach, Piszcu, Nidzicy i Kętrzynie) otrzymały łącznie 12 052,8 tys. zł, co stanowi wzrost o 2 988,3 tys. zł w porównaniu do 2022 roku. Na dofinansowanie złożyły się środki PFRON będące w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w wysokości 11 470,3 tys. zł (o ponad 3 005,8 tys. zł więcej niż w 2022 r.) oraz środki budżetu Samorządu w wysokości 582,5 tys. zł (o 17,5 tys. zł mniej niż w 2022 r.).¹⁰

Zakłady Aktywności Zawodowej na koniec 2023 r. zatrudniały łącznie 476 osób tj. o 54 osoby więcej w stosunku do roku 2022. Wśród zatrudnionych osób, 343 z nich stanowiły osoby z niepełnosprawnościami (ze znacznym i umiarkowanym stopniem

¹⁰ Formularz zbierania danych Raportu o Stanie Województwa – 2023 r. Syntetyczny opis realizacji polityk, programów, planów i strategii realizowanych przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2023 r.

niepełnosprawności), tj. o 41 osób więcej w stosunku do roku poprzedniego. 133 zatrudnione osoby stanowił personel.¹¹

Mapa nr 3: Zakłady Aktywności Zawodowej i Warsztaty Terapii Zajęciowej funkcjonujące w województwie warmińsko-mazurskim w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne ROPS.

¹¹ Źródło: Dane według OZPS oraz danych własnych ROPS.

Tabela nr 9: Baza aktywnych Zakładów Aktywności Zawodowej oraz stan zatrudnienia na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa	Liczba zatrudnionych osób-personel	Liczba zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami (ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności)	Ogółem zatrudnienie w Zakładach Aktywności Zawodowej
1.	ZAZ w Elblągu	12	28	40
2.	ZAZ w Giżycku	15	35	50
3.	Polski Związek Niewidomych ZAZ w Olsztynie	14	38	52
4.	ZAZ w Kamionku Wielkim	20	50	70
5.	ZAZ w Biskupcu	13	38	51
6.	ZAZ w Bartoszychach	11	27	38
7.	ZAZ w Ostródzie	12	35	47
8.	Piski ZAZ "Wieża" w Piszcu	13	35	48
9.	ZAZ w Nidzicy	9	23	32
10.	Powiatowy ZAZ w Kętrzynie	14	34	48
		133	343	476

Źródło: Rejestr Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego „Lista zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej” <https://www.gov.pl/web/uw-warmińsko-mazurski/rejestry-prowadzone-w-wydziale-polityki-społecznej>, według stanu na dzień 31.12.2023 r., dane własne ROPS.

Zakłady Pracy Chronionej (ZPCH)

Zakłady pracy chronionej zapewniają miejsca pracy osobom z najcięższymi niepełnosprawnościami. Status pracodawcy zakładu pracy chronionej przysługuje pracodawcom prowadzącym działalność gospodarczą przez okres co najmniej 12 miesięcy, zatrudniającym nie mniej niż 25-ciu pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i osiągającym wskaźniki zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami przez okres co najmniej 6 miesięcy. Z rejestru Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego wynika, że w regionie w 2023 r. funkcjonowało 29 zakładów pracy chronionej, tj. o 2 mniej w stosunku do roku poprzedniego.¹²

Organizacje pozarządowe (NGO)

Organizacje pozarządowe odgrywają kluczową rolę w społeczeństwie, działając na rzecz dobra publicznego i wspierając różnorodne inicjatywy społeczne, kulturalne, ekologiczne i humanitarne. NGOs są niezależne od administracji rządowej i finansowane głównie przez darowizny, granty oraz działalność gospodarczą. Ich celem nie jest generowanie zysków, lecz realizacja misji społecznych. Organizacje

¹² Dane z rejestru Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego „Lista zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej” <https://www.gov.pl/web/uw-warmińsko-mazurski/rejestry-prowadzone-w-wydziale-polityki-społecznej>, według stanu na dzień 01.03.2024 r.

pozarządowe są ważnymi podmiotami III sektora, które aktywnie uczestniczą w procesach rozwoju lokalnego rozumianego jako oddolne działanie służące zaspokojeniu społecznych potrzeb przy wykorzystaniu zasobów lokalnego potencjału. Sektor pozarządowy województwa warmińsko-mazurskiego tworzą podmioty o różnym statusie prawnym, głównie zaś stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz fundacje. Liczba organizacji pozarządowych w województwie warmińsko-mazurskim co roku wzrasta. Według danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie, na dzień 31 grudnia 2023 r. w regionie zarejestrowanych było ogółem 5660 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 966 fundacji – łącznie 6626 podmiotów (o 429 więcej niż w roku 2022). Włączając do powyższej liczby kościoły katolicki (646), inne kościoły i związki wyznaniowe (114) oraz koła gospodyń wiejskich (614 – w tym 30 funkcjonujące jako stowarzyszenia – o 148 więcej niż w roku 2022), to podmiotów społecznych w regionie jest ok. 7998 (o 605 więcej niż w roku 2022).¹³ Zaangażowanie organizacji pozarządowych odgrywa kluczowe znaczenie w dążeniu do rozwoju ekonomii społecznej w regionie.

Tabela nr 10: Liczba fundacji i stowarzyszeń oraz organizacji społecznych oddzielnie niewymienionych zarejestrowanych w województwie warmińsko-mazurskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywne prowadzące działalność	Nowo powstałe
Fundacje	966	924	111
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	5660	5481	140
Stowarzyszenia niewpisane do KRS	1500	1492	70
Organizacje społeczne oddzielnie niewymienione niewpisane do KRS	519	519	0
Stowarzyszenia	3364	3200	69
Związki stowarzyszeń	32	31	0
Stowarzyszenia kultury fizycznej	192	187	0
Związki sportowe	36	36	0
Polskie Związki Sportowe	1	1	0
Inne organizacje społeczne lub zawodowe	2	2	0
Stowarzyszenia kultury fizycznej o zasięgu ogólnokrajowym	6	5	0
Stowarzyszenia ogrodowe	7	7	1
Związki Stowarzyszeń Ogrodowych	0	0	0
Jednostki terenowe stowarzyszeń posiadających osobowość prawną	1	1	0
Kościół katolicki	644	644	0
Inne kościoły i związki wyznaniowe	114	114	1

Źródło: Dane pozyskane z Urzędu Statystycznego w Olsztynie - Baza Publikacyjna Rejestru REGON - stan na dzień 31.12.2023.

¹³ Sprawozdanie z realizacji w roku 2023 Programu Współpracy Samorządu Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2022-2027, str. 4.

Spółki NON-PROFIT

Spółki non-profit to spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych, a także nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników. Podmioty te mogą prowadzić działalność pożytku publicznego zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Warunkiem uznania spółki z o.o. lub spółki akcyjnej za przedsiębiorstwo społeczne są odpowiednie zapisy w umowie spółki lub statucie. Z informacji uzyskanych od Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego wynika, że wśród funkcjonujących przedsiębiorstw społecznych w regionie zarejestrowano 4 spółki non-profit.

Koła gospodyń wiejskich (KGW)

Ważną grupę podmiotów ekonomii społecznej posiadającą ogromny potencjał sprzyjający aktywizacji społeczności lokalnych obszarów wiejskich stanowią koła gospodyń wiejskich. Zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich, koło jest dobrowolną, niezależną od administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego samorządną społeczną organizacją mieszkańców wsi, która wspiera rozwój przedsiębiorczości na wsi i aktywnie działa na rzecz środowisk wiejskich.

KGW reprezentuje interesy i działania na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich oraz ich rodzin, a także wspiera wszechstronny rozwój terenów wiejskich. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzi Krajowy Rejestr Kół Gospodyń Wiejskich, w którym na dzień 31 grudnia 2023 r. zarejestrowanych było 614 KGW z terenu województwa warmińsko-mazurskiego.¹⁴ Jak wynika z prowadzonego rejestru, społeczności lokalne wsi i miasteczek Warmii i Mazur mają potrzebę zrzeszania się - z roku na rok przybywa organizacji prowadzonych w formie KGW (wzrost o 148 więcej niż w roku 2022).

2.2: Przedsiębiorstwa społeczne (PS)

Nowa ustawa o ekonomii społecznej wprowadza kilka istotnych zmian dotyczących przedsiębiorstw społecznych. Przede wszystkim ustawa definiuje przedsiębiorstwo społeczne jako podmiot działający na rzecz społeczności lokalnej, zwłaszcza w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz świadczenia usług społecznych. Ponadto przedsiębiorstwo społeczne musi zatrudniać co najmniej trzy osoby na umowę o pracę lub spółdzielczą umowę o pracę, przy czym każda z tych osób musi pracować co najmniej na pół etatu. W przedsiębiorstwach nastawionych na reintegrację

---

¹⁴ Krajowy Rejestr Kół Gospodyń Wiejskich prowadzony jest na bieżąco, a zamieszczone w nim dane nie posiadają wpisów archiwalnych. Aktualna liczba dostępna jest na stronie internetowej: <https://krkgw.arimr.gov.pl/>

społeczną i zawodową, co najmniej 30% zatrudnionych muszą stanowić osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Przedsiębiorstwa społeczne mogą liczyć na wsparcie finansowe w formie jednorazowych środków na utworzenie stanowiska pracy oraz finansowania kosztów wynagrodzenia lub kosztów pracy. Wsparcie to może pochodzić z Funduszu Pracy oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ustawa precyzuje również zasady nadzoru nad przedsiębiorstwami społecznymi oraz warunki uzyskiwania i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego. Status ten nadaje Wojewoda w drodze decyzji administracyjnej.

Według nowych przepisów dotyczących ekonomii społecznej liczba przedsiębiorstw społecznych w 2023 r. w województwie warmińsko-mazurskim uległa zmniejszeniu w porównaniu do poprzedniego roku. Zmniejszenie liczby przedsiębiorstw społecznych wynika prawdopodobnie z bardziej restrykcyjnych kryteriów uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz wprowadzania nowych regulacji, które mogły wpłynąć na operacyjność tych podmiotów. Nowe przepisy mają na celu zwiększenie efektywności i z transparentności działalności przedsiębiorstw społecznych, co może wiązać się wyeliminowaniem części podmiotów, które nie spełniają nowych wymogów.

Zgodnie z danymi z rejestru Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) w 2022 r. w regionie warmińsko-mazurskim było zarejestrowanych 109 przedsiębiorstw społecznych. Był to okres przed pełnym wdrożeniem nowej ustawy o ekonomii społecznej, która zmieniła kryteria i procedury rejestracji. Po wejściu w życie nowej ustawy o ekonomii społecznej liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw społecznych spadła do 46.¹⁵

Zgodnie z danymi otrzymanymi z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w roku 2023 status przedsiębiorstwa społecznego otrzymało 46 organizacji, w tym:

- ✓ 22 organizacje pozarządowe,
- ✓ 20 spółdzielni socjalnych,
- ✓ 4 spółki z o.o. nienastawione na osiągnięcie zysku.

Wśród przedsiębiorstw społecznych dominują organizacje pozarządowe i spółdzielnie socjalne. Spółki z o.o. nienastawione na zysk stanowią mniejszość. Większość przedsiębiorstw społecznych (25) prowadzi działalność odpłatną pożytku publicznego. Tylko 21 przedsiębiorstw społecznych nie angażuje się w taką

---

¹⁵ Dane pozyskane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego; Roczne Sprawozdanie Przedsiębiorstwa Społecznego za 2023 rok; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; https://rjps.mrips.gov.pl/RJPS/RU/start.do?id_menu=73,59

działalność. Wszystkie z wymienionych PS prowadzą działalność gospodarczą, co sugeruje ich dużą aktywność na rynku. Znacząca liczba przedsiębiorstw społecznych (32) angażuje się w reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, co podkreśla ich rolę w polityce społecznej. Około połowa z przedsiębiorstw (25) realizuje usługi społeczne, co jest istotnym wkładem w lokalną społeczność, choć 21 PS nie zajmuje się tym obszarem.

Z danych otrzymanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wynika, iż przedsiębiorstwa społeczne w 2023 r. zatrudniały 647 osób, z czego większość to kobiety (75%). W porównaniu z rokiem 2022 jest to wzrost o 49 osób. W roku sprawozdawczym w przedsiębiorstwach społecznych zostało zatrudnionych 166 osób, 79% nowo zatrudnionych stanowią kobiety.

Formy zatrudnienia w przedsiębiorstwach społecznych:

- ✓ umowa o pracę lub spółdzielcza umowa - 397 osób,
- ✓ umowa cywilnoprawna - 248 osób,
- ✓ prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, niebędące pracodawcami, świadczące na rzecz przedsiębiorstwa społecznego usługi przez nieprzerwany okres co najmniej 3 miesiące - 2 osoby .

Zatrudnienie osób z grup zagrożonych wykluczeniem stanowi 38,6% całkowitej liczby zatrudnionych. W 2023 r. zatrudniono 73 osoby z tych grup, z czego 62 to kobiety. Znaczna większość osób z grup zagrożonych wykluczeniem zatrudniona jest na pełen etat (147). Największą grupę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym stanowią bezrobotni (179), w tym długotrwale bezrobotni (71). Inne znaczące grupy to osoby z niepełnosprawnościami (18) oraz osoby poszukujące pracy (24). Z danych otrzymanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego wynika również, że przedsiębiorstwa społeczne korzystały z różnych form finansowego wsparcia, jednak zakres wykorzystania tych instrumentów jest ograniczony. Większość przedsiębiorstw nie korzysta z dostępnych środków, co może sugerować potrzebę zwiększenia świadomości na temat możliwości wsparcia finansowego oraz uproszczenia procedur aplikacyjnych.

Tabela nr 11: Korzystanie z różnych źródeł finansowania instrumentów wsparcia przez przedsiębiorstwa społeczne w 2023 r.

Instrumenty wsparcia							
Fundusz Pracy		PFRON		EFS Plus		Inne źródła	
TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE
14	32	7	39	12	34	11	35

Źródło: Dane pozyskane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego Roczne sprawozdanie Przedsiębiorstwa Społecznego za 2023 rok.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Rozdział 3: Realizacja założonych w Programie celów, priorytetów i kierunków interwencji

Warmińsko-Mazurski Program Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2023-2030 określa cel główny i cele szczegółowe wraz z obszarami działań, priorytetami i kierunkami interwencji, które samorząd województwa, samorządy lokalne, instytucje wspierające ekonomię społeczną oraz ich partnerzy będą realizować na rzecz wzmocnienia sektora ekonomii społecznej w latach 2023-2030. Program formułuje również oczekiwane rezultaty planowanej interwencji oraz wskaźniki pomiaru stopnia osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych.

Głównym celem realizacji Warmińsko-Mazurskiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej 2023-2030 jest zwiększenie udziału ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym społeczności lokalnych województwa warmińsko-mazurskiego.

Osiągnięcie celu głównego i celów szczegółowych Programu będzie możliwe przy określeniu oczekiwanych rezultatów i wskaźników pozwalających zidentyfikować zmianę wywołaną interwencją przeprowadzoną na podstawie W-MPRES. Określony w Programie sposób dojścia do wyznaczonych rezultatów i efektów interwencji jest kluczowy, ponieważ dzięki przewidzianym działaniom sektor ekonomii społecznej zwiększy swój zasięg oddziaływania.

Podrozdział 3.1: Cel szczegółowy 1

Podniesienie potencjału ekonomicznego i konkurencyjności podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych

Cel koncentruje się na wzmocnianiu potencjału PES i PS poprzez poprawę kompetencji ich pracowników, poprawę jakości oferowanych dóbr i usług, lepszy dostęp do kapitału, silniejszą współpracę i bardziej skuteczną reintegrację.

Wskaźniki celu określają:

- Wskaźnik 1 - % wzrostu średniej przychodów PS,
- Wskaźnik 2 – liczba miejsc pracy utworzonych w PS,
- Wskaźnik 3 – liczba sieci, federacji, zrzeszeń w obszarze ekonomii społecznej, w tym organizacji pozarządowych,
- Wskaźnik 4 – liczba PES, które skorzystały z instrumentów finansowych.

Realizacja wskaźników

Wartość bazową **wskaźnika 1 (% wzrostu średniej przychodów PS)** w 2022 roku obliczono na podstawie analizy danych PS z czterech subregionów: olsztyńskiego, nidzickiego, ełckiego i elbląskiego. Analiza z 2022 r. wykazała wzrost

średnich przychodów PS o 8,88% w porównaniu do roku 2021. Należy jednak zaznaczyć, że dane te były niekompletne z powodu braku sprawozdań finansowych od części przedsiębiorstw społecznych. Dane dotyczące przychodów PS za rok 2023 w bieżącym monitoringu nie były zbierane. Informacje te zostaną zgromadzone i uzupełnione w przyszłym roku badawczym, tj. w roku 2024.

Jako wartość bazową **wskaźnika 2 (liczba miejsc pracy utworzonych w PS)** podano dane z Raportu o stanie ekonomii społecznej i solidarnej w województwie warmińsko-mazurskim w 2022 r. W Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 r. Ekonomia Solidarności Społecznej (KPRES) przyjęto szacunkową liczbę 765 miejsc pracy w województwie warmińsko-mazurskim do 2023 r. (zgodnie z zasadą n+3 fundusze przyznane w ramach perspektywy finansowej 2014-2020). W nowej perspektywie finansowej 2021-2027 (zgodnie z zasadą n+2) szacuje się utworzenie 854 nowych miejsc pracy w województwie warmińsko-mazurskim do końca 2029 r.

Zgodnie z danymi uzyskanymi z czterech ośrodków wsparcia ekonomii społecznej w 2023 r. nie utworzono nowych miejsc pracy w PS z uwagi na końcową fazę realizacji projektów OWES i jednocześnie rozpoczęciem nowych projektów w ramach perspektywy 2021-2027. Z drugiej strony w 2023 r. udało się utrzymać 175 miejsc pracy, co jest znacznym wzrostem w porównaniu do 63 miejsc pracy utrzymanych w roku poprzednim. Sugeruje to poprawę stabilności zatrudnienia w istniejących PS. W zakresie tworzenia nowych przedsiębiorstw społecznych w 2023 r. zaobserwowano różnice regionalne. W OWES w Nidzicy powstało 14 nowych PS, co stanowi wzrost w porównaniu do całkowitej liczby 11 nowych PS utworzonych w 2022 r. W OWES w Olsztynie powstało 5 nowych PS, natomiast w OWIES w Elblągu i OWES w Ełku nie utworzono nowych PS.

Tabela nr 12: Liczba utworzonych i utrzymanych miejsc pracy w PS w rozbiciu na 4 OWES w zestawieniu 2 lat (2022-2023).

OWES	Liczba utworzonych miejsc pracy w PS		Liczba utrzymanych miejsc pracy		Liczba utworzonych miejsc pracy w PS w obszarze usług społecznych	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Ełk	32	0	26	31	-*	0
Elbląg	47	0	15	41	-	0
Nidzica	42	0	11	83	-	0
Olsztyn	15	0	11	20	-	0
RAZEM	136	0	63	175	-	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES oraz danych własnych ROPS.

*W tabeli przedstawiającej liczbę miejsc pracy w PS w obszarze usług społecznych nie ma danych za 2022 r., ponieważ zbieranie tych informacji rozpoczęto dopiero w 2023 r. W rezultacie, dane za poprzedni rok nie są dostępne.

Liczba istniejących sieci, federacji, zrzeszeń w obszarze ekonomii społecznej, w tym organizacji pozarządowych (**wskaźnik 3**) utrzymuje się od 2021 r. na stałym poziomie. Z danych uzyskanych z czterech ośrodków wsparcia ekonomii społecznej wynika, że w roku 2023 łączna liczba sieci wynosiła 9 (Warmińsko – Mazurska Sieć Przedsiębiorstw Społecznych „Prometeusz”, Regionalny Spółdzielczy Związek Rewizyjny w Olsztynie, Herold Sieć Wspierania Rozwoju Lokalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Regionalna Platforma Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej, Warmińsko-Mazurskie Forum KIS, Warmińsko-Mazurskie Forum CIS, Warmińsko-Mazurskie Forum WTZ, Warmińsko-Mazurska Sieć OWES, Sieć Wiosek Tematycznych¹⁶).

W 2023 r. liczba PES, które skorzystały z instrumentów finansowych (**wskaźnik 4**), spadła w porównaniu do roku 2022. W 2022 r. z instrumentów finansowych skorzystały 54 podmioty ekonomii społecznej, natomiast w 2023 r. liczba ta zmniejszyła się do 20. Największą liczbę podmiotów korzystających z instrumentów finansowych odnotowano w OWES w Nidzicy, gdzie wsparcie uzyskało 12 PES. W OWES w Ełku z instrumentów finansowych skorzystało 6 PES, natomiast w OWES w Olsztynie 2 podmioty. W OWIES w Elblągu nie odnotowano żadnych podmiotów ekonomii społecznej, które korzystały z instrumentów finansowych.

Tabela nr 13: Liczba PES, które skorzystały z instrumentów finansowych w rozbiciu na 4 OWES, porównanie 2 lat (2022-2023).

OWES	2022 r.	2023 r.
Ełk	22	6
Elbląg	9	0
Nidzica	13	12
Olsztyn	10	2
RAZEM	54	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES oraz danych własnych ROPS.

Realizacja priorytetów i kierunków interwencji – cel szczegółowy 1

W celu szczegółowym 1 W-MPRES założono cztery priorytety, które w 2023 r. były realizowane przez podmioty odpowiedzialne za realizację zadań określonych w Programie. Działania prowadzone były w poniższych obszarach:

- poprawa kondycji ekonomicznej PES, w tym PS,
- rozwój potencjału PES, w tym szczególnie w zakresie świadczenia usług społecznych,
- wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwój funkcji reintegracji PES,

¹⁶ Na terenie OWES Nidzica funkcjonuje sieć wiosek tematycznych działająca w formie fundacji i stowarzyszeń: Źródłana Wioska w Łynie, Wioska Sztuki w Jerutkach, Kraina Siedmiu Osobliwości w Jabłonce, Garncarska Wioska w Kamionce.

- upowszechnianie dostępnych rozwiązań dla PES, w tym PS funkcjonujących na poziomie krajowym.

W ramach zaplanowanych działań w 2023 r. cztery OWES-y ściśle współpracowały z regionalnym koordynatorem rozwoju ekonomii społecznej, tj. Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Olsztynie, z którym ustalono plany realizacji wspólnych inicjatyw.

W 2023 r. **Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) w Ełku** prowadzony przez Stowarzyszenie Adelfi w partnerstwie z Elbląskim Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Pozarządowych w Elblągu nie utworzył formalnej sieci, federacji ani zrzeszenia w obszarze ekonomii społecznej, jednak skutecznie sieciował środowiska animacyjne, w tym PES i PS, w obszarze swojej działalności. W ramach tych działań zorganizowano Targi Ekonomii Społecznej, które umożliwiały nawiązywanie nowych kontaktów oraz wymianę doświadczeń między podmiotami.

Chociaż OWES w Ełku nie udzielał dotacji i PES nie korzystały z instrumentów zwrotnych, podmioty mogły skorzystać z podstawowego oraz przedłużonego wsparcia pomostowego, co zapewniało im stabilność finansową w kluczowych momentach rozwoju. Oprócz podstawowego i przedłużonego wsparcia pomostowego w ofercie OWES były wymieniane również dotacje, jednakże z uwagi na to, że 2023 r. był końcowym rokiem realizacji projektu OWES, nie były już wtedy one udzielane. Ostatni konkurs odbył się w 2022 r., tak aby było możliwe zachowanie 12-miesięcznego okresu obowiązkowego wsparcia po udzieleniu dotacji oraz zachowanie trwałości przez PES.

W 2023 r. OWES w Ełku wspierał PES oraz PS w zakresie podnoszenia kompetencji ich pracowników. W 2022 r. aż 320 pracowników skorzystało z oferty szkoleniowej i doradczej OWES, natomiast w 2023 r. liczba ta zmniejszyła się do 230 osób, co wskazuje na spadek w zakresie tego typu działań. OWES w Ełku również kładł duży nacisk na przygotowanie liderów do realizacji zadań w sektorze ekonomii społecznej. W 2022 r. 53 liderów zostało przygotowanych do realizacji zadań w sektorze ekonomii społecznej, natomiast w 2023 r. liczba ta nieznacznie spadła do 50. OWES w Ełku wspierał rozwój kompetencji kadry zarządzającej oraz pracowników PES poprzez organizację licznych szkoleń, seminariów, warsztatów z ekonomią społeczną, specjalistycznych doradztw, spotkań coworkingowych oraz wizyt studyjnych. Te działania miały na celu podniesienie kwalifikacji oraz umiejętności niezbędnych do skutecznego funkcjonowania na rynku usług społecznych. W powyższych formach wsparcia uczestniczyło 230 przedstawicieli PES i PS. W 2023 r. OWES w Ełku nie tylko wspierał PES poprzez sieciowanie i doradztwo, ale także zapewniał wsparcie w zakresie pozyskiwania zamówień publicznych. Konsultant ds. zamówień publicznych oferował niezbędne wsparcie i doradztwo, co przyczyniało się do lepszego wykorzystania dostępnych możliwości w tym obszarze.

W ramach inicjatyw wspierających tworzenie wspólnych przedsięwzięć PES, OWES w Ełku realizował:

- ✓ bieżące spotkania animacyjne (zwłaszcza w zakresie realizacji wspólnych inicjatyw na rzecz ekonomii społecznej),
- ✓ doradcze spotkania animacyjne (kluczowe i biznesowe),
- ✓ działania informacyjne (konferencje, targi ekonomii społecznej, warsztaty, spotkanie informacyjne),
- ✓ spotkania coworkingowe.

W 2023 r. w OWES w Ełku nie utworzono nowych miejsc pracy, podczas gdy w 2022 r. powstało ich 32. Liczba utrzymanych miejsc pracy wynosiła 31, co jest wzrostem w porównaniu z 26 miejscami utrzymanymi w 2022 r. W roku badawczym nie powstały nowe miejsca pracy w obszarze usług społecznych, nie utworzono również nowych przedsiębiorstw społecznych.

W ramach funduszu przedsiębiorczości społecznej PES i PS korzystały z różnych form wsparcia oferowanych przez **Ośrodek Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej w Elblągu (OWIES)**, takich jak dotacje na utworzenie miejsc pracy, podstawowe wsparcie pomostowe oraz przedłużone wsparcie finansowe. Te formy wsparcia bezpośrednio przyczyniają się do realizacji działań reintegracyjnych, ponieważ umożliwiają tworzenie nowych miejsc pracy oraz stabilizację istniejących stanowisk, co jest kluczowe dla reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Doradcy specjalistyczni Ośrodka Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej byli przygotowani merytorycznie do udzielania informacji na temat zasad i procedur uzyskiwania zamówień publicznych, jednak żaden ze wspieranych PES i PS nie był zainteresowany tą tematyką. Głównymi formami wsparcia w procesie ekonomizacji PS były m.in.: spotkania animacyjne, doradztwo kluczowe, specjalistyczne i biznesowe, szkolenia, wizyty studyjne oraz usługi specjalistyczne.

Rok 2023 dla OWIES w Elblągu wykazał spadek liczby osób, które zdobyły lub podnosiły swoje kwalifikacje, jak również zmniejszenie liczby przygotowanych liderów. OWIES w Elblągu wspierał rozwój kompetencji 7 pracowników i przedstawicieli z sektora PES oraz PS. W 2022 r. liczba ta wynosiła 18. Przygotował również 14 liderów do realizowania zadań w sektorze ekonomii społecznej. W poprzednim roku liczba ta wynosiła 47. W okresie wrzesień-grudzień 2023 r. w ramach rozwoju kompetencji menadżerskich liderów PS zrealizowany został cykl szkoleniowy „Szkoła Menadżerów NGO”. Celem szkolenia było podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności dotyczącej planowania strategicznego, zarządzania zespołem, motywowania i delegowania zadań, aspektów prawnych, finansowania i

promocji działań w NGO. Cykl ukończyło 14 osób, będących liderami lub aktywnymi członkami/członkiniami organizacji pozarządowych z regionu Warmii i Mazur.¹⁷

W ramach inicjatyw wspierających tworzenie wspólnych przedsięwzięć PES, OWIES w Elblągu organizował konferencje, szkolenia, targi przedsiębiorczości społecznej, podczas których przedstawiciele PES mieli okazję się spotkać, nawiązać kontakty i wymienić informacje o swoich działaniach. Spotkania te często prowadziły do współpracy, realizacji wspólnych projektów oraz wzajemnego uzupełnienia oferty produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej.

W 2023 r. w OWIES w Elblągu nie utworzono nowych miejsc pracy, podczas gdy w 2022 r. powstało ich 15. Liczba utrzymanych miejsc pracy wynosiła 41, co jest wzrostem w porównaniu z 15 miejscami utrzymanymi w 2022 r. Może to wskazywać na poprawę stabilności operacyjnej podmiotów ekonomii społecznej. W roku badawczym nie powstały nowe miejsca pracy w obszarze usług społecznych, nie utworzono również nowych przedsiębiorstw społecznych.

Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) w Olsztynie prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczości Lokalnej WAMA-COOP w 2023 r. kontynuował działania skoncentrowane na wsparciu rozwoju i wzmocnieniu PES oraz PS.

W 2023 r. zmniejszyła się liczba podmiotów korzystających z instrumentów finansowych, z 10 w 2022 r. do 2 w 2023 r. OWES w Olsztynie przyjął i pozytywnie ocenił dwa wnioski o przedłużenie wsparcia pomostowego. Mimo ograniczonego wsparcia finansowego, działania OWES w Olsztynie przyczyniły się do utrzymania 20 miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej, co jest wzrostem w porównaniu do 11 utrzymanych miejsc pracy w 2022 r. W 2023 roku nie odnotowano przypadków podniesienia kompetencji pracowników PES oraz PS w porównaniu do 26 pracowników w 2022 r. Jednocześnie, liczba liderów przygotowanych do realizacji zadań w sektorze ekonomii społecznej wzrosła z 4 w 2022 r. do 5 w 2023 r.

OWES w Olsztynie aktywnie wspierał PES i PS w uzyskiwaniu zamówień publicznych. Przedstawiciel OWES w Olsztynie podczas prac jako członek Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej zgłaszał potrzebę znalezienia systemowych rozwiązań sprzyjających zleceniu zadań i usług PES i PS przez jednostki samorządu terytorialnego. Dużą rolę w tym zakresie może odegrać uruchomienie pilotażowego projektu pn. Premia społeczna, którego beneficjentem jest Fundacja Fundusz Współpracy z Warszawy. „Premia społeczna” to innowacyjny mechanizm wspierający rozwój lokalnego rynku usług społecznych. Jego głównym celem jest zachęcanie samorządów do zlecania tych usług podmiotom ekonomii

---

¹⁷ Informacje szczegółowe dotyczące cyklu szkoleniowego „Szkola Menadżerów NGO” znajdują się na stronie Stowarzyszenia ESWIP w zakładce „Aktualności”, <https://www.eswip.pl/aktualnosci/1033,rusza-rekrutacja-do-szkoly-menedzerow>.

społecznej. Mogą to zrobić w formie udzielenia zamówienia publicznego lub powierzenia zadania publicznego.

Rok 2023 przyniósł dynamiczny rozwój sektora przedsiębiorstw społecznych, z utworzeniem 5 nowych podmiotów w porównaniu do 1 nowego PS w 2022 r. Niemniej jednak, pomimo utworzenia nowych PS nie odnotowano nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych w obszarze usług społecznych. Utrzymanie 20 miejsc pracy w PS oraz wzrost liczby nowych PS świadczą o pozytywnym wpływie OWES w Olsztynie na rozwój sektora w regionie.

W 2023 roku OWES w Olsztynie podjął także inicjatywy mające na celu wspieranie tworzenia wspólnych przedsięwzięć przez podmioty ekonomii społecznej. Jednym z takich działań było zorganizowane spotkanie online dotyczące Ustawy o ekonomii społecznej, w którym wzięły udział 3 PES.

W 2023 r. **Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) w Nidzicy** podjął szereg działań wpisujących się w realizację celu szczegółowego 1, ukierunkowanych na podniesienie potencjału ekonomicznego i konkurencyjności PES, w tym PS. W subregionie nidzickim działała Warmińsko-Mazurska Sieć Przedsiębiorstw Społecznych „Prometeusz”, w której uczestniczą PES podejmujące wspólne inicjatywy, takie jak pisanie projektów czy współpraca turystyczna przy organizacji wizyt studyjnych. Na obszarze OWES w Nidzicy działała również sieć wiosek tematycznych, funkcjonujących jako fundacja i stowarzyszenia, w tym: Źródłana Wioska w Łynie, Wioska Sztuki w Jerutkach, Kraina Siedmiu Osobliwości w Jabłonce oraz Garncarska Wioska w Kamionce. W ramach współpracy tych wiosek organizowane są wizyty studyjne dla grup z całej Polski. Ponadto, realizowane są sieciowe projekty współpracy w formie partnerstw i konsorcjów, takie jak projekt „Społeczne Ogrody”, który obejmuje społeczności lokalne i organizacje, m.in.: Stowarzyszenie Robimy bo Chcemy z Waszulek, Fundacja Kreolia z Jerutek, Łyńskie Centrum Rozwoju Ałna oraz Garncarska Wioska w Kamionce.

W 2023 roku 12 podmiotów ekonomii społecznej z terenu OWES w Nidzicy skorzystało z instrumentów finansowych, takich jak dotacje, pożyczki oraz wsparcie pomostowe.

Choć w 2023 r. nie utworzono nowych miejsc pracy w PS, udało się utrzymać 83 miejsca pracy. Utrzymanie miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach społecznych, takich jak Fundacja Żywa Przestrzeń czy Spółdzielnia Socjalna Bulwar, świadczy o skuteczności wsparcia finansowego i doradczego oferowanego przez OWES w Nidzicy. Wzrost liczby pracowników i przedstawicieli PES, którzy nabyli lub podnieśli swoje kompetencje, z 97 osób w 2022 r. do 109 osób w 2023 r., pokazuje ciągłe zaangażowanie OWES w Nidzicy w rozwój kadry sektora ekonomii społecznej. Organizowane szkolenia, warsztaty oraz kursy zawodowe przyczyniły się do poprawy jakości świadczonych usług oraz wzmocnienia pozycji podmiotów ekonomii społecznej na rynku. Liczba liderów przygotowanych do realizacji zadań w sektorze

ekonomii społecznej w 2023 r. wyniosła 35, co oznacza spadek w porównaniu do roku 2022, kiedy to przygotowano 51 liderów.

OWES w Nidzicy aktywnie wspierał podmioty ekonomii społecznej w uzyskiwaniu zamówień publicznych, oferując łącznie 45 godzin doradztwa i pomocy w przygotowaniu ofert. Z tej formy wsparcia skorzystały trzy podmioty. Realizacja licznych inicjatyw, takich jak organizacja targów ekonomii społecznej, wizyty studyjne oraz tworzenie grup inicjatywnych PES, przyczyniała się do rozwoju współpracy między podmiotami. Działania te wspierają tworzenie wspólnych przedsięwzięć.

Działania OWES w Nidzicy w 2023 r. były skoncentrowane na podnoszeniu potencjału ekonomicznego i konkurencyjności PES, co znalazło swoje odzwierciedlenie w licznych inicjatywach wspierających rozwój, współpracę oraz stabilność finansową podmiotów ekonomii społecznej.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w ramach realizacji działań określonych w celu pierwszym wzmacniał potencjał podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych dzięki realizacji projektu pozakonkursowego ROPS pt. „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach”, który był wdrażany do 30 września 2023 r.

ROPS prowadził działania sprzyjające współpracy podmiotów o charakterze reintegracyjnym.

27-28 kwietnia 2023 roku w ramach ww. projektu zorganizowano 2-dniową wizytę studyjną do województwa pomorskiego dla przedstawicieli podmiotów reintegracyjnych z województwa warmińsko-mazurskiego. Celem wizyty była wymiana informacji oraz poznanie dobrych praktyk poprzez prezentację działań, spotkań z kadrą podmiotów reintegracyjnych, wizyty w podmiotach ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym w zakresie:

- ✓ funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, spółdzielni socjalnych, organizacji pozarządowych (zekonomizowanych), spółek non-profit oraz podmiotów reintegracyjnych,
- ✓ tworzenia mieszkań chronionych, wspomaganych,
- ✓ realizacji usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej (realizacja usług opiekuńczych, wytchnieniowych/asystenckich/wsparcia terapeutycznego),
- ✓ tworzenia trwałych miejsc pracy dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Kontynuowano spotkania Regionalnej Platformy Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej. We wrześniu 2023 roku w Worlinach odbyło się dwudniowe spotkanie Platformy, którego głównym celem było dalsze wzmacnianie

sieci kooperacji podmiotów reintegracyjnych oraz wymiana doświadczeń i informacji w zakresie współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów reintegracyjnych w obszarze usług społecznych. Podczas dwudniowego wydarzenia uczestnicy spotkania zapoznali się z prelekcjami o szerokim spektrum tematycznym w obszarze ekonomii społecznej i solidarnej, w tym z wykładem nt. realizacji projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, informacją nt. nowego projektu koordynacyjnego ROPS oraz odbyła się dyskusja na temat poziomu przygotowania podmiotów reintegracyjnych do aplikowania o środki zewnętrzne. Przedstawicielka ośrodków wsparcia ekonomii społecznej przybliżyła reprezentantom podmiotów ekonomii społecznej tematykę wsparcia reintegracyjnego w nowych projektach Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej. W drugim dniu spotkania odbyło się doradztwo nt. różnych źródeł finansowania działalności podmiotów ekonomii społecznej w nowej perspektywie finansowej 2021-2027. Tego dnia nastąpiła także prezentacja wyników badania dotyczącego społecznych skutków wykluczenia komunikacyjnego.

W spotkaniu udział wzięło 95 przedstawicieli podmiotów reintegracyjnych. W 2023 roku Platforma zrzeszała 99 podmiotów ekonomii społecznej.

We wrześniu 2023 roku ROPS zorganizował doradztwo eksperckie pt. „Stres i wypalenie zawodowe”. Z 5 godzinnego doradztwa skorzystało 18 przedstawicieli podmiotów reintegracyjnych, takich jak: warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej, czy środowiskowe domy samopomocy z terenu województwa warmińsko mazurskiego. W ramach doradztwa uczestnicy nabyli praktyczne umiejętności i wiedzę w zakresie m. in. zwiększenia świadomości w zakresie problemu wypalenia zawodowego, poznania metod zarządzania emocjami, rozwiązywania konfliktów, komunikacji z innymi oraz metod redukcji stresu.

Ponadto, w 2023 roku Regionalny Ośrodek Polityki wspierał podmioty ekonomii społecznej i przedsiębiorstwa społeczne poprzez sfinansowanie stoisk sprzedażowych i wystawienniczych: podczas XX Jarmarku Jakubowego w dniach od 27 do 30 lipca 2023 roku w Olsztynie oraz XVII Elbląskiego Święta Chleba w dniach 25-27 sierpnia 2023 roku.

Tabela nr: 14. Podsumowanie realizacji wskaźników celu szczegółowego 1.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2022 r.	Osiągnięte rezultaty w 2023 r.	Stopień realizacji wartości docelowej
% wzrost średniej przychodów PS	8,88%	-	-
Liczba sieci, federacji, zrzeszeń w obszarze ekonomii społecznej, w tym organizacji pozarządowych	8	9	↑112,5%

Liczba PES, które skorzystały z instrumentów finansowych	54 ¹⁸	20	↓ 37,04%
Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	136	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES oraz danych własnych ROPS.

Podrozdział 3.2: Cel szczegółowy 2

Zwiększenie efektywności systemu wsparcia ekonomii społecznej

Cel zakłada realizację zadań związanych z kompleksowym wzmocnieniem funkcjonalnego systemu wsparcia oraz podejmowanie szeregu działań animacyjnych, integracyjnych i sieciujących wspierających rozwój sektora ekonomii społecznej.

Wskaźniki celu:

- Wskaźnik 5 – liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem OWES,
- Wskaźnik 6 – liczba pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego objętych wsparciem świadczonym przez ROPS w ramach programu,
- Wskaźnik 7 – liczba pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego, którzy dzięki wsparciu EFS + świadczonemu przez ROPS podnieśli kwalifikacje po opuszczeniu programu.

Realizacja wskaźników

Z nadesłanych informacji z czterech OWES wynika, że w 2023 r. wsparciem objętych było łącznie 81 podmiotów ekonomii społecznej (**wskaźnik 5**), co stanowi spadek w porównaniu do roku 2022, kiedy to wsparciem objętych było 125 podmiotów. Spadek wartości wskaźnika wynika z faktu, że projekty OWES znajdowały się w końcowej fazie realizacji. Wzrost liczby podmiotów objętych wsparciem odnotował tylko OWES w Nidzicy. Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem w OWES w Nidzicy wzrosła z 36 do 44 w 2023 r.

¹⁸ W raporcie W-MPRES liczba PES, które skorzystały z instrumentów finansowych, została określona na 57. Wartość ta została skorygowana i w 2022 roku liczba PES korzystających z instrumentów finansowych wynosiła 54.

Tabela nr 15: Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem w rozbiu na 4 OWES, porównanie 2 lat (2022-2023).

OWES	2022 r.	2023 r.
Ełk	37	12
Elbląg	42	15
Nidzica	36	44
Olsztyn	10	10
RAZEM	125	81

Źródło: Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES oraz danych własnych ROPS.

W 2023 roku nie zebrano danych dotyczących **wskaźnika 6** - liczba pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego objętych wsparciem świadczonym przez ROPS w ramach programu oraz **wskaźnika 7** – liczba pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego, którzy dzięki wsparciu EFS + świadczonemu przez ROPS podnieśli kwalifikacje po opuszczeniu programu. Powodem braku danych jest fakt, że realizacja projektu „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur”, w ramach którego monitorowane są oba wskaźniki rozpoczęła się 1 października 2023 roku. Zbyt krótki czas trwania projektu nie pozwala na uzyskanie pełnych danych, które będą dostępne w kolejnym roku badawczym.

Realizacja priorytetów i kierunków interwencji – cel szczegółowy 2

W celu szczegółowym 2 W-MPRES założono dwa priorytety, które w 2023 roku były realizowane przez podmioty odpowiedzialne za realizację zadań określonych w Programie. Działania prowadzone były w poniższych obszarach:

- wzmocnienie efektywności akredytowanych ośrodków wsparcia ekonomii społecznej,
- koordynacja ekonomii społecznej na poziomie regionalnym.

W ramach realizacji Celu szczegółowego 2 W-MPRES prowadzone były działania mające na celu wzmocnienie funkcjonującego systemu wsparcia oraz podejmowania szeregu inicjatyw sieciujących i wspierających rozwój sektora ekonomii społecznej.

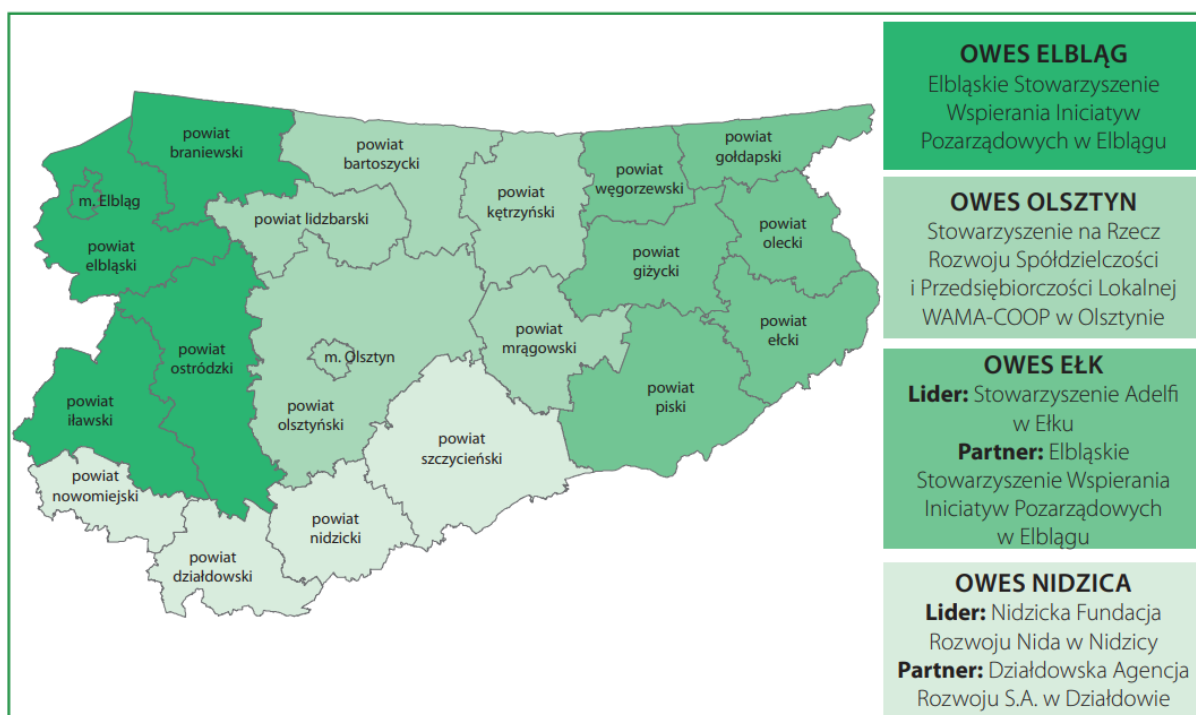
W 2023 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonowały cztery akredytowane ośrodki wsparcia ekonomii społecznej. Tak jak w poprzednich latach, na terenie danego subregionu działa tylko jeden OWES. Kontynuowanie takiego systemu świadczenia usług przez OWES-y, które są jednocześnie operatorami wsparcia dotacyjnego zapewnia w sposób równomierny rozłożenie wsparcia skierowanego do wszystkich mieszkańców na terenie województwa. ROPS ściśle współpracuje z czterema ośrodkami wsparcia ekonomii społecznej, które dysponują budżetem przeznaczonym na realizację usług doradczych, szkoleniowych,

animacyjnych, wspierających istniejące i nowe podmioty ekonomii społecznej oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

W 2023 roku akredytację posiadały 4 OWES na Warmii i Mazurach:¹⁹

- ✓ OWES w Olsztynie tworzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczości Lokalnej WAMA-COOP – akredytacja ważna do 20.11.2025 r.;
- ✓ OWES w Nidzicy tworzony przez Nidzicką Fundację Rozwoju NIDA w partnerstwie z Działdowską Agencją Rozwoju S.A. – akredytacja do 11.05.2025 r.;
- ✓ OWES w Elku tworzony przez Stowarzyszenie Adelfi w partnerstwie z Elbląskim Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Pozarządowych – akredytacja do 07.07.2025 r.;
- ✓ OWIES w Elblągu tworzony przez Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych – akredytacja do 17.07.2025 r.²⁰

Mapa nr 4: Obszary interwencji OWES w 2023 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES oraz danych własnych ROPS.

¹⁹ Wraz z wejściem w życie 30 października 2022 roku ustawy o ekonomii społecznej z dnia 5 sierpnia 2022 roku (Dz. U. poz. 1812) przyznanie akredytacji i statusu OWES odbywa się na podstawie art. 37 ust. 1 w związku z art. 36 ust. 1 ww. ustawy.

²⁰ Wykaz OWES z województwa warmińsko-mazurskiego wraz z okresem obowiązywania akredytacji: [Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej \(ekonomiaspoleczna.gov.pl\)](https://www.ekonomiaspoleczna.gov.pl)

OWES w Ełku w 2023 roku w ramach projektu zakończonego 31.10.2023 roku objął wsparciem 12 nowych podmiotów ekonomii społecznej, co stanowi spadek w porównaniu do roku 2022, gdzie wsparciem było objętych 37 podmiotów ekonomii społecznej.

Z informacji nadesłanych przez OWES w Ełku wynika, że w 2023 roku kluczowa kadra OWES podnosiła swoje kompetencje, uczestnicząc w szkoleniach trwających co najmniej 30 godzin rocznie. Ze względu na specyfikę poszczególnych stanowisk oraz wymagania akredytacyjne dotyczące zakresów kompetencji, każdy pracownik samodzielnie wyszukiwał szkolenia i programy rozwojowe, które chciałby odbyć. Po akceptacji przez zespół koordynacyjny, pracownicy uczestniczyli w wybranych szkoleniach, kursach i programach. Kadra OWES w Ełku brała udział w szkoleniach organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Szkolenia obejmowały takie tematy, jak pomoc de minimis, prawo zamówień publicznych. Część pracowników kontynuowała wcześniej rozpoczęte programy i studia, na przykład Gestalt w NGO, oraz rozpoczynała nowe programy, takie jak szkoła coachingu – specjalista ds. reintegracji. Ponadto kadra OWES w Ełku korzystała ze szkoleń na platformach takich jak EPALE (Electronic Platform for Adult Learning in Europe) oraz Akademia Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP). Organizowano również inne wydarzenia edukacyjne, takie jak konferencje i wizyty studyjne.

W 2023 roku **OWIES w Elblągu** objął wsparciem 15 podmiotów ekonomii społecznej, co stanowi spadek w porównaniu do roku 2022, kiedy to wsparciem objęto 42 podmioty. OWIES w Elblągu koncentrował się na systematycznym podnoszeniu kompetencji swojej kadry, zgodnie ze standardami określonymi dla akredytowanych Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej. Pracownicy OWES regularnie uczestniczyli w webinarach, konferencjach oraz szkoleniach, co miało na celu nie tylko rozwijanie ich wiedzy i umiejętności, ale również podniesienie jakości świadczonych wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej w regionie.

OWES w Olsztynie w 2023 r. kontynuował wsparcie dla podmiotów ekonomii społecznej, utrzymując liczbę objętych wsparciem na poziomie 10, jak miało to miejsce w roku 2022. W celu wzmocnienia efektywności akredytowanych ośrodków wsparcia, OWES w Olsztynie intensywnie angażował się w rozwijanie kompetencji swojej kadry. W ramach tych działań kadra OWES uczestniczyła w licznych wydarzeniach, inicjatywach, takich jak Forum Inicjatyw Pozarządowych Warmii i Mazur, webinarach na temat dotacji z KPO, pożyczek dla podmiotów ekonomii społecznej oraz statusu przedsiębiorstwa społecznego. Pracownicy OWES brali udział w szkoleniach dotyczących gospodarki obiegu zamkniętego, używania narzędzi takich jak Excel i Canva, a także uczestniczyli w konferencjach dotyczących funduszy unijnych i prawa autorskiego w mediach społecznościowych. Celem tych programów było zarówno podnoszenie kwalifikacji kadry, jak i zapewnienie

skuteczniejszego wsparcia podmiotom ekonomii społecznej w regionie. Łącznie OWES w Olsztynie zrealizował 23 szkolenia i wydarzenia.

OWES w Nidzicy skutecznie wspierał rozwój ekonomii społecznej poprzez wzrost liczby podmiotów objętych jego wsparciem. W porównaniu do 2022 roku, liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem wzrosła z 36 do 44, co świadczy o zwiększonej efektywności i rozszerzeniu zakresu wsparcia. Kadra OWES w Nidzicy aktywnie uczestniczyła w różnych programach szkoleniowych i rozwojowych. W 2023 roku zorganizowano 53 wydarzenia, w tym szkolenia, webinary i konferencje, co znacznie przyczyniło się do podniesienia kompetencji personelu. Udział w takich wydarzeniach umożliwił zdobycie nowych umiejętności i wiedzy, co ma bezpośredni wpływ na jakość oferowanego wsparcia. W zakresie koordynacji działań OWES w Nidzicy efektywnie współpracował z innymi OWES-ami w regionie oraz z instytucjami takimi jak Centrum Usług Społecznych (CUS), Powiatowe Urzędy Pracy (PUP), Powiatowe Rady Rynku Pracy oraz Lokalnymi Grupami Działania (LGD). Takie działania przyczyniają się do lepszego wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz wzmocnienia sieci współpracy w regionie.

W związku z wejściem w życie ustawy o ekonomii społecznej z dnia 5 sierpnia 2022 roku, a także podjętej przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwały Nr 8/77/23/VI z dnia 21.02.2023 r. w sprawie organizacji, kosztów funkcjonowania, trybu powołania członków oraz działania Warmińsko-Mazurskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej (W-MKRES), Marszałek Województwa na mocy obowiązujących przepisów (art. 57 ust. 2 oraz art. 83 ust. 4 ww. ustawy) zobowiązany był w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy, powołać przedstawicieli Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.

W dniu 17 marca 2023 roku Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie wydał Zarządzenie Nr 47 /2023 w sprawie powołania składu osobowego Warmińsko-Mazurskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej I kadencji (2023-2026). W skład komitetu weszli reprezentanci: marszałka województwa, wojewody, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów ekonomii społecznej, wojewódzkiej rady działalności pożytku publicznego, związków spółdzielczych, instytutów badawczych, uczelni, związków zawodowych, organizacji pracodawców.

Do zadań Warmińsko-Mazurskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej należy w szczególności: udział w koordynacji działań w zakresie ekonomii społecznej na poziomie regionalnym, przedstawianie opinii o regionalnym programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej oraz projektach uchwał organów samorządu województwa dotyczących funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, zapoznawanie się z efektami realizacji regionalnego programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej oraz przedstawianie opinii w tym zakresie. Ponadto członkowie Komitetu pełnią rolę ambasadorów ekonomii społecznej, promując i upowszechniając dobre praktyki i rozwiązania funkcjonujące w całym sektorze ekonomii społecznej, tworzą przyjazny

klimat dla jej rozwoju, a także inicjują i wspierają współpracę pomiędzy jednostkami sektora publicznego, prywatnego a organizacjami.

Jednym z elementów wdrażania Warmińsko-Mazurskiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej była realizacja trzeciej edycji projektu pozakonkursowego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pt. „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach” w ramach Poddziałania 11.3.2 Koordynacja ekonomii społecznej w regionie RPO WiM 2014-2020, która trwała do 30 września 2023 roku.

Celem głównym projektu był rozwój ekonomii społecznej na Warmii i Mazurach poprzez koordynację działań inicjujących i rozwijających współpracę podmiotów i instytucji regionalnych i lokalnych, a jego uczestnikami byli pracownicy lokalnych i regionalnych podmiotów działających na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.

W 2023 roku kontynuowano realizację działań III edycji Projektu, w ramach których objęto wsparciem 261 nowych osób (narastająco ogółem w całym projekcie - 526 osób).

Projekt zakładał realizację 3 zadań:

- Podniesienie potencjału i konkurencyjności podmiotów ekonomii społecznej oraz zwiększanie widoczności PES w regionie,
- Współpraca międzyinstytucjonalna na rzecz rozwoju inicjatyw ekonomii społecznej i solidarnej,
- Koordynacja i wzmacnianie systemu wsparcia ekonomii społecznej i solidarnej.

W czerwcu 2023 zorganizowano posiedzenie wyjazdowe W-MKRES połączone z wizytą studyjną. Członkowie Komitetu odwiedzili m.in. szkołę prowadzoną w Jabłońskim przez Stowarzyszenie Dobry Start z Gołdapi, Punkt Informacji Turystycznej prowadzonej przez Fundację Rozwoju Regionu Gołdap oraz wzięli udział w warsztatach relaksacyjno-animacyjnych „Z głową w Chmurach” realizowanych przez Fundację Kultywator w Mączach koło Ełku.

Na początku września 2023 roku odbyło się spotkanie W-MKRES, podczas którego nastąpiła prezentacja założeń zaktualizowanego Warmińsko-Mazurskiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2023-2030 oraz prezentacja wyników badania „Potencjał warmińsko-mazurskich podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w latach 2023-2030” przez realizatora badania.

Od 1 października 2023 roku koordynacja ekonomii społecznej odbywała się już w ramach nowego projektu niekonkurencyjnego pn. „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” w ramach działania 04.13. Wysokiej jakości system włączenia społecznego współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju

Spółecznego 2021-2027. Umowę na dofinansowanie ww. projektu Województwo Warmińsko-Mazurskie podpisało z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 14 grudnia 2023 roku.

13 grudnia 2023 roku w ramach projektu „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” w Olsztynie odbyło się posiedzenie Warmińsko-Mazurskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2023-2026, zorganizowane przez ROPS. Spotkanie dotyczyło omówienia aktualnych działań w zakresie rozwoju usług społecznych oraz konsultacji nad nowymi projektami ministerialnymi wspierającymi podmioty ekonomii społecznej. W trakcie posiedzenia zaprezentowano również wyniki konsultacji społecznych WMPRES oraz omówiono wyzwania związane ze wsparciem podmiotów ekonomii społecznej po zakończeniu obowiązkowego okresu trwałości projektowej.

W ramach realizacji kierunków interwencji Celu szczegółowego 2 W-MPRES, ROPS w 2023 roku zorganizował szereg spotkań monitoringowych i sieciujących Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej.

Na początku stycznia 2023 roku w Dobrym Mieście odbyło się spotkanie monitoringowe Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej z regionu Warmii i Mazur. Miejszem spotkania była siedziba spółdzielni socjalnej „Kuźnia”, założonej przez: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło Oddział w Dobrym Mieście oraz Gminę Dobre Miasto. Przedmiotowe wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczości Lokalnej WAMA – COOP w Olsztynie. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele czterech OWES z województwa warmińsko-mazurskiego, tj.: Stowarzyszenia ADELFI w Ełku, Stowarzyszenia WAMA-COOP w Olsztynie, Nidzickiej Fundacji Rozwoju NIDA w partnerstwie z Działdowską Agencją Rozwoju S.A. oraz Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych w Elblągu. W spotkaniu uczestniczyła również Pani Monika Ćwiek kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście i jednocześnie przewodnicząca powiatowego zespołu ds. ekonomii społecznej. Głównym celem spotkania przedstawiciele sektora ekonomii społecznej było omówienie zagadnień związanych z planowanymi działaniami w ramach realizacji przyszłego projektu koordynacyjnego ROPS. Podczas spotkania dyskutowano także o potrzebach szkoleniowych kadry OWES w kontekście realizacji projektu ROPS w nowej perspektywie finansowej z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego na lata 2021-2027.

W marcu 2023 roku w Garncarskiej Wiosce zorganizowano spotkanie monitoringowe OWES połączone ze spotkaniem przedstawicieli LGD. Głównym celem spotkania było stworzenie przestrzeni dla współpracy oraz zapewnienia spójności działań Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz Lokalnych Grup Działania. Spotkanie było ważne z uwagi na potrzebę wzmacniania znaczenia ekonomii społecznej w dokumentach zarówno na szczeblu krajowym, regionalnym

jak i lokalnym. Zapewnienie komplementarności przedsięwzięć pozwoli na większą efektywność wsparcia społeczności lokalnych, w szczególności poza dużymi ośrodkami miejskimi i bezpośrednio na obszarach wiejskich. Współpraca taka pozwoli także na wzmocnienie wsparcia osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zwiększy dostęp do usług społecznych na terenach wiejskich. Potrzebna była również wymiana informacji między OWES a LGD w kontekście opracowywanych przez Lokalne Grupy Działania z regionu Lokalnych Strategii Rozwoju w ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

Pod koniec marca 2023 roku ROPS zorganizował w Olsztynie spotkanie sieciujące Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej z regionu. Pierwszego dnia odbyło się spotkanie z przedstawicielami Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Przedstawicielki Wydziału Polityki Społecznej podzieliły się dotychczasowymi doświadczeniami wynikającymi z udziału Wojewody w procesie przyznawania statusu PS. Kolejnym punktem spotkania było poznanie dobrej praktyki funkcjonowania podmiotu ekonomii społecznej w subregionie olsztyńskim na przykładzie spółdzielni socjalnej Humanus. Przedstawiciele spółdzielni podzielili się swoimi doświadczeniami w obszarze wsparcia rodzin, młodocianych matek oraz seniorów, a także opowiedzieli o działalności Galerii wARTE Świeczki. Następnie przedstawiciele OWES wzięli udział w warsztacie rękodzielniczym organizowanym przez spółdzielnię.

Tabela nr 16: Podsumowanie realizacji wskaźników celu szczegółowego 2.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2022 r.	Osiągnięte rezultaty w 2023 r.	Stopień realizacji wartości docelowej
Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem OWES	125	81	↓ 64,8%
Liczba pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego objętych wsparciem świadczonym przez ROPS w ramach programu	-	-	-
Liczba pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego, którzy dzięki wsparciu EFS+świadczonemu przez ROPS podnieśli kwalifikacje po opuszczeniu programu	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES oraz danych własnych ROPS.

Podrozdział 3.3: Cel szczegółowy 3

Rozwój partnerskiej współpracy lokalnej na rzecz realizacji inicjatyw ekonomii społecznej

Cel określa działania, które mają przede wszystkim zachęcić jednostki samorządu terytorialnego do angażowania się w inicjatywy związane z rozwojem ekonomii społecznej. Podejmowane będą również działania wpływające na zwiększenie współpracy samorządu z sektorem ekonomii społecznej w obszarze usług społecznych.

Wskaźniki celu określają:

- Wskaźnik 8 – liczba JST stosujących klauzule społeczne w zamówieniach publicznych,
- Wskaźnik 9 – liczba JST uczestniczących w szkoleniach/doradztwie w obszarze ekonomii społecznej,
- Wskaźnik 10 – liczba JST zlecających lub powierzających PES, w tym PS realizację usług społecznych.

Realizacja wskaźników

Jednym z kluczowych wskaźników mierzących postęp w tym zakresie jest liczba JST stosujących klauzule społeczne w zamówieniach publicznych **Wskaźnik 8**.

Klauzula społeczna w zamówieniach publicznych to specjalne postanowienie w umowie zamówienia publicznego, które ma na celu osiągnięcie dodatkowych korzyści społecznych obok samego przedmiotu zamówienia. Wprowadzenie klauzuli społecznej pozwala na realizację celów związanych z polityką społeczną, takich jak promowanie zatrudnienia osób wykluczonych społecznie, wspieranie równości płci, integracja osób niepełnosprawnych, czy poprawa warunków pracy.

Z analizy ankiet nadesłanych do ROPS w Olsztynie wynika, że w 2023 roku 17 jednostek samorządu terytorialnego (ze 120 JST) stosowało klauzule społeczne w zamówieniach publicznych. Jest to zgodne z wartością bazową z 2022 roku, co oznacza brak wzrostu w stosowaniu klauzul społecznych w pierwszym roku programu. Spośród 120 jednostek samorządu terytorialnego, które wzięły udział w ankiecie, 103 JST nie stosowało klauzul społecznych w 2023 roku. Ta grupa stanowi potencjalny obszar do działań edukacyjnych i promocyjnych w zakresie korzyści płynących z wprowadzenia klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.

Jednostki samorządu terytorialnego, które udzieliły pozytywnej odpowiedzi na pytanie dotyczące stosowania klauzul społecznych najczęściej stosowały:

1. klauzulę zastrzeżoną, przewidzianą w art. 94 ust. 1 i 2 ustawy prawo zamówień publicznych – 8 gmin, tj. o 4 więcej w porównaniu z rokiem 2022,
2. klauzulę zatrudnieniową z art. 96 ust. 2 pkt. 2 ustawy prawo zamówień publicznych (warunek zatrudnienia osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym) – 7 gmin, tj. o 3 więcej w porównaniu z rokiem 2022;
3. klauzulę społeczną z art. 214 „in house” w trybie z wolnej ręki dla usług – 3 gminy, tj. o 1 mniej w porównaniu z rokiem 2022;
4. klauzulę z art. 359 i art. 360 ustawy Prawo Zamówień Publicznych (zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi) – 5 gmin;
5. inne - art. 96 ust.2 pkt. 2 ustawy prawo zamówień publicznych art. 242 ust.2 – 2 gminy.

Główne przeszkody w stosowaniu klauzul społecznych jakie wymieniały jednostki samorządu terytorialnego:

- ✓ brak wystarczających informacji o tym jak w praktyce stosować klauzule społeczne w zamówieniach publicznych – 24 JST,
- ✓ brak wiedzy o wykonawcach, którzy mogliby skorzystać z tego typu rozwiązania – 59 JST,
- ✓ inny powód (niewymieniony) – podało 25 JST.

Z zebranych danych wynika również, że w 2023 roku 8 jednostek samorządu terytorialnego (ze 120 JST) stosowało „aspekty społeczne” w zamówieniach poniżej 130 tys. zł., co stanowi tylko 6,67% badanych jednostek. Jest to spadek w porównaniu do 2022 roku, kiedy to 14 JST (14,74%) stosowało „aspekty społeczne” na 95 badanych JST. Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych odnoszą się do uwzględnienia celów i korzyści społecznych podczas planowania, formułowania, realizacji i oceny zamówień publicznych. Uwzględnienie tych aspektów pozwala na realizację zamówień publicznych w sposób, który nie tylko spełnia potrzeby zamawiającego, ale także przyczynia się do rozwiązywania problemów społecznych i wspierania zrównoważonego rozwoju. W związku z tym, że dane dotyczące stosowania przez gminy klauzul i „aspektów społecznych” w zamówieniach publicznych są niepełne nadal wymagają uszczegółowienia i uaktualnienia.

Z analizy ankiet nadesłanych do ROPS w Olsztynie wynika, że w 2023 roku 46 jednostek samorządu terytorialnego uczestniczyło w różnych formach wsparcia mających na celu podniesienie kompetencji w zakresie ekonomii społecznej (**Wskaźnik 9**). Oznacza to, że ponad jedna trzecia JST (38,33%) z regionu warmińsko-mazurskiego była zaangażowana w działania edukacyjne i doradcze w tym zakresie. Spośród 120 jednostek samorządu terytorialnego, które wzięły udział w ankiecie 74 JST (61,67%) nie uczestniczyły w żadnych formach wsparcia w 2023

roku. Ta grupa stanowi kluczowy obszar działań promocyjnych i rekrutacyjnych w kolejnych latach programu.

Szczegółowe formy wsparcia wskazane przez JST:

- ✓ szkolenia – zgłosiło 19 JST (wybrane tematy szkoleń: ekonomia społeczna; wsparcie eksperckie z zakresu stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych; usługi społeczne i możliwości ich rozwoju, umiejętność działania i motywowania do aktywności/komunikacja interpersonalna/standardy mieszkalnictwa osób wymagających szczególnego wsparcia),
- ✓ wizyty studyjne – zgłosiło 19 JST (wybrane tematy wizyt: ekonomia społeczna; usługi społeczne; pomoc społeczna),
- ✓ doradztwo – zgłosiło 5 JST (wybrane tematy z zakresu doradztwa: budowanie CUS-ów tj. diagnoza potrzeb, wszelkie związane z tym formalności, katalog usług społecznych, a także kwestie związane z zarządzaniem usługami w CUS; z zakresu Pzp i klauzul społecznych; różne źródła finansowania działalności ekonomii społecznej w nowej perspektywie),
- ✓ inne – zgłosiło 19 JST (wybrane tematy: usługi społeczne - jak zaplanować ich rozwój w JST; działania zespołu, opracowanie założeń programu rozwoju ekonomii społecznej; działalność podmiotów ekonomii społecznej w praktyce - jak działać by zarabiać).

Z analizy ankiet nadesłanych do ROPS w Olsztynie wynika, że w 2023 roku 35 jednostek samorządu terytorialnego zleciło lub powierzyło podmiotom ekonomii społecznej realizację usług społecznych (**Wskaźnik 10**). Oznacza to, że 29,17% JST w regionie warmińsko-mazurskim angażuje podmioty ekonomii społecznej w realizację usług społecznych. Spośród 120 jednostek samorządu terytorialnego, które wzięły udział w ankiecie, 85 JST (70,83%) nie zlecało ani nie powierzało podmiotom ekonomii społecznej realizacji usług społecznych w 2023 roku. Ta grupa stanowi kluczowy obszar do działań promocyjnych i edukacyjnych w zakresie współpracy z podmiotami ekonomii społecznej.

Tabela nr 17: Podsumowanie realizacji wskaźników celu szczegółowego 3.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2022 r.	Osiągnięte rezultaty w 2023 r.	Stopień realizacji wartości docelowej
Liczba JST stosujących klauzule społeczne w zamówieniach publicznych	17	17	100%
Liczba JST uczestniczących w szkoleniach/doradztwie w obszarze ES	-	46	-
Liczba JST zlecających lub powierzających PES, w tym PS realizację usług społecznych	-	35	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES i ROPS w oparciu o informacje z JST.

Realizacja priorytetów i kierunków interwencji – cel szczegółowy 3

W celu szczegółowym 3 W-MPRES założono trzy priorytety, które w 2023 roku były realizowane przez podmioty odpowiedzialne za realizację zadań określonych w Programie. Działania prowadzone były w poniższych obszarach:

- wdrażanie w samorządach lokalnych rozwiązań w obszarze ekonomii społecznej wynikającej z zapisów ustawy o ekonomii społecznej;
- działania na rzecz rozwoju zaangażowania JST w obszarze ekonomii społecznej;
- wsparcie finansowe JST zlecających lub powierzających PES realizację usług społecznych.

OWES w Olsztynie, aby zwiększyć zaangażowanie przedstawicieli JST w działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie, aktywnie angażował się w animację lokalną poprzez organizację spotkań informacyjnych na temat zakładania PES/PS oraz spotkań poświęconych tworzeniu miejsc pracy. W 2023 roku odbyło się łącznie 248 takich spotkań (238 spotkań animacyjno – informacyjnych, 2 warsztaty, 8 wizyt studyjnych), co pokazuje znaczne zaangażowanie OWES w promowanie idei ekonomii społecznej i aktywizację społeczności lokalnych.

OWES w Nidzicy również kontynuował w 2023 roku działania angażujące samorządy lokalne w pracę na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie. Podczas działań animacyjnych przekazywane były informacje o wsparciu OWES oraz przedsiębiorczości społecznej przedstawicielom jednostek samorządu terytorialnego, wójtom, starostom i burmistrzom. Omawiane były korzyści płynące z zaangażowania JST w rozwój ekonomii społecznej, w tym powołanie spółdzielni osób prawnych oraz zlecenie zadań publicznych podmiotom ekonomii społecznej. Organizowane również były spotkania z podmiotami ekonomii społecznej, mające na celu zachęcenie do ekonomizacji oraz ubiegania się o dotacje na tworzenie nowych miejsc pracy. Działania animacyjne obejmowały także analizę potrzeb lokalnej społeczności, co pozwala na opracowanie wspólnych inicjatyw promujących przedsiębiorczość społeczną i rozwój lokalnych społeczności.

Informacje na temat ekonomii społecznej i działalności przedsiębiorstw społecznych regularnie przekazywane były podczas spotkań organizowanych przez Lokalną Grupę Działania, obejmującą obszar 13 gmin powiatów nidzickiego, szczycieńskiego i działdowskiego. Dobre praktyki ekonomii społecznej były prezentowane na powiatowych spotkaniach zespołów ds. ekonomii społecznej, wydarzeniach regionalnych i ogólnopolskich, w których udział brali przedstawiciele OWES w Nidzicy.

Ponadto, publikacje promujące ekonomię społeczną oraz przedsiębiorstwa społeczne pojawiały się w biuletynie Garncarska Wioska, dystrybuowanym na terenie działania OWES. Promocja przedsiębiorczości społecznej odbywała się także na

organizowanych targach ekonomii, w których uczestniczyły PES z obszaru OWES. W 2023 roku wydano katalog produktów i usług PES i PS z terenu OWES w nakładzie 700 egzemplarzy, który rozdystrybuowano do JST, lokalnego biznesu oraz PES. Informacje o ekonomii społecznej oraz oferta przedsiębiorstw społecznych były również zamieszczane na stronie internetowej OWES w Nidzicy, fanpage'u na portalu Facebook oraz na stronie partnera projektu DAR S.A.

OWIES w Elblągu angażował się w działania animacyjne, które miały na celu upowszechnianie ekonomii społecznej w społecznościach lokalnych. W ramach tych działań zrealizowano szereg interaktywnych spotkań animacyjnych z mieszkańcami oraz przedstawicielami lokalnych władz i samorządów, m.in. w Elblągu, Markusach, Tolkmicku, Morażu, Wilczętach i wiele innych. Powstała baza aktywnych organizacji oraz fiszki animacyjne. Podczas spotkań animacyjnych nie tylko przywoływano dobre praktyki i przykłady prężnie działających organizacji, ale również starano się wydobyć potencjał lokalnych organizacji i miejscowości. Wykorzystywano takie narzędzia jak szafa zasobów, mapa mózgu i analiza SWOT, sięgając do dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego danych miejscowości i regionów jako unikalnych zasobów, które mogą być wykorzystywane w obszarze ekonomii społecznej. Celem spotkań animacyjnych było również wsparcie mieszkańców w tworzeniu nowych podmiotów ekonomii społecznej (od kół gospodyń wiejskich po stowarzyszenia i fundacje i przedsiębiorstwa społeczne) oraz reaktywowaniu i rozwijaniu już istniejących podmiotów ekonomii społecznej.

W 2023 roku **OWES w Elku** zorganizował 394 spotkania animacyjne oraz 10 seminariów tematycznych, mających na celu upowszechnianie idei ekonomii społecznej i wzmocnienie współpracy na poziomie lokalnym. Spotkania te aktywizowały lokalne społeczności i inicjowały nowe projekty. W ramach działań animacyjnych zrealizowano m.in.: 165 godzin konsultacji z zamówień publicznych, 1063 godzin animacji specjalistycznej (w tym 10 spotkań zespołów ds. ekonomii społecznej z ekspertem, tj. ok 40 h), 617,5 godzin spotkań animacyjnych w środowiskach lokalnych.

Pod koniec 2023 roku animatorki OWES nawiązały współpracę z instytucjami, takimi jak Gminny Ośrodek Kultury w Miłkach oraz Centrum Organizacji Pozarządowych w Olecku, aby upowszechnić ekonomię społeczną w lokalnych środowiskach. Dzięki tym działaniom powstały partnerstwa międzysektorowe, m.in.: z Gminą Budry wokół Młyna Kulturalnego oraz ze Stowarzyszeniem Handmänderki w Olecku, które zawiązało współpracę z Urzędem Miasta Olecko, uzyskując lokal do swojej dyspozycji. Partnerstwo z Kołem Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich Sami Swoi w Konopkach Małych oraz Ośrodkiem Kultury w Miłkach zaowocowało m.in. użyczeniem przestrzeni plaży gminnej oraz sprzętu animacyjnego. W ramach tych działań podpisano również umowę o użyczenie świetlicy dla realizacji celów statutowych grupy. Na potrzeby każdej z 10 inicjatyw zawsze angażowano podmioty z danego środowiska.

Dodatkowo, zrealizowano 8 inicjatyw środowiskowych, które pokazały, jak kreatywność i zaangażowanie lokalnych grup mogą przyczynić się do rozwoju ekonomii społecznej:

- ✓ 2023-03-11 – Koło Gospodyń Wiejskich Liski - „Torebeczki od Pokryweczki”. Zorganizowano kampanię reklamową, która przyciągnęła około 80 gości. Gospodarze przygotowali pokaz kosmetyczny, występy artystyczne, poczęstunek oraz na zakończenie tort. Torby zostały przedstawione w bardzo kreatywny sposób, które wzbudziło duże zainteresowanie. W trakcie wydarzenia zostało sprzedanych kilka toreb oraz przyjęto indywidualne zamówienia do realizacji.
- ✓ 2023-05-20 – Koło Gospodyń Wiejskich Sami Swoi w Konopkach Małych zorganizowało piknik rodzinny "Naleśniki w trawie", mający na celu integrację lokalnej społeczności, uczczenie gminnego Tygodnia Rodziny oraz poprawę współpracy w grupie. W ramach wydarzenia przeprowadzono animacje dla dzieci, takie jak malowanie buziek, bańki mydlane, konkursy i zabawy z nagrodami. Dzięki sprzętowi zakupionemu przez Stowarzyszenie Adelfi, grupa mogła efektywnie sprzedawać naleśniki w różnych smakach. Imprezę uświetnił występ lokalnego muzyka.
- ✓ 2023-06-25 - Młyn kulturalny i Koło Gospodyń Wiejskich w gminie Budry zorganizowało wydarzenie „Mapa aktywności lokalnych” – działanie promujące środowiska aktywne.
- ✓ 2023-06-25 - Jabłońskie - „Chleb źródłem życia” – wprowadzenie nowego produktu – chleba, sprzedaż podczas festynu wiejskiego.
- ✓ 2023-07-08 – Koło Gospodyń Wiejskich Królowa Wola „Królewska Biesiada” – promocja usługi cateringowej wśród mieszkańców.
- ✓ 2023-08-12 - Stowarzyszenie Handmaderki z Olecka zorganizowało wydarzenie, w którym wzięło udział 20 kobiet. Dzięki wsparciu finansowemu grupa zakupiła baner, koszulki, namiot i leżaki z logo, co pozytywnie wpłynęło na wizerunek oraz standard warsztatów. Zrealizowano warsztaty artystyczne, w tym malowanie emocji na obrazie, malowanie porcelany. W okresie wakacyjnym grupa prowadziła projekt „Przystanek Depresja”, który wzmocnił jej wizerunek i wspierał ekonomizację.
- ✓ 2023-09-03 - Koło Gospodyń Wiejskich „Milewianki” zorganizowało inicjatywę „Święto plonów”, mającą na celu pobudzenie i aktywizację pań z koła gospodyń. Podczas dożynek wiejskich koło wykonało i sprzedawało swoje regionalne produkty.
- ✓ 2023-09-09 – Koło Gospodyń Wiejskich Zatyckanki z Zatyk stworzyło produkt „Dary Zatyk”, obejmujący suszone zioła, przyprawy, owoce, soki i napary

ziołowe z ziół rosnących w Zatykach i okolicach. Wśród uczestników wydarzenia było duże zaangażowanie i chęć do działania.

W 2023 roku **ROPS** skoncentrował swoje działania na dwóch kluczowych priorytetach: wdrażaniu w samorządach lokalnych rozwiązań z zakresu ekonomii społecznej oraz wspieraniu zaangażowania jednostek samorządu terytorialnego w rozwój tego obszaru. W ramach realizacji tych priorytetów ROPS organizował spotkania, seminaria oraz konferencje, które miały na celu między innymi budowanie świadomości i kompetencji wśród przedstawicieli samorządów. Działania te miały na celu wzmocnienie roli JST jako kluczowych partnerów w rozwoju ekonomii społecznej oraz wsparcie w implementacji konkretnych rozwiązań prawnych i organizacyjnych.

Pod koniec marca 2023 roku w ramach projektu „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach” odbyło się seminarium dla przedstawicieli powiatowych/miejskich zespołów ds. ekonomii społecznej na poziomie regionalnym „Usługi społeczne – jak zaplanować ich rozwój w JST?”. Wydarzenie skierowane było do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej, instytucji rynku pracy, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej, a także przedstawicieli sektora edukacji i biznesu oraz ośrodków wsparcia ekonomii społecznej. Spotkanie odbyło się w podmiocie ekonomii społecznej, tj. w Kuźni Społecznej w Olsztynie. Celem spotkania była popularyzacja działań związanych z rozwojem usług społecznych oraz ich deinstytucjonalizacją.

We wrześniu 2023 roku odbyło się dwudniowe spotkanie w Olsztynie dla 21 przedstawicieli JST z ekspertem z zakresu stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.

Również we wrześniu 2023 roku ROPS zorganizował wizytę studyjną do podmiotów ekonomii społecznej w województwie pomorskim i zachodniopomorskim dla przedstawicieli JST z województwa warmińsko-mazurskiego. Głównym celem zorganizowanej wizyty studyjnej była wymiana doświadczeń oraz poznanie dobrych praktyk. W wyjeździe uczestniczyło 18 osób, wśród których byli przedstawiciele Urzędów Miast i Gmin, tj.: Bartoszyce, Bisztyńska, Gołdapi, Górowa Iławeckiego, Lidzbarka w powiecie działdowskim, Lidzbarka Warmińskiego, Lubawy, Nowego Miasta Lubawskiego, Ornety, Pasymia oraz Węgorzewa.

21 września 2023 roku w Muzeum Bitwy Pod Grunwaldem w Stębarku ROPS zorganizował konferencję podsumowującą realizację wieloletniego projektu samorządu województwa „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach. Konferencja skierowana była do przedstawicieli władz samorządów lokalnych, jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej, instytucji rynku pracy, przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej, a także reprezentantów świata nauki i biznesu oraz wszystkich interesariuszy działających na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim.

Podrozdział 3.4: Cel szczegółowy 4

Podniesienie świadomości i upowszechnianie pozytywnych postaw wokół ekonomii społecznej

Cel skupia działania służące zwiększeniu poziomu wiedzy mieszkańców oraz przedstawicieli różnego typu instytucji na temat ekonomii społecznej, a także upowszechnianiu pozytywnych postaw wobec niej. W ramach realizacji celu podejmowane będą wszelkiego rodzaju działania edukacyjno-animacyjne adresowane do różnych grup odbiorców.

Wskaźniki celu określają:

- Wskaźnik 11 – liczba kampanii informacyjno-promocyjnych lub konferencji lub spotkań o zasięgu subregionalnym lub wojewódzkim na temat ekonomii społecznej,
- Wskaźnik 12 – liczba osób uczestniczących w działaniach realizowanych przez OWES/ROPS podnoszących świadomość i wiedzę z zakresu ekonomii społecznej,
- Wskaźnik 13 – liczba inicjatyw na rzecz współpracy nauki, biznesu i ekonomii społecznej,
- Wskaźnik 14 – liczba szkół i uczelni uczestniczących w działaniach upowszechniających ekonomię społeczną.

Realizacja wskaźników

W roku poprzednim wartość wskaźnika liczby kampanii informacyjno-promocyjnych, konferencji i spotkań o zasięgu subregionalnym lub wojewódzkim dotyczących ekonomii społecznej (**wskaźnik 11**) została nieprecyzyjnie oszacowana na poziomie 584. Z analizy nadesłanych ankiet OWES-ów oraz danych własnych ROPS wynika jednak, że w 2022 roku zorganizowano łącznie 64 inicjatywy, natomiast w 2023 roku, na podstawie danych otrzymanych od 4 OWES-ów oraz danych własnych ROPS, liczba tych inicjatyw spadła do 57.

Zgodnie z Warmińsko-Mazurskim Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2023-2030 wskaźnik mierzy liczbę podjętych inicjatyw mających wpływ na rozwój sektora ekonomii społecznej w regionie. Inicjatywa to wydarzenie np. spotkanie, warsztat, doradztwo, wymiana dobrych praktyk/informacji, targi. Inicjatywa to pojedyncze wydarzenie lub seria wydarzeń mających ten sam cel i grupę docelową. W związku z trudnościami w interpretacji wskaźnika oraz jego nieprecyzyjnym oszacowaniem, wartość bazowa wskaźnika oraz jego definicja została skorygowana.

Tabela nr 18: Liczba kampanii informacyjno-promocyjnych lub konferencji lub spotkań o zasięgu subregionalnym lub wojewódzkim na temat ekonomii społecznej w rozbiciu na 4 OWES i ROPS, porównanie 2 lat (2022-2023).

OWES/ROPS	2022 r.	2023 r.
OWES Ełk	3	5
OWIES Elbląg	9	2
OWES Nidzica	29	33
OWES Olsztyn	2	2
ROPS	21	15
RAZEM	64	57

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES oraz danych własnych ROPS.

Wskaźnik 12 określa liczbę osób uczestniczących w działaniach realizowanych przez OWES/ROPS podnoszących świadomość i wiedzę z zakresu ekonomii społecznej. Rok 2023 był pierwszym rokiem pomiaru dla wskaźnika. Z informacji otrzymanych z czterech ośrodków wsparcia ekonomii społecznej oraz danych własnych ROPS w działaniach mających na celu podnoszenie świadomości i wiedzy z zakresu ekonomii społecznej uczestniczyło łącznie 2459 osób.

Analizując te dane, można zauważyć znaczące różnice w liczbie uczestników w poszczególnych subregionach. OWES w Nidzicy odnotował najwyższą liczbę uczestników (891), co może wskazywać na silną mobilizację lokalnej społeczności lub większe zapotrzebowanie na działania edukacyjne w tym zakresie. Z kolei OWES Olsztyn i OWIES Elbląg miały relatywnie niższą liczbę uczestników, odpowiednio 297 i 269 osób, co może sugerować mniejszą skalę działań tych ośrodków lub specyfikę lokalnych potrzeb i zainteresowania ekonomią społeczną. ROPS, który także organizował działania mające na celu podnoszenie świadomości z zakresu ekonomii społecznej, objął wsparciem 261 uczestników.

Wartości te dostarczają cennych informacji na temat regionalnego zróżnicowania w zainteresowaniu i potrzebach związanych z ekonomią społeczną. W przyszłości należałoby monitorować te dane w kolejnych latach, aby śledzić trendy i dostosować strategie edukacyjne i promocyjne do specyfiki poszczególnych subregionów.

Tabela nr 19: Liczba osób uczestniczących w działaniach realizowanych przez OWES/ROPS podnoszących świadomość i wiedzę z zakresu ekonomii społecznej w rozbiciu na 4 OWES i ROPS, porównanie 2 lat (2022-2023).

OWES/ROPS	2022 r.	2023 r.
OWES Ełk	-	741
OWIES Elbląg	-	269
OWES Nidzica	-	891
OWES Olsztyn	-	297
ROPS	-	261
RAZEM	-	2459

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES oraz danych własnych ROPS.

Wskaźnik 13 określa liczbę inicjatyw na rzecz współpracy nauki, biznesu i ekonomii społecznej. W W-MPRES jako wartość bazową wskaźnika podano liczbę 238, jednakże wartość ta została nieprecyzyjnie zliczona i została skorygowana w bieżącym roku. Z informacji czterech OWES oraz danych własnych ROPS wynika, że liczba przeprowadzonych spotkań/ inicjatyw w roku 2023 wyniosła ogółem 48, w porównaniu z rokiem 2022 odnotowujemy wzrost o 15 takich inicjatyw.

Tabela nr 20: Liczba inicjatyw na rzecz współpracy nauki, biznesu i ekonomii społecznej w rozbiciu na 4 OWES i ROPS, porównanie 2 lat (2022-2023).

OWES/ROPS	2022 r.	2023 r.
OWES Ełk	0	-*
OWIES Elbląg	4	2
OWES Nidzica	11	31
OWES Olsztyn	2	2
ROPS	16	13
RAZEM	33	48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES oraz danych własnych ROPS.

*brak danych

W 2023 roku napotkaliśmy trudności w pozyskaniu danych dotyczących liczby szkół i uczelni uczestniczących w działaniach promujących ekonomię społeczną (**Wskaźnik 14**). Pomimo skierowanego zapytania przez ROPS do Kuratorium Oświaty w Olsztynie, nie udało się uzyskać odpowiedzi. Rozumiemy, że tego typu sytuacje mogą wynikać z różnych czynników organizacyjnych, dlatego w przyszłości planujemy wdrożyć alternatywne metody pozyskiwania informacji, aby zapewnić pełne i dokładne dane.

Realizacja priorytetów i kierunków interwencji – cel szczegółowy 4

W celu szczegółowym 4 W-MPRES założono trzy priorytety, które w 2023 roku były realizowane przez podmioty odpowiedzialne za realizację zadań określonych w Programie. Działania prowadzone były w poniższych obszarach:

- działania służące budowaniu marki ekonomii społecznej,
- budowanie powiązań sektora ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorczości społecznej z nauką, edukacją, biznesem,
- upowszechnianie ekonomii społecznej w społeczności lokalnej z sektorem ekonomii społecznej.

W 2023 roku działania **OWES w Ełku** koncentrowały się na budowaniu marki ekonomii społecznej, popularyzacji idei przedsiębiorczości społecznej oraz aktywizacji lokalnych społeczności. Zorganizowano łącznie 5 wydarzeń promujących ekonomię społeczną, w tym konferencję „Antykonferencja dla pomagających”, Targi EKONomi Społecznej, kampanie promocyjne związane z tematyką targów oraz kampanie mailingowe, co stanowiło wzrost o 2 wydarzenia w porównaniu do roku 2022. W efekcie tych działań wzrosła świadomość wśród mieszkańców, czego dowodem jest udział 741 osób w różnych inicjatywach edukacyjnych i informacyjnych.

OWES w Ełku wykazał także wzmożone działania edukacyjne, organizując szereg szkoleń, seminariów tematycznych, warsztatów, konferencji i lekcji na temat ekonomii społecznej, co przyczyniło się do wzrostu wiedzy w zakresie ekonomii społecznej. Łączna liczba godzin działań edukacyjnych wyniosła prawie 4000. W działaniach edukacyjnych brały udział wszystkie osoby z grupy docelowej projektu, w tym osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, pracownicy i przedstawiciele podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, przedstawiciele samorządów lokalnych i ich jednostek organizacyjnych oraz uczniowie. W efekcie tych działań:

- ✓ ponad 700 osób podniosło poziom swojej wiedzy i świadomości na temat ekonomii społecznej,
- ✓ 6 nowych Grup Inicjatywnych (GI) wypracowało założenia co do utworzenia podmiotów ekonomii społecznej,
- ✓ 5 nowych organizacji pozarządowych rozpoczęło prowadzenie działalności ekonomicznej,
- ✓ zarejestrowało się kilka nowych PES,
- ✓ przygotowanych zostało około 10 podmiotów, które będą startować w konkursie w ramach Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej (FPS) w 2024 r. (po uruchomieniu dotacji w nowym projekcie).

Ponadto, OWES w Ełku współpracował z pracownikami Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Giżycku w zakresie powołania spółdzielni uczniowskiej „Dusigrosz”, mając na celu popularyzację idei przedsiębiorczości w szkołach i uczelniach. Jak co roku, doradca OWES uczestniczył w targach pracy w Giżycku, organizowanych przez Młodzieżowe Centrum Kariery. Dodatkowo, w 2023 roku prowadzone były lekcje w szkołach ponadpodstawowych na temat ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej (łącznie odbyło się 8 lekcji).

Aby zachęcić biznes i środowisko akademickie do współpracy z sektorem ekonomii społecznej OWES w Ełku zorganizował w 2023 roku 3 spotkania coworkingowe z udziałem przedstawicieli tych środowisk. Jednym z wydarzeń były Targi EKOnomii Społecznej, podczas których przedsiębiorcy zrzeszeni w kooperatywie spożywczej „Inicjatywa Łącznik” mieli możliwość wystawienia swoich produktów. Specjalistyczni animatorzy współpracowali również z Podmiotami Zatrudnienia Socjalnego wspierając budowę relacji i współpracę z biznesem, w tym organizację praktyk dla uczestników CIS w przedsiębiorstwach społecznych.

OWES w Ełku utrzymywał kontakty z uczelniami takimi jak Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie (filia w Ełku), Wyższa Szkoła Gospodarki Kolegium Nauk Stosowanych (filia w Ełku) oraz Wschodnioeuropejska Akademia Nauk Stosowanych w Białymstoku (filia w Ełku), jednak w 2023 roku nie zorganizowano wspólnych wydarzeń.

Wspierał również współpracę pomiędzy biznesem społecznym a tradycyjnym, promując realizację wspólnych inicjatyw oraz wzajemną sprzedaż usług i produktów.

Podczas realizacji inicjatyw OWES w Ełku napotkał na wyzwania, takie jak:

- ✓ niechęć KGW do formalizacji i ekonomizacji swojej działalności,
- ✓ niski poziom aktywności społecznej oraz trudności w budowaniu zaufania do lokalnych organizacji i tworzeniu relacji partnerskich między podmiotami ekonomii społecznej a samorządem,
- ✓ brak pewności siebie wśród członków współpracujących podmiotów.

Wiele pracy poświęcono na zmianę przekonania, że organizacje pozarządowe nie mogą zarabiać ani pobierać opłat za swoje działania, co jest kluczowe dla ich dalszego rozwoju i realizacji celów statutowych.

W 2023 roku **OWIES w Elblągu** w ramach priorytetów celu 4 W-MPRES realizował szereg działań służących budowaniu marki ekonomii społecznej poprzez upowszechnianie wiedzy na jej temat. Zrealizował 2 wydarzenia, co stanowiło istotne zmniejszenie w porównaniu do poprzedniego roku, kiedy to zorganizowano 9 takich inicjatyw. OWIES w Elblągu w 2023 roku zorganizował jedną konferencję oraz targi przedsiębiorczości społecznej o zasięgu subregionalnym. W trakcie tych wydarzeń obecni byli przedstawiciele OWIES, którzy udzielali uczestnikom szczegółowych informacji na temat działalności Ośrodka. Podczas działań mających na celu podnoszenie świadomości i wiedzy z zakresu ekonomii społecznej uczestniczyło 269 osób, a łączny czas trwania wyniósł 1053 godziny. Inicjatywy obejmowały: wizyty studyjne, w których udział wzięło 48 osób, doradztwo grupowe i indywidualne trwające 1053 godziny, lekcje w szkołach, w których uczestniczyło 166 uczniów, oraz konferencję o zasięgu subregionalnym, w której udział wzięło 55 osób.

Idea przedsiębiorczości była popularyzowana przez kadrę OWIES w Elblągu podczas spotkań w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych oraz na uczelniach wyższych. Uczniowie i studenci poznawali dobre praktyki w zakresie przedsiębiorczości społecznej oraz sami opracowywali pomysły na inicjatywy, które

mogłyby rozwiązać problemy społeczne w ich lokalnym środowisku. Pracownicy OWES przeprowadzili łącznie 14 takich spotkań informacyjnych połączonych z warsztatami. Studenci oraz nauczyciele akademicki uczestniczyli w spotkaniach organizowanych przez Stowarzyszenie ESWIP w Domu Pod Cisem. Ta forma zajęć umożliwiła im zapoznanie się z podstawowymi informacjami na temat ekonomii społecznej oraz dobrymi praktykami PES. Lokalni przedsiębiorcy, w tym stali darczyńcy wspierający Fundusz Grantowy Stowarzyszenia ESWIP, byli również zaznajamiani z tematyką ekonomii społecznej poprzez uczestnictwo w wydarzeniach, gdzie omawiane były zagadnienia związane z ekonomią społeczną. Dodatkowo, wydarzenia te obejmowały organizację usług marketingowych, które były przygotowywane przez PES.

OWES w Olsztynie w zakresie budowania marki ekonomii społecznej zorganizował 2 kampanie informacyjno-promocyjne co jest wynikiem porównywalnym do poprzedniego roku. W inicjatywach tych wzięło udział 297 osób.

W obszarze popularyzacji idei przedsiębiorczości społecznej, OWES w Olsztynie zorganizował 20 spotkań animacyjnych w szkołach i placówkach edukacyjnych. Warsztaty odbyły się w wielu szkołach na terenie Olsztyna oraz innych miejscowościach, takich jak Mrągowo, Kętrzyn, czy Reszel, a także w instytucjach takich jak Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie i Lidzbarku Warmińskim, KIS oraz CIS. Działania te skierowane były do szerokiego grona odbiorców, od uczniów szkół podstawowych i średnich, po osoby bezrobotne i seniorów, co przyczyniło się do szerzenia wiedzy na temat ekonomii społecznej w różnych środowiskach społecznych. Pomimo intensywności działalności edukacyjnej i animacyjnej OWES w Olsztynie nie zainicjował nowych partnerstw międzysektorowych w 2023 roku, co może wskazywać na potrzebę dalszego rozwoju w tym obszarze.

OWES w Nidzicy w 2023 roku aktywnie promował ekonomię społeczną oraz przedsiębiorczość społeczną. Działania te obejmowały spotkania animacyjne, doradztwo, szkolenia, konferencje oraz targi ekonomii społecznej. W 2023 roku OWES w Nidzicy zrealizował 33 takie inicjatywy.

W działaniach realizowanych przez OWES w Nidzicy, które miały na celu podniesienie świadomości i wiedzy z zakresu ekonomii społecznej, uczestniczyło łącznie 891 osób. Wydarzenia te obejmowały różnorodne formy wsparcia i edukacji, takie jak: konferencje dotyczące ekonomii społecznej, warsztaty z przedsiębiorczości dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, spotkania animacyjne, doradztwo indywidualne i grupowe (podstawowe, kluczowe, biznesowe, specjalistyczne), usługi prawne, księgowo i marketingowe, spotkania biznesowe w ramach CSR, wizyty studyjne dla przedstawicieli PES i JST, spotkania Warmińsko-Mazurskiej sieci Przedsiębiorstw Społecznych Prometeusz, Spotkania powiatowych zespołów ds. rozwoju ekonomii społecznej.

W 2023 roku odnotowano 31 inicjatyw na rzecz współpracy między nauką, biznesem i ekonomią społeczną. W ramach tych inicjatyw OWES w Nidzicy

podejmował działania mające na celu integrację różnych sektorów oraz promowanie przedsiębiorczości społecznej. Podjęto następujące działania:

- ✓ Warsztaty z przedsiębiorczości społecznej – przeprowadzone w szkołach ponadpodstawowych, podczas których uczniowie spędzili 92 godziny na nauce przedsiębiorczości społecznej z wykorzystaniem gry edukacyjnej „Ekonomia społeczna”. Działania te miały na celu wczesne kształtowanie postaw prospołecznych i zachęcenie młodzieży do angażowania się w projekty ekonomii społecznej.
- ✓ Współpraca ze środowiskiem akademickim - OWES w Nidzicy nawiązał współpracę ze studentami Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, organizując trzy spotkania animacyjne. Jedno z tych spotkań odbyło się w Garncarskiej Wiosce i wzięło w nim udział 70 osób. Współpraca ta miała na celu zainteresowanie studentów ideą ekonomii społecznej oraz możliwościami, jakie stwarza ten sektor.
- ✓ Spotkania CSR – zorganizowano dwa spotkania dedykowane społecznej odpowiedzialności biznesu, w których uczestniczyły łącznie 54 osoby.
- ✓ Animacja lokalna – przeprowadzono spotkania z organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami lokalnego biznesu z gminy Biskupiec, a także dwa spotkania z młodzieżą szkół średnich we współpracy z Ochotniczym Hufcem Pracy w Nidzicy.

Największym wyzwaniem podczas tych inicjatyw było zachęcenie przedstawicieli biznesu do zaangażowania się w rozwój podmiotów ekonomii społecznej w regionie, w szczególności poprzez promowanie idei społecznej odpowiedzialności biznesu. Trudność stanowiło również aktywizowanie lokalnej społeczności i motywowanie jej do podejmowania działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.

W odniesieniu do celu 4 i jego priorytetów, warto podkreślić kluczową rolę jaką pełnił **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Olsztynie** w budowaniu i upowszechnianiu ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim. Działania ROPS były ściśle związane z realizacją priorytetów, a także z ogólnym celem podniesienia świadomości i promocji ekonomii społecznej w regionie.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w ramach wdrażanego do końca września 2023 projektu pozakonkursowego ROPS „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach” zrealizował 15 inicjatyw dotyczących rozwoju ekonomii społecznej na poziomie wojewódzkim (m.in. emisja spotu telewizyjnego o ekonomii społecznej, organizacja seminarium dla powiatowych zespołów ds. ekonomii społecznej na poziomie regionalnym, organizacja konferencji podsumowującej realizację projektu, sfinansowanie udziału podmiotów ekonomii społecznej w targach, organizacja spotkania Regionalnej Platformy Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej). W 2022 r. ROPS zrealizował 21 podobnych inicjatyw.

W roku 2023 w działaniach projektowych uczestniczyło 261 pracowników lokalnych i regionalnych podmiotów działających na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, którzy zostali objęci wsparciem w ramach projektu.

W 2023 roku ROPS w ramach projektu „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach” zrealizował 8 inicjatyw na rzecz współpracy nauki, biznesu i ekonomii społecznej.

W ramach popularyzacji idei przedsiębiorczości społecznej ROPS w Olsztynie w 2023 roku kontynuował współpracę na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w środowisku szkolnym i akademickim poprzez dystrybucję edukacyjnej gry planszowej „Ekonomia społeczna” oraz zajęcia edukacyjne w szkołach i na uczelniach:

- ✓ W marcu i kwietniu 2023 roku specjalista ds. budowania współpracy biznes-nauka-es przeprowadził zajęcia ze studentami Katedry Konkurencyjności Gospodarki Instytutu Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Ponadto pracownicy projektu brali udział w otwartych Dniach Ekonomii.
- ✓ Zajęcia edukacyjne dla klas średnich z wykorzystaniem gry planszowej z przedsiębiorczości społecznej odbyły się na początku 2023 r. w Zespole Szkół Ekonomiczno-Handlowych w Olsztynie oraz dla klas maturalnych w XI Liceum Ogólnokształcącym i Technikum Ekonomiczno-Informatycznym w Olsztynie.
- ✓ W czerwcu 2023 roku ROPS zorganizował w Ełku turniej terenowej gry miejskiej z zakresu ekonomii społecznej. W realizację przedsięwzięcia zaangażowany był podmiot ekonomii społecznej - Fundacja Wsparcia Nauki i Biznesu. Głównym celem organizacji niniejszego wydarzenia było promowanie i popularyzowanie znaczenia sektora ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorczości społecznej, wśród uczniów szkół średnich. W wydarzeniu wzięli udział uczniowie Zespołu Szkół nr 6 im. Macieja Rataja w Ełku. Szkoła ta została wyróżniona w Konkursie Ambasador Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach podczas organizowanej w 2022 r. III Gali Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach. W turnieju gry miejskiej wzięło udział łącznie 7 drużyn po 4 osoby (26 uczniów oraz 2 opiekunów).
- ✓ W czerwcu oraz wrześniu 2023 roku zorganizowano trzy jednodniowe wizyty studyjne dla laureatów konkursu Ambasador Ekonomii Społecznej z 2022 roku. Głównym celem organizowanych wizyt studyjnych było poznanie dobrych praktyk funkcjonowania PES na terenie Warmii i Mazur.
  - w czerwcu uczniowie z Zespołu Szkół nr 6 im. Macieja Rataja w Ełku oraz uczniowie Szkoły Podstawowej w Perłach wraz z opiekunami udali się na wizytę studyjną do podmiotu ekonomii społecznej - Republika Ściborska - Biegnący Wilk w powiecie gołdapskim, gdzie znajduje się największy zespół muzeów i ogrodów ziołowych na Mazurach.
  - we wrześniu uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych im. Jana Liszewskiego w Braniewie udali się na wizytę studyjną do

Przedsiębiorstwa Społeczne Garncarska Wioska w Kamionce koło Nidzicy.

Działania edukacyjne dla młodzieży zaplanowane w nowym projekcie „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” zostały skonsultowane z OWES z regionu - będą one realizowane od 2024 r. Mają one na celu zainteresowanie młodzieży tematyką ekonomii społecznej w możliwie najatrakcyjniejszej formie m.in. poprzez organizację lekcji o ekonomii społecznej w szkołach, z udziałem liderów PES. Dodatkowo przewiduje się organizację terenowej gry edukacyjnej z zakresu ekonomii społecznej dla uczniów szkół podstawowych/ ponadpodstawowych.

W ramach popularyzowania działań z obszaru ekonomii społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego zrealizowano spot filmowy promujący przedsiębiorczość społeczną w regionie.²¹ Emisja spotu o Ekonomii Społecznej w Telewizji Olsztyn trwała od 16 sierpnia do 14 września 2023 roku. Spot został przygotowany i opracowany przez Przedsiębiorstwo Społeczne Fundację MazuryMedia z Olsztyna.

Administrowano również stroną internetową es.warmia.mazury.pl, na której znajdowały się aktualne informacje, bazy, badania itp. dotyczące wydarzeń i działań w zakresie przedsiębiorczości społecznej. Cyklicznie (raz w kwartale) opracowywano w formie elektronicznej Newsletter z informacją na temat bieżących i najbliższych wydarzeń związanych z działaniami z zakresu ekonomii społecznej.

Ponadto w związku z udziałem zespołu projektu „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach” w obchodach 25-lecia Samorządu w 24.09.2023 roku zostało zorganizowane stoisko wystawiennicze promujące ekonomię społeczną. Wydarzenie było doskonałą okazją do zapoznania mieszkańców Olsztyna i regionu z ideą ekonomii społecznej.

Tabela nr 21: Podsumowanie realizacji wskaźników celu szczegółowego 4.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2022 r.	Osiągnięte rezultaty w 2023 r.	Stopień realizacji wartości docelowej
Liczba kampanii informacyjno-promocyjnych lub konferencji lub spotkań o zasięgu subregionalnym lub wojewódzkim na temat ekonomii społecznej	64	57	↓89,06
Liczba osób uczestniczących w działaniach realizowanych przez OWES/ROPS	-	2459	-

²¹ Materiał filmowy przygotowany w ramach projektu pozakonkursowego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie pt. „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach” w ramach Działania 11.3 Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia, Poddziałanie 11.3.2 Koordynacja ekonomii społecznej w regionie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Spot dostępny na stronie: Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach - Spot promujący Ekonomię Społeczną na Warmii i Mazurach (warmia.mazury.pl).

podnoszących świadomość i wiedzę z zakresu ekonomii społecznej			
Liczba inicjatyw na rzecz współpracy nauki, biznesu i ekonomii społecznej	33	48	↑145,45%
Liczba szkół i uczelni uczestniczących w działaniach upowszechniających ekonomię społeczną	238	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES oraz danych własnych ROPS

Rozdział 4: Zestawienie rezultatów i wskaźników planowanej interwencji

Lp.	Wskaźniki pomiaru	Źródło	Wartość bazowa 2022 r.	Wartość wskaźnika 2023 r.	Stożek realizacji wartości docelowej
Cel szczególowy 1. Podniesienie potencjału ekonomicznego i konkurencyjności podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych					
Priorytet 1.1. Poprawa kondycji ekonomicznej PES, w tym PS					
1.	W1. % wzrost średniej przychodów PS	OWES, ROPS	8,88%	-	-
2.	W3. Liczba sieci, federacji, zrzeszeń w obszarze ekonomii społecznej, w tym organizacji pozarządowych	OWES, ROPS	8	9	↑112,5
3.	W4. Liczba PES, które skorzystały z instrumentów finansowych	OWES	54	20	↓37,04%
4.	Liczba liderów przygotowanych do realizowania zadań w sektorze ekonomii społecznej	OWES	155	104	↓67,10%
5.	Liczba pracowników i przedstawicieli PES i PS, którzy nabyli lub podnieśli kompetencje	OWES	562	346	↓61,6%
Priorytet 1.2. Rozwój potencjału PES w zakresie świadczenia usług społecznych					
Priorytet 1.3. Wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwój funkcji reintegracyjnej PES					
Priorytet 1.4. Upowszechnianie dostępnych rozwiązań dla PES, w tym PS funkcjonujących na poziomie krajowym					
6.	W2. Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	OWES, ROPS	136	0	0
7.	Liczba utrzymanych miejsc pracy	OWES	63	175	↑227,78%
8.	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych w obszarze usług społecznych	OWES	*	0	0
9.	Liczba nowych PS	OWES	11	19	↑172,73%
Cel szczególowy 2. Zwiększenie efektywności systemu wsparcia ekonomii społecznej					
Priorytet 2.1. Wzmocnienie efektywności akredytowanych ośrodków wsparcia ekonomii społecznej					
Priorytet 2.2. Koordynacja ekonomii społecznej na poziomie regionalnym					
10.	W5. Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem OWES	OWES	125	81	↓64,8%
11.	W6. Liczba pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego objętych wsparciem świadczonym przez ROPS w ramach programu	ROPS	*	-	-
12.	W7. Liczba pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego, którzy dzięki wsparciu EFS + świadczonemu przez ROPS podnieśli kwalifikacje po opuszczeniu programu	ROPS	*	-	-
Cel szczególowy 3. Rozwój partnerskiej współpracy lokalnej na rzecz realizacji inicjatyw ekonomii społecznej					
Priorytet 3.1. Wdrażanie w samorządach lokalnych rozwiązań w obszarze ekonomii społecznej wynikającej z zapisów ustawy o ekonomii społecznej					
Priorytet 3.2. Działania na rzecz rozwoju zaangażowania JST w obszarze ekonomii społecznej					
Priorytet 3.2. Wsparcie finansowe JST zlecających lub powierzających PES realizację usług społecznych					
13.	W8. Liczba JST stosujących klauzule społeczne w zamówieniach publicznych	JST, ROPS	17	17	100%

14.	W9. Liczba JST uczestniczących w szkoleniach/doradztwie w obszarze ekonomii społecznej	JST, ROPS	*	46	-
15.	W10. Liczba JST zlecających lub powierzających PES, w tym PS realizację usług społecznych	JST, ROPS	17	36	↑211,76%
Cel szczegółowy 4. Podniesienie świadomości i upowszechnianie pozytywnych postaw wokół ekonomii społecznej					
Priorytet 4.1. Działania służące budowaniu marki ekonomii społecznej					
16.	W11. Liczba kampanii informacyjno-promocyjnych lub konferencji lub spotkań o zasięgu subregionalnym lub wojewódzkim na temat ekonomii społecznej	OWES, ROPS	64	57	↓89,06%
17.	W12. Liczba osób uczestniczących w działaniach realizowanych przez OWES/ROPS podnoszących świadomość i wiedzę z zakresu ekonomii społecznej	OWES, ROPS	*	2459	-
Priorytet 4.2. Budowanie powiązań sektora ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorczości społecznej z nauką, edukacją, biznesem					
Priorytet 4.3. Upowszechnianie ekonomii społecznej w społeczności lokalnej					
18.	W13. Liczba inicjatyw na rzecz współpracy nauki, biznesu i ekonomii społecznej	OWES, ROPS	33	48	↑145,45%
19.	W14. Liczba szkół i uczelni uczestniczących w działaniach upowszechniających ekonomii społecznej	Kuratorium Oświaty	238	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiety z czterech OWES, ankiety JST oraz danych własnych ROPS.

* Wartość bazowa 2022 r. obliczona podczas zbierania danych do monitoringu 2023.

Rozdział 5: Rekomendacje w zakresie rozwoju ekonomii społecznej

Sprawozdanie z wdrażania rekomendacji w roku 2023.

Monitoring rozwoju ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim umożliwił opracowanie katalogu rekomendacji, które powinny zostać uwzględnione zarówno w dokumentach planistycznych, jak i w aktualnie podejmowanych działaniach przez różne podmioty odpowiedzialne za rozwój ekonomii społecznej w regionie.

W ramach koordynacji działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim w 2023 roku ROPS koordynował rozwój ekonomii społecznej w ramach projektu „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach”. Od października 2023 roku, ROPS wdraża projekt „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur”.

W celu zwiększenia wykorzystania potencjału przedsiębiorstw społecznych w realizacji usług społecznych, omawiano temat rozwoju usług społecznych z udziałem podmiotów ekonomii społecznej podczas regionalnych seminariów i spotkań monitoringowych OWES. Wdrażano także Warmińsko-Mazurski Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023-2025.

W zakresie wsparcia i rozwoju skali społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych, realizowane były działania edukacyjne dotyczące klauzul społecznych w zamówieniach publicznych w ramach projektu „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach”, w tym doradztwo dla jednostek samorządu terytorialnego.

W celu zwiększenia wiedzy o sektorze ekonomii społecznej, przeprowadzono lekcje w szkołach i na uczelniach, zorganizowano terenową grę miejską w Ełku oraz promowano ideę spółdzielczości w szkołach.

Wnioski i rekomendacje:

1. Istnieje potrzeba dalszej koordynacji działań związanych z interwencją oraz dalszym rozwojem ekonomii społecznej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Rekomendacja:

- Należy podjąć działania wynikające z zapisów W-MPRES 2023-2030. Wdrażanie działań programowych wspierających i aktywizujących samorządy powiatowe, gminne w zakresie programowania i realizacji polityk rozwoju w obszarze ekonomii społecznej i włączenia społecznego.

Adresat rekomendacji: ROPS, OWES, Samorząd Województwa, Samorządy Lokalne.

Sposób wdrażania:

- koordynacja działań związanych z rozwojem ekonomii społecznej w ramach projektu niekonkurencyjnego ROPS „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” w ramach FERS.
2. Istnieje potrzeba dalszego rozwijania zasobów wiedzy na temat sektora ekonomii społecznej w środowisku szkolnym

Rekomendacja:

- Upowszechnianie wiedzy wśród młodzieży szkolnej na temat roli i znaczenia sektora ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorczości społecznej jako potencjalnego miejsca przyszłego zatrudnienia.

Adresat rekomendacji: Szkoły, ROPS, OWES, IPS,

Sposób wdrażania:

- wzmacnianie współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi,
  - organizacja zajęć edukacyjnych o ekonomii społecznej wśród młodzieży z 40 szkół z Warmii i Mazur w ramach projektu niekonkurencyjnego ROPS „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” w ramach FERS.
3. Należy kontynuować działania związane z podniesieniem świadomości mieszkańców regionu dot. pozytywnych postaw wokół ekonomii społecznej.

Rekomendacja:

- Organizacja wydarzeń i spotkań promujących sektor ekonomii społecznej.

Adresat rekomendacji: JST, ROPS, OWES, PES, PS

Sposób wdrożenia:

- organizacja Gali Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach,
- organizacja konkursu Ambasador Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach,
- organizacja spotkań, konferencji, seminariów

Aneks 1: Baza przedsiębiorstw społecznych

Baza aktywnych przedsiębiorstw społecznych stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa	Adres	Forma prawna	Data uzyskania statusu	Cel działalności	Przedmiot dominującej działalności
1.	Spółdzielnia Socjalna TRADYCJA	11-220 Górowo Iławeckie, ul. Plac Ratuszowy 18	spółdzielnia socjalna	2023-07-07	działalność reintegracyjna; realizacja usług społecznych	przetwórstwo przemysłowe
2.	Spółdzielnia Socjalna Po Sąsiedzku	11-230 Bisztynek, pl. Wolności 5	spółdzielnia socjalna	2023-02-07	działalność reintegracyjna	przetwórstwo przemysłowe
3.	Fundacja Żółty Szalik	14-530 Frombork, ul. Braniewska 11A	organizacja pozarządowa	2023-01-23	realizacja usług społecznych	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami
4.	Spółdzielnia Socjalna Sąsiedzi	14-520 Pieniężno, ul. Braniewska 12 F	spółdzielnia socjalna	2022-12-21	działalność reintegracyjna; realizacja usług społecznych	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
5.	Spółdzielnia Socjalna ENERCON	13-200 Działdowo, ul. Kajki 25	spółdzielnia socjalna	2023-07-28	działalność reintegracyjna	budownictwo
6.	Stowarzyszenie Zrozumieć Świat	13-200 Działdowo, ul. 11 Listopada 22	organizacja pozarządowa	2023-08-04	działalność reintegracyjna; realizacja usług społecznych	
7.	Spółdzielnia Socjalna Przyjaciele	13-200 Turza Wielka 29	spółdzielnia socjalna	2023-06-16	działalność reintegracyjna	edukacja
8.	Fundacja Żywa Przestrzeń	13-230 Bryńsk, ul. Słoneczna 13	organizacja pozarządowa	2023-01-27	działalność reintegracyjna	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
9.	Spółdzielnia Socjalna KAŻDY JEST WAŻNY	13-206 Gródki 30	spółdzielnia socjalna	2023-01-30	działalność reintegracyjna	
10.	Fundacja Kocham Jaśka	19-300 Ełk, ul. Armii Krajowej 6/9	organizacja pozarządowa	2023-01-27	realizacja usług społecznych	edukacja
11.	Fundacja Wsparcia Nauki i Biznesu	19-300 Ełk, ul. Jana i Hieronima Małeckich 2/13	organizacja pozarządowa	2023-04-17	realizacja usług społecznych	
12.	Fundacja Arwena	11-500 Giżycko, ul.	organizacja pozarządowa	2023-03-13	działalność reintegracyjna	działalność w zakresie usług administrowania i

		Kombatantó w 1A/11				działalność wspierająca
13.	Fundacja Projekt Arche	11-510 Wydminy, ul. Grunwaldzka 82	organizacja pozarządowa	2023-02- 22	realizacja usług społecznych	
14.	Spółdzielnia Socjalna HS Prekursor	11-510 Wydminy, pl. Rynek 1/1	spółdzielnia socjalna	2023-02- 14	działalność reintegracyjna; realizacja usług społecznych	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
15.	Spółdzielnia Socjalna OPOKA	11-430 Korsze, ul. Marii Konopnickiej 28	spółdzielnia socjalna	2023-07- 28	realizacja usług społecznych	
16.	Fundacja Zaczarowany Ogród	11-700 Mrągowo, ul. Piaskowa 8c/20	organizacja pozarządowa	2023-07- 10	realizacja usług społecznych	
17.	Fundacja Narodowa	13-300 Nowe Miasto Lubawskie, ul. Brzozowa 14	organizacja pozarządowa	2023-01- 19	działalność reintegracyjna	Informacja i komunikacja
18.	Creative Development Spółka z o.o.	13-330 Krotoszyny 32A	spółka akcyjna, spółka z o.o. lub klub sportowy nienastawiony na osiągnięcie zysku	2023-03- 16	działalność reintegracyjna	
19.	Fundacja Wesoła Góra	13-340 Szwarcenow o 18A	organizacja pozarządowa	2023-03- 16	działalność reintegracyjna	
20.	Spółdzielnia Socjalna Obiadek	13-324 Mroczo 11	spółdzielnia socjalna	2023-06- 12	działalność reintegracyjna	przetwórstwo przemysłowe
21.	Kacze Bagno – Miejsce Inicjatyw Pozytywnych Spółdzielnia Socjalna	13-306 Kurzętnik, ul. Wybudowani e 4	spółdzielnia socjalna	2023-06- 23	realizacja usług społecznych	
22.	Spółdzielnia Socjalna Kuźnia	11-040 Dobre Miasto, ul. Górna 9a	spółdzielnia socjalna	2022-12- 13	działalność reintegracyjna	przetwórstwo przemysłowe
23.	Spółdzielnia Socjalna Negocjator	14-140 Liksajny 16	spółdzielnia socjalna	2023-06- 22	działalność reintegracyjna	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle

24.	Spółdzielnia Socjalna CYNAMONEK	14-300 Morąg, ul. 3 Maja 12	spółdzielnia socjalna	2023-02-14	działalność reintegracyjna; realizacja usług społecznych	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
25.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Morągu	1-300 Morąg, pl. Jana Pawła II 1	organizacja pozarządowa	2022-12-21	realizacja usług społecznych	
26.	Spółdzielnia Socjalna Mazurskie Morze Możliwości	12-250 Grądy Podmiejskie 16	spółdzielnia socjalna	2023-01-12	działalność reintegracyjna	
27.	Spółdzielnia Socjalna Bulwar	12-140 Jerutki 81	spółdzielnia socjalna	2023-06-22	działalność reintegracyjna	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
28.	Spółdzielnia Socjalna Mamamija	12-150 Bystrz 14A	spółdzielnia socjalna	2023-06-21		przetwórstwo przemysłowe
29.	Fundacja Rozwoju Regionu Gołdap	19-500 Gołdap, ul. Plac Zwycięstwa 16	organizacja pozarządowa	2022-12-21	realizacja usług społecznych	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
30.	Stowarzyszenie Dobry Start	19-500 Gołdap, ul. Generała Sikorskiego 27	organizacja pozarządowa	2023-08-07	działalność reintegracyjna; realizacja usług społecznych	edukacja
31.	Spółdzielnia Socjalna Fajna i Twoja w Węgorzewie	11-600 Węgorzewo ul. Pionierów 6	spółdzielnia socjalna	2023-01-16	działalność reintegracyjna	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
32.	Spójnik Sp. z o.o.	82-300 Elbląg, ul. Studzienne 21-22/16	spółka akcyjna, spółka z o.o. lub klub sportowy nienastawiony na osiągnięcie zysku	2022-12-13	realizacja usług społecznych	edukacja
33.	Bank Żywności w Olsztynie	10-166 Olsztyn, Marka Kotańskiego 1	organizacja pozarządowa	2023-04-17	działalność reintegracyjna; realizacja usług społecznych	
34.	Fundacja Inicjatyw Społecznych	10-693 Olsztyn, ul gen. Stefana Grota Roweckiego 27/47	organizacja pozarządowa	2023-02-06	działalność reintegracyjna	edukacja

35.	Just Wood Sp. z o.o.	10-457 Olsztyn, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego o 24/180	spółka akcyjna, spółka z o.o. lub klub sportowy nienastawiony na osiągnięcie zysku	2023-08- 01	działalność reintegracyjna	
36.	SMAKI Spółdzielnia Socjalna	10-165 Olsztyn, ul. Marka Kotańskiego 1	spółdzielnia socjalna	2023-06- 22	działalność reintegracyjna; realizacja usług społecznych	przetwórstwo przemysłowe
37.	Spółdzielnia Socjalna Zielony Edukator	10-683 Olsztyn, ul. Władysława Trylińskiego 2	spółdzielnia socjalna	2023-01- 27	działalność reintegracyjna	przetwórstwo przemysłowe
38.	Stowarzyszenie My Happiness	10-692 Olsztyn, ul. Edwarda Mroza 11/16	organizacja pozarządowa	2023-07- 27	działalność reintegracyjna; realizacja usług społecznych	
39.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczo ści Lokalnej WAMA-COOP	10508 Olsztyn, ul. Adama Mickiewicza 21/23 pok. 305	organizacja pozarządowa	2023-08- 24	realizacja usług społecznych	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
40.	AdReMy Spółka z o.o.	83-300 Elbląg, pl. Plac Dworcowy 3	spółka akcyjna, spółka z o.o. lub klub sportowy nienastawiony na osiągnięcie zysku	2023-11- 23	realizacja usług społecznych	edukacja
41.	Fundacja na Rzecz Rozwoju Polski Północno- Wschodniej IDEA	10-259 Olsztyn, ul. Macieja Rataja 50/9	organizacja pozarządowa	2023-11- 27	realizacja usług społecznych	edukacja
42.	Stowarzyszenie Harcerski Ruch Ochrony Środowiska im. św. Franciszka z Asyżu	19-520 Ściborki 6	organizacja pozarządowa	2023-09- 14	działalność reintegracyjna	
43.	Spółdzielnia Socjalna POMOCNI	13-200 Działdowo, ul. Władysława Jagiełły 36/2	spółdzielnia socjalna	2023-11- 15	działalność reintegracyjna, realizacja usług społecznych	opieka zdrowotna i pomoc społeczna
44.	Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania	13-200 Działdowo, ul. Sportowa 2 C	organizacja pozarządowa	2023-11- 15	działalność reintegracyjna, realizacja	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją

	Inicjatyw Kulturalnych				usług społecznych	
45.	Fundacja Per Mondo	10-165 Olsztyn, ul. Bohaterów Monte Cassino 10	organizacja pozarządowa	2023-09- 01	działalność reintegracyjna, realizacja usług społecznych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle
46.	Fundacja SPOKO	11-500 Giżycko Bohaterów Westerplatte 9 / 1		13-06- 2022	działalnością pomocniczą związaną z utrzymaniem porządku w budynekach i zagospodarow aniem terenów zieleni	usługi dla firm, organizacji i administracji publicznej

Źródło: Zgodnie z ustawowym Rejestrem przedsiębiorstw społecznych, dostęp z dnia 04.06.2024 r.,
strona internetowa: https://rjps.mrips.gov.pl/RJPS/RU/start.do?id_menu=73.

Aneks 2: Baza podmiotów ekonomii społecznej

Załącznik nr 1: Baza aktywnych spółdzielni socjalnych w ujęciu powiatowym, województwo warmińsko-mazurskie stan na dzień 31.12.2023 r.

L.p.	Gmina	Nazwa spółdzielni	Adres	Data rozpoczęcia działalności	Zakres prowadzonej działalności
POWIAT BRANIEWSKI (3)					
1.	Płoskinia	Spółdzielnia Socjalna NEOS (spółdzielnia socjalna osób prawnych)	Płoskinia 43, 14-526 Płoskinia	21.06.2018	usługi gastronomiczne, catering
2.	Pieniężno	Spółdzielnia Socjalna SĄSIEDZI (spółdzielnia socjalna osób prawnych)	ul. Braniewska 12, 14-520 Pieniężno	13.09.2019	usługi budowlane, przygotowywanie terenów pod budowę, catering, usługi gastronomiczne, zagospodarowanie terenów zieleni
3.	Braniewo	Spółdzielnia Socjalna w Braniewie (spółdzielnia socjalna osób prawnych)	ul. Kościuszki 111, 14-500 Braniewo	23.10.2020	pomoc społeczna, gastronomia
POWIAT EŁCKI (1)					
4.	Ełk	Spółdzielnia Socjalna WARCHLAK	ul. Kazimierza Pułaskiego 16, 19-300 Ełk	24.03.2017	gastronomia
POWIAT DZIAŁDOWSKI (12)					
5.	Iłowo-Osada	Spółdzielnia Socjalna PĄCZUŚ	ul. Kraszewska 2, 13-240 Iłowo-Osada	09.08.2013	gastronomia – produkcja i sprzedaż wyrobów cukierniczych, fast-food, lody itp.
6.	Działdowo	Spółdzielnia Socjalna ENERCON	ul. Kajki 25 13-200 Działdowo	20.09.2013	usługi w zakresie projektowania, kosztorysowania i kompleksowej realizacji inwestycji budowlanych, usługi elektryczne, hydrauliczne, montaż i konserwacja nośników reklamy zewnętrznej (banery, billboardy).
7.	Iłowo-Osada	Spółdzielnia Socjalna CZYSTA POMOC	Brodowo 23 13-240 Iłowo-Osada	28.10.2013	sprzątanie i pielęgnacja terenów zielonych, pranie tapicerki w samochodach, kanap w domach itp., opieka nad osobami starszymi, chorymi i opieka nad osobami z niepełnosprawnościami

8.	Działdowo	Spółdzielnia Socjalna SŁODKIE PYSZNOŚCI	Kisiny 31A, 13-200 Działdowo	23.06.2014	gastronomia- produkcja słodkich wypieków
9.	Działdowo	Spółdzielnia Socjalna ENERCON BIS	Księży Dwór 174, 13-200 Działdowo	11.09.2017	usługi remontowo-budowlane połączone z projektowaniem, kosztorysowaniem, kompleksowe stawianie i wykańczanie budynków
10.	Działdowo	Spółdzielnia Socjalna PRZYACIELE	Turza Wielka 29, 13-200 Działdowo	14.11.2017	usługi opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 świadczone w Niepublicznym Punkcie Przedszkolnym Klub Przyjaciół Myszki Miki oraz usługi animacyjne dla dzieci i wynajmu budki Fotoshop, wypożyczalnia namiotów, stołów i ławek
11.	Działdowo	Spółdzielnia Socjalna WSPÓLNA IDEA	Komorniki 13, 13- 200 Działdowo	02.03.2018	zagospodarowanie terenów zieleni, sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych, działalność fizjoterapeutyczna, usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej, pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich, pozyskiwanie drewna, produkcja wyrobów tartacznych
12.	Działdowo	Spółdzielnia Socjalna DOM I OGRÓD	ul. Gminna 6, 13- 200 Działdowo	30.04.2018	architektura i projektowanie, wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych, zagospodarowanie terenów zieleni, sprzątanie budynków przemysłowych, roboty budowlane
13.	Iłowo- Osada	Spółdzielnia Socjalna MULTIPRACA	ul. Jagiellońska 3a, 13-240 Iłowo- Osada	01.08.2018	stylizacja paznokci, usługi masażysty, usługi w branży samochodowej
14.	Płońnica	Spółdzielnia Socjalna DREW-PAL	Niechłonin 138, 13-206 Płońnica	10.09.2021	produkcja wyrobów tartacznych, produkcja wyrobów drewnianych, produkcja wyrobów ciesielskich i stolarskich dla budownictwa
15.	Działdowo	Spółdzielnia Socjalna POMOCNI	ul. Władysława Jagiełły 36 /2, 13- 200 Działdowo	11.05.2022	usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne osób starszych, z niepełnosprawnościami i dzieci
16.	Płońnica	Spółdzielnia Socjalna KAŻDY JEST WAŻNY	Gródki 30, 13-206 Płońnica	20.06.2022	usługi gastronomiczne, organizacja imprez okolicznościowych, pranie

					tapicerki samochodowej i meblowej
POWIAT KĘTRZYŃSKI (1)					
17.	Korsze	Spółdzielnia Socjalna OPOKA	ul. Marii Konopnickiej 28, 11-430 Korsze	26.11.2014	usługi opiekuńcze, pomoc społeczna dla osób w podeszłym wieku, usługi gastronomiczne, catering
POWIAT LIDZBARSKI (2)					
18.	Orneta	Spółdzielnia Socjalna ARKA	ul. 1 Maja 6, 11-130 Orneta	03.11.2011	usługi opiekuńcze nad osobami starszymi i z niepełnosprawnościami, usługi opieki nad grobami
19.	Orneta	Spółdzielnia Socjalna BABINIEC	ul. Pionierów 3 11-130 Orneta	09.04.2013	wytwarzanie gotowych posiłków i dań, produkcja pozostałych artykułów spożywczych, pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami, transport drogowy towarów, restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne, przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (catering)
POWIAT MRĄGOWSKI (1)					
Na terenie powiatu mrągowskiego nie funkcjonuje żadna spółdzielnia socjalna.					
POWIAT NIDZICKI (3)					
20.	Nidzica	Spółdzielnia Socjalna NIE JESTEŚ SAM	ul. Krzywa 8, 13-100 Nidzica	09.04.2013	usługi gastronomiczne, przyjęcia okolicznościowe, pielęgnacja terenów zielonych
21.	Nidzica	Spółdzielnia Socjalna SPOSÓB NA ŻYCIE	Waszulki 50, 13-100 Nidzica	09.04.2013	montaż folii przyciemniających, florystyka, mobilna kosmetyka, animacja lokalna, wizyty studyjne, usługi szkoleniowe
22.	Nidzica	Spółdzielnia Socjalna U MAMY	Natać Wielka 21, 13-100 Nidzica	09.04.2013	usługi gastronomiczne
POWIAT NOWOMIEJSKI (3)					
23.	Grodziczyno	Spółdzielnia Socjalna OBIADEK	Mroczo 11, 13-324 Grodziczyno	15.05.2014	przygotowanie posiłków do szkół na terenie gminy dla dzieci dożywianych, catering okolicznościowy
24.	Kurzętnik	KACZE BAGNO - MIEJSCE INICJATYW	Kacze Bagno/ Wybudowanie 4 13-306 Kurzętnik	07.08.2014	warsztaty animacyjne, artystyczne, edukacyjne dla

		POZYTYWNYCH Spółdzielnia Socjalna			dzieci, młodzieży, dorosłych, zielone szkoły, kolonie
25.	Nowe Miasto Lubawskie	Spółdzielnia Socjalna BAROMETR	ul. Na Stoku 5,13- 300 Nowe Miasto Lubawskie	11.08.2017	agencja eventowa świadcząca usługi rozrywkowe i rekreacyjne: organizacja impres, nagłaśnianie imprez plenerowych i wewnątrz obiektów, usługi reklamowe w formie reklamy dźwiękowej i wizualnej, produkcja filmów reklamowych, relacji z wydarzeń, usługi księgowo dla PES, usługa mediacji i doradztwa
POWIAT GIŻYCKI (2)					
26.	Miłki	Przedsiębiorstwo Społeczne Spółdzielnia Socjalna LEPIEJ	Konopki Nowe 10, 11-513 Miłki	15.07.2014	usługa porządkowania zieleni, wytwarzanie i wydawanie posiłków, catering
27.	Wydminy	Spółdzielnia Socjalna HS PREKURSOR	ul. Rynek 1/1, 11- 510 Wydminy	14.03.2017	usługi opiekuńcze, usługi komunalne, usługi w zakresie prac porządkowych, pielęgnacja ogrodów, sprzątanie biur, agencja reklamy, catering do szkół i do przedszkoli oraz do domów opieki społecznej
POWIAT OLECKI (1)					
28.	Świątajno	Spółdzielnia Socjalna MIXGRAF STUDIO REKLAMY	Sulejki 9 a, 19- 411 Świątajno	19.09.2013	projektowanie oraz wykonywanie reklamy, poligrafii, gadżetów reklamowych
POWIAT OLSZTYŃSKI (8)					
29.	Stawiguda	Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna G-URAL	ul. Drozda 44, 11- 034 Stawiguda	12.12.2012	warsztatowe usługi motoryzacyjne, renowacja i rekonstrukcja starych motocykli i samochodów
30.	Olsztynek	Spółdzielnia Socjalna TRADYCJA SMAKÓW	ul. Sienkiewicza 26, 11-015 Olsztynek	22.08.2014	produkcja i sprzedaż pieczywa, produkcja i sprzedaż świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek, wytwarzanie gotowych posiłków i dań, catering, sprzątanie obiektów
31.	Jonkowo	Spółdzielnia Socjalna CONVIVO	11-042 Jonkowo, Węgajty 18	29.12.2017	warsztaty teatralne, warsztaty edukacyjne, prezentacja artystyczna oraz pomocnicza, tłumaczenia, usługi księgowo, usługi kulinarne, sklep internetowy Convivo-art., wspieranie form sztuki i rzemiosła artystycznego

32.	Stawiguda	Spółdzielnia Socjalna ECO-CANDLES	ul. Kościelna 47 Gryżliny, 11-034 Stawiguda	28.06.2018	sprzedaż detaliczna
33.	Dobre Miasto	Spółdzielnia Socjalna KUŹNIA	ul. Górna 9a, 10-040 Dobre Miasto	26.07.2019	usługi opiekuńcze nad osobami starszymi
34.	Świątki	Spółdzielnia Socjalna FABRYKA KREATYWNOŚCI	Świątki 87, 11-008 Świątki	16.09.2021	usługi gastronomiczne, catering, usługi zagospodarowania terenów zielonych, dzienna opieka nad dziećmi
35.	Jonkowo	Spółdzielnia Socjalna MOC	Giedajty 27 a, 11-042 Jonkowo	03.03.2023	sprzątanie budynków, fryzjerstwo, zabiegi kosmetyczne, obiekty noclegowe
36.	Dobre Miasto	Spółdzielnia Socjalna ŹRÓDŁO	Orzechowo 71, 11-040 Dobre Miasto	25.11.2021 r. w 2023 r. przekoszt.	usługa gastronomiczna
POWIAT PISKI (2)					
37.	Pisz	Spółdzielnia Socjalna DIAROZ	ul. Dworcowa 4, 12-200 Pisz	29.05.2014	animacje na imprezach okolicznościowych, działalność gastronomiczna, bar
38.	Orzysz	Spółdzielnia Socjalna MAZURSKIE MORZE MOŻLIWOŚCI	Grądy Podmiejskie 16, 12-250 Orzysz	30.12.2014	usługi utrzymania zieleni na posesjach, sadów owocowych i ogrodów, porządkowania oraz czyszczenia nagrobków, placów, podjazdów, a także wypożyczania sprzętu sportowego (kajaków, rowerów i łodzi wędkarskich z silnikami elektrycznymi) i organizacji wypraw turystycznych. Spółdzielnia prowadzi również sklep internetowy „Mazurianka” z rękodziełem i pamiątkami z Mazur
POWIAT SZCZYCIEŃSKI (4)					
39.	Pasym	Akweny RP Bezpieczeństwo i Ochrona Środowiska Spółdzielnia Socjalna w Pasymiu	ul. Kwiatowa 2, 12-130 Pasym	28.01.2009	roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, roboty leśne, naprawa i konserwacja statków, filmowanie, porządek bezpieczeństwo państwa
40.	Świątajno	Spółdzielnia Socjalna BULWAR	Jerutki 81, 12-140 Świątajno	19.04.2017	usługi gastronomiczne, usługi porządkowania i zagospodarowania terenów zielonych, animacja i organizacja szkoleń i warsztatów, oraz działalność

					řekodzielnicza, organizacja imprez i jarmarków
41.	řwiętajno	Spółdzielnia Socjalna MAMAMIJA	Bystrz 14a, 12-150 Spychowo	15.01.2018	produkcja mebli i usługi stolarskie, usługi w zakresie nagrań dźwiękowych
42.	Szczytno	Spółdzielnia Socjalna OD...DO	Jęcznik 4, 12-100 Szczytno	16.02.2018	usługi budowlane wykończeniowe, usługi krawieckie
POWIAT BARTOSZYCKI (3)					
43.	Bartoszyce	Spółdzielnia Socjalna DOBRA EKONOMIA	ul. Limanowskiego 14, 11-200 Bartoszyce	13.07.2017	agencja eventowa, agencja reklamowa, mobilny piec chlebowy
44.	Górowo Iławeckie	Spółdzielnia Socjalna TRADYCJA	Plac Ratuszowy 18, 11-220 Górowo Iławeckie	04.12.2020	usługi gastronomiczne, catering
45.	Bisztynek	Spółdzielnia Socjalna PO SĄSIEDZKU	Plac Wolności 5, 11-230 Bisztynek	28.05.2021	usługi gastronomiczne, catering dla szkół i przedszkoli
POWIAT ELBLĄSKI (1)					
46.	Elbląg	Spółdzielnia Socjalna PRODEKTOR	ul. Agatowa 17, Gronowo Górne, 82-300 Elbląg	02.07.2014	tworzenie projektów z zakresu wñetrz komercyjnych, stoisk, i wysp handlowych, lad barowych oraz wñetrz mieszkalnych
POWIAT WĘGORZEWSKI (2)					
47.	Węgorzewo	Spółdzielnia Socjalna WĘGORZEWIANKA	ul. Bulwar Loir Et Cher 4, 11-600 Węgorzewo	08.05.2017	usługi turystyczne, gastronomiczne
48.	Węgorzewo	Spółdzielnia Socjalna FAJNA I TWOJA	ul. Pionierów 6, 11-600 Węgorzewo	25.05.2022	usługa gastronomiczna, catering
POWIAT OSTRÓDZKI (5)					
49.	Dąbrówno	Spółdzielnia Socjalna ZWIASTUN	Plac Kościuszki 11, 14-120 Dąbrówno	25.07.2017	całodobowe usługi opiekuńcze, pomoc z zakwaterowaniem i opieka pielęgniariska dla osób w podeszłym wieku oraz osób z niepełnosprawnościami
50.	Miłakowo	Zakład Usług Leśnych Spółdzielnia Socjalna LAS EXPERT	ul. Boguchwały 91/2, 14-310 Miłakowo	30.05.2014	leśnictwo, cięcie drzewa, wyrób i sprzedaż drewna
51.	Ostróda	Spółdzielnia Socjalna MIŚ	ul. Adama Mickiewicza 23/204 14-100 Ostróda	31.07.2014	szkolenia dot. postępowania się portalem np. „geo.portal”, szkolenia związane z możliwością wykorzystania dronów

52.	Miłomłyn	Spółdzielnia Socjalna NEGOCJATOR	Liksajny 16, 14-400 Miłomłyn	30.03.2015	przetwórstwo ziół i owoców dzikorosnących, produkcja, sprzedaż syropów i soków, prowadzenie pijalni ziół w Olsztynku
53.	Morağ	Spółdzielnia Socjalna CYNAMONEK	ul. 3-go Maja 12, 14-300 Morağ	24.06.2020	usługi gastronomiczne, catering, sprzedaż żywności na targach i stoiskach
POWIAT IŁAWSKI (1)					
54.	Iława	Spółdzielnia Socjalna HORYZONTY	ul. Skłodowskiej-Curie 23 c, 14-200 Iława	06.06.2014	usługi opiekuńcze nad osobami starszymi, chorymi, usługi wytnieniowe, sprzątnanie powierzchni biurowych, terenów zielonych, budynków wielorodzinnych
POWIAT GOŁDAPSKI (1)					
55.	Banie Mazurskie	Spółdzielnia Socjalna BANIE MAZURSKIE	ul. Konopnickiej 33A, 19-520 Banie Mazurskie	10.05.2017	utrzymanie i pielęgnacja zieleni, usługi remontowo-budowlane, sprzątnanie specjalistyczne
MIASTO OLSZTYN (8)					
56.	Olsztyn	Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna APROPO'S	ul. Franciszka Barcza 40/18, 10-685 Olsztyn	10.07.2008	Artystyczna i literacka działalność twórcza, usługi w branży rozrywkowej, nagłośnienie, zespół muzyczny, naprawa i serwis komputerów i urządzeń peryferyjnych
57.	Olsztyn	Spółdzielnia Socjalna SMAKI	ul. Marka Kottańskiego 1 10-165 Olsztyn	05.11.2013	przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (catering)
58.	Olsztyn	Spółdzielnia Socjalna ANDERSOUND	ul. Źiżki 5/13, 10-070 Olsztyn	04.02.2014	usługi związane z nagłośnieniem i kompleksową obsługą imprez artystycznych (oświetlenie, estrada)
59.	Olsztyn	Spółdzielnia Socjalna BARKA	ul. Jacka Kuronia 5, 10-165 Olsztyn	27.02.2014	usługi sprzątnania, prace w kuchni, przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (catering)
60.	Olsztyn	Spółdzielnia Socjalna HUMANUS	ul. Bogumiła Linki 3/4, 10-535 Olsztyn	30.09.2014	prowadzenie sklepu charytatywnego, galerii sztuki użytkowej i rękodziela, produkcja eco-świeczek, kawiarnia z możliwością organizacji spotkań
61.	Olsztyn	Spółdzielnia Socjalna JAKUBEK	ul. Hugona Kołłątaja 21, 10-034 Olsztyn	02.01.2017	usługa gastronomiczna – pierogi, naleśniki, desery
62.	Olsztyn	Spółdzielnia Socjalna OLSZTYŃSKI JAKUBEK	ul. Jacka Kuronia 5, 10-165 Olsztyn	05.09.2017	gastronomiczna - pierogarnia

63.	Olsztyn	Spółdzielnia Socjalna ZIELONY EDUKATOR	ul. Trylińskiego 2, 10-683 Olsztyn	20.09.2019	szkolenia z naturalnych metod wspomagania poprawnego funkcjonowania organizmu, zdrowego stylu życia
MIASTO ELBLĄG (3)					
64.	Elbląg	Spółdzielnia Socjalna RUCZAJ	ul. Robotnicza 68, 82-300 Elbląg	11.04.2011	rehabilitacja, odnowa biologiczna, fitness, usługi transportowe, wynajem środków transportu, usługi gastronomiczne, catering
65.	Elbląg	Spółdzielnia Socjalna WIZUS	ul. Kościuszki 32, 82-300 Elbląg	25.10.2015	tłumaczenia przysięgłe, serwis ogumienia, mechanika pojazdowa, serwis wózków inwalidzkich, poligrafia specjalna
66.	Elbląg	Spółdzielnia Socjalna IDEA	ul. Fromborska 2A, 82-300 Elbląg	22.05.2014	działalność rozrywkowa i rekreacyjna, organizacja impres i wydarzeń tematycznych, heppeningów, animacji ulicznych, sprzedaż detailed wyspecjalizowanego sprzętu jeździeckiego, działania wspomagające edukację

Źródło: Opracowanie własne ROPS.

Załącznik nr 2: Baza Spółdzielni Pracy w podziale na powiaty - podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON województwa warmińsko-mazurskiego, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa	Adres
POWIAT KĘTRZYŃSKI (1)		
1.	MAJONEZY Spółdzielnia Pracy Produkcyjno-Handlowa w Kętrzynie	11-400 Kętrzyn, ul. Ignacego Daszyńskiego 11
POWIAT ELBLĄSKI (2)		
2.	Spółdzielnia Pracy MEDYK w Elblągu	82-300 Elbląg, ul. Grobla Świętego Jerzego 14 A
3.	Metalowo-Usługowa Spółdzielnia Pracy OGNIWO w Pasłęku	14-400 Pasłęk, ul. Władysława Jagiełły 34
POWIAT EŁCKI (1)		
4.	SPOŁEM Spółdzielnia Pracy w Ełku	19-300 Ełk, ul. Ignacego Łukasiewicza 3
POWIAT NOWOMIEJSKI (1)		
5.	Spółdzielnia Pracy Handlowo-Produkcyjna SAMOPOMOC CHŁOPSKA w Nowym Mieście Lubawskim	13-300 Nowe Miasto Lubawskie, ul. Rynek 17
POWIAT DZIAŁDOWSKI(1)		
6.	Handlowa Spółdzielnia Pracy SAMOPOMOC w Działdowie	13-200 Działdowo, ul. Księżodworska 10
POWIAT OLSZTYŃSKI (4)		
7.	Spółdzielnia Pracy METALOWIEC w likwidacji	10-087 Olsztyn, ul. Ks. Tadeusza Borkowskiego 1/29
8.	Spółdzielnia Pracy Rolniczo-Handlowa w Olsztynie	10-549 Olsztyn, ul. Adama Mickiewicza 4

9.	Spółdzielnia Pracy i Użytkowników INTEGRA z siedzibą w Olsztynie	10-410 Olsztyn, ul. Lubelska 43b
10.	Spółdzielnia Pracy Lekarzy Specjalistów ZDROWIE Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Olsztynie	10-116 Olsztyn, ul. Ratuszowa 4
POWIAT OSTRÓDZKI (3)		
11.	Spółdzielnia Pracy Handlowo Produkcyjna w Morągu	14-300 Morąg, ul. Przemysłowa 15
12.	Usługowo-Wytwórcza Spółdzielnia Pracy USŁUGA w Morągu	14-300 Morąg, ul. Aleja Parkowa 2
13.	Spółdzielnia Pracy SPEDYTOR w Ostródzie w likwidacji	14-100 Ostróda, ul. Ignacego Paderewskiego 3A
POWIAT PISKI (1)		
14.	Spółdzielnia Pracy PISA w Olsztynie	12-200 Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 13
POWIAT SZCZYCIEŃSKI (1)		
15.	Spółdzielnia Pracy ODNOWA w likwidacji	12-100 Szczytno, ul. Wincentego Pola 6
POWIAT LIDZBARSKI (2)		
16.	Socjalna Studencka Spółdzielnia Pracy ŻAK	11-100 Lidzbark Warmiński, ul. Mazurska 2
17.	Spółdzielnia Pracy POLIGRAF	11-100 Lidzbark Warmiński, ul. Lipowa 11A

Źródło: Baza Publikacyjna Rejestru REGON.

Załącznik nr 3: Baza Spółdzielni Inwalidów i Niewidomych - podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON województwa warmińsko-mazurskiego, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa	Adres
POWIAT GIŻYCKI (1)		
1.	Spółdzielnia Inwalidów POKÓJ	11-520 Ryn, ul. Ratuszowa 26
POWIAT LIDZBARSKI (1)		
2.	Spółdzielnia Inwalidów Przemysłu Drzewnego MAZURSKA	14-300 Morąg, ul. Warmińska 14B
POWIAT OLSZTYŃKI (3)		
3.	Warmińsko-Mazurska Spółdzielnia Inwalidów w Olsztynie w upadłości	10-959 Olsztyn, ul. Mikołaja Kopernika 46B
4.	Metalowa Spółdzielnia Inwalidów GWARANCJA	10-603 Olsztyn, ul. Metalowa 4
5.	Metalowa Spółdzielnia Inwalidów	11-010 Barczewo, ul. Olsztyńska 14
POWIAT LIDZBARSKI (1)		
6.	Odzieżowa Spółdzielnia Inwalidów WARMIA	11-300 Orneta, ul. Przemysłowa 4
ELBLĄG (1)		
7.	Wojewódzka Handlowa Spółdzielnia Inwalidów w Likwidacji	82-300 Elbląg, ul. Wojciecha Kossaka 3/16

Źródło: Baza Publikacyjna Rejestru REGON.

Załącznik nr 4: Baza aktywnych Centrów Integracji Społecznej w podziale na powiaty stan na dzień 31.12.2023 rok.

Lp.	Nazwa	Adres	Planowany rodzaj działalności	Data uzyskania statusu	Nazwa instytucji tworzącej
POWIAT BRANIEWSKI (1)					
1.	Centrum Integracji Społecznej	14-500 Braniewo, ul. Kościuszki 93	działalność usługowa	2018-05-09	Braniewskie Stowarzyszenie Abstynenckie
POWIAT EŁCKI (2)					
2.	Centrum Integracji Społecznej AlterCIS	19-300 Ełk, ul. Jana i Hieronima Małeckich 3/16	działalność usługowa	2022-10-01	Stowarzyszenie Adelfi
3.	Centrum Integracji Społecznej w Ełku	19-300 Ełk, ul. Jana i Hieronima Małeckich 3/26	działalność wytwórcza; działalność usługowa; działalność handlowa	2020-07-01	Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych im. Króla Zygmunta Augusta w Augustowie
POWIAT GIŻYCKI (1)					
4.	Centrum Integracji Społecznej w Giżycku	11-500 Giżycko, ul. Pionierska 13	działalność usługowa	2015-10-06	Gmina Miejska Giżycko
POWIAT MRĄGOWSKI (1)					
5.	Centrum Integracji Społecznej w Mrągowie	11-700 Mrągowo, ul. Kościelna 2	działalność wytwórcza; działalność usługowa; działalność handlowa	2022-06-01	Ewangelickie Stowarzyszenie BETEL
POWIAT OLECKI (2)					
6.	Centrum Integracji Społecznej w Olecku	19-400 Olecko, ul. Wojska Polskiego 13	działalność usługowa	2023-08-01	Fundacja Rozwoju Ziemi Oleckiej
POWIAT PISKI (2)					
7.	Centrum Integracji Społecznej w Białej Piskiej	12-230 Biała Piska, ul. Konopnickiej 4	działalność usługowa	2017-04-20	Ewangelickie Stowarzyszenie BETEL
8.	Centrum Integracji Społecznej w Piszcu	12-200 Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 13	działalność wytwórcza; działalność usługowa; działalność handlowa	2022-01-10	Stowarzyszenie Kobieta na PLUS
POWIAT SZCZYCIEŃSKI (2)					
9.	Centrum Integracji Społecznej FAMA w Szczytnie	12-100 Szczytno, ul. Marii Curie-Skłodowskiej 11/A	działalność wytwórcza; działalność usługowa; działalność handlowa	2023-06-01	Fundacja "FAMA"

10.	Centrum Integracji Społecznej Szczytnie	12-100 Szczytno, ul. Warszawska 1	działalność usługowa	2023-06-01	Ewangelickie Stowarzyszenie BETEL
ELBLĄG (2)					
11.	Centrum Integracji Społecznej	82-300 Elbląg, ul. Stawidłowa 3	działalność wytwórcza; działalność usługowa; działalność handlowa	2019-10-23	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych
12.	Centrum Integracji Społecznej ERKON	82-300 Elbląg, ul. Hetmańska 28	działalność wytwórcza	2020-07-05	Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych
OLSZTYN (1)					
13.	Centrum Integracji Społecznej	10-228 Olsztyn, al. Aleja Wojska Polskiego 33	działalność usługowa	2020-03-10	Gmina Olsztyn

Źródło: Zgodnie z ustawowym Rejestrem przedsiębiorstw społecznych, dostęp z dnia 04.06.2024 r., strona internetowa: https://rjps.mrips.gov.pl/RJPS/RU/start.do?id_menu=73.

Załącznik nr 5: Baza aktywnych Klubów Integracji Społecznej, stan na dzień 31.12.2023 r.

LP.	Klub Integracji Społecznej	NAZWA	ADRES
1.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Norze Stowarzyszenie NORA	ul. Hubalczyków 5/37 11-200 Bartoszyce
2.	Klub Integracji Społecznej	KIS we Fromborku, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku	ul. Młynarska 5b 14-530 Frombork
3.	Klub Integracji Społecznej	Klub Integracji Społecznej we Fromborku Fundacja Żółty Szalik	ul. Braniewska 11A 14-530 Frombork
4.	Klub Integracji Społecznej	KIS przy GOPS Elbląg, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu	ul. Browarna 85 82-300 Elbląg
5.	Klub Integracji Społecznej	KIS SKRZYDŁA w Pasłęku, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pasłęku	Plac Grunwaldzki 8 14-400 Pasłęk
6.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Miłkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach	ul. Szkolna 3 11-513 Miłki
7.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Wydminach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Pl. Rynek 1/4 11-510 Wydminy
8.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Iławie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie	ul. Wiejska 2 D 14-200 Iława
9.	Klub Integracji Społecznej	Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej w Iławie	ul. Wiejska 2D/113 14-200 Iława
10.	Klub Integracji Społecznej	KIS Gminy Iława z siedzibą w Ławicach Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie	Ławice 8 14- 200 Iława
11.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Lubawie, Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa	Fijewo 73 14-260 Lubawa
12.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Zalewie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zalewie	ul. Traugutta 4 14-230 Zalewo

13.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Kętrzynie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie	ul. Pocztowa 11 11-400 Kętrzyn
14.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Kętrzynie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie	ul. Kościuszki 2/8 11-400 Kętrzyn
15.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Barcianach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Barcianach	ul. Wojska Polskiego 7 11-410 Barciany
16.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Korszach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Korszach	ul. Mickiewicza 13 11-430 Korsze
17.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Reszlu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Reszlu	ul. Kolejowa 25 A 11-440 Reszel
18.	Klub Integracji Społecznej	KIS -Centrum Usług Społecznych w Srokowie	Pl. Rynkowy 14 11-420 Srokowo
19.	Klub Integracji Społecznej	KIS działający w strukturach MOPS w Lidzbarku Warmińskim, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim	ul. Akacyjna 7 11-100 Lidzbark Warmiński
20.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Ornecie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornecie	ul. 1-go Maja 6 11-130 Orneta
21.	Klub Integracji Społecznej	KIS działający w strukturach GOPS w Lidzbarku Warmińskim, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim	ul. Krasickiego 1 11-100 Lidzbark Warmiński
22.	Klub Integracji Społecznej	KIS prowadzony przez Stowarzyszenie na rzecz osób bezrobotnych Stowarzyszenie na rzecz osób bezrobotnych	ul. Szwoleżerów 8 11-100 Lidzbark Warmiński
23.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Pieckach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieckach	ul. Zwycięstwa 35/2 11-710 Piecki
24.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Mikołajkach, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach	ul. Kolejowa 6 11-730 Mikołajki
25.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Janowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie	ul. Przasnyska 51 13-113 Janowo
26.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Kozłowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozłowie	ul. Nidzicka 31 13-124 Kozłowo
27.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Nidzicy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy	ul. Kolejowa 5 13-100 Nidzica
28.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Nowym Mieście Lubawskim, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Korczaka 4 13-300 Nowe Miasto Lubawskie
29.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Olecku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku	ul. Kolejowa 1/31 19-400 Olecko
30.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Wieliczkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieliczkach	ul. Lipowa 16 19-404 Wieliczki
31.	Klub Integracji Społecznej	Olsztyński Klub Integracji Społecznej, Federacja Organizacji Społecznych FOSa	ul. Linki 3/4 10-535 Olsztyn
32.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Barczewie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Mickiewicza 40 11-010 Barczewo
33.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Biskupcu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu	ul. Niepodległości 4 11-300 Biskupiec
34.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Jezioranach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach	ul. Kajki 20 11-320 Jeziorany

35.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Jonkowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jonkowie	ul. Lipowa 11 11-042 Jonkowo
36.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Kolnie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie	11-311 Kolno Kolno 38
37.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Olsztynku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynku	ul. Niepodległości 19 11-015 Olsztynek
38.	Klub Integracji Społecznej	Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej „Ucz się w ruchu”	ul. Krzysztofa Mrongowiusza 20 11-015 Olsztynek
39.	Klub Integracji Społecznej	Klub Integracji Społecznej w Purdzie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Purdzie	Purda 96b 11-030 Purda
40.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Stawigudzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawigudzie	ul. Olsztyńska 3 11-034 Stawiguda
41.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Świątkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Świątki 87 11-008 Świątki
42.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Pisz, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pisz	ul. Wąglicka 1 12-200 Pisz
43.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Szczytnie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie	ul. Bohaterów Westerplatte 12 12-100 Szczytno
44.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Pasymiu, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Dworcowa 8 12-130 Pasym
45.	Klub Integracji Społecznej	KIS w Węgorzewie, Związek Stowarzyszeń na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (LGD9)	Ogonki, ul. Letniskowa 13 11-600 Węgorzewo

Źródło: Zgodnie z ustawowym Rejestrem przedsiębiorstw społecznych, dostęp z dnia 04.06.2024 r., strona internetowa: https://rjps.mriips.gov.pl/RJPS/RU/start.do?id_menu=73.

Załącznik nr 6: Baza aktywnych Warsztatów Terapii Zajęciowej w podziale na powiaty, stan na dzień 31.12.2023 r.

Powiat	Lp.	Nazwa warsztatu terapii zajęciowej	Adres
Bartoszycki	1.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy SION w Bartoszycach	ul. Bema 51a 11-200 Bartoszyce
	2.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Górowie Iławeckim	ul. Kard. Wyszyńskiego 13 11-220 Górowo Iławeckie
Braniewski	3.	Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas Archidiecezji Warmińskiej we Fromborku	ul. Krasickiego 4 14-530 Frombork
Działdowski	4.	Warsztat Terapii Zajęciowej	ul. M. Skłodowskiej-Curie 20 13-200 Działdowo
Elbląski	5.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy DPS Krokus we Władysławowie	Władysławowo 4 82-300 Elbląg
	6.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy DPS w Tolkmicku	Szpitalna 2 82-340 Tolkmicko
	7.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Kamienniku Wielkim	Kamiennik Wielki 10 82-316 Milejewo

Elcki	8	Warsztat Terapii Zajęciowej w Elku	ul. Kolejowa 31 19-300 Elk
Giżycki	9.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Siedliskach	Siedliska 46 11-510 Wydminy
	10.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Rynie	ul. Konrada Wallenroda 4a 11-520 Ryn
Gołdapski	11.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Gołdapi	ul. Przytorowa 5 19-500 Gołdap
ławski	12.	Warsztat Terapii Zajęciowej w ławie	ul. Wiejska 2d 14-200 ława
	13.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu na Rzecz Ośrodka Aktywności w Lubawie	ul. Kupnera 18 14-260 Lubawa
	14.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Suszu	ul. Piastowska 37 14-240 Susz
Kętrzyński	15.	Warsztat Terapii Zajęciowej	ul. Budowlana 5 11-400 Kętrzyn
Lidzbarski	16.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Orneckim Stowarzyszeniu Wspierania Osób Niepełnosprawnych	ul. Przemysłowa 15 11-130 Orneta
	17.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Caritas	Henrykowo 14a 11-130 Orneta
Mragowski	18.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Mikołajkach	ul. Kolejowa 13 11-730 Mikołajki
	19.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Mragowie	ul. Olsztyńska 16 11-700 Mragowo
Nidzicki	20.	Warsztat Terapii Zajęciowej	ul. Krzywa 9 13-100 Nidzica
Nowomiejski	21.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowym Mieście Lubawskim	ul. Grunwaldzka 35 13-300 Nowe Miasto Lubawskie
Olecki	22.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Olecku	ul. Kopernika 6 19-400 Olecko
Olsztyński	23.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Biskupcu	ul. Gdańska 1 11-300 Biskupiec
	24.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Dobrym Mieście	ul. Garnizonowa 20 11-040 Dobre Miasto
	25.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Olsztynku	ul. Ostródzka 4c 11-015 Olsztynek
Ostródzki	26.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Ostródzie	ul. Jeziorna 1b, Kąjkowo 14-100 Ostróda
	27.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Morągu	ul. Wróblewskiego 15b, 14-300 Morąg
Piski	28.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Pieszku	pl. Daszyńskiego 11a 12-200 Pisz
Szczygieński	29.	Warsztat Terapii Zajęciowej	ul. Wielbarska 4 12-100 Szczytno
Węgorzewski	30.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Olszewie Węgorzewskim	Olszewo Węgorzewskie 41 11-606 Budry
Olsztyński Grodzki	31.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	ul. Bałtycka 45 10-175 Olsztyn

	32.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	ul. Traktorowa 35 10-828 Olsztyn
Elbląski Grodzki	33.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy PSONI	ul. 1 Maja 1 82-300 Elbląg
	34.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Tacy Sami	ul. Beniowskiego 68 82-300 Elbląg
	35.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Fundacji Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym im. Marki Teresy z Kalkuty	ul. Saperów 14d 82-300 Elbląg

Źródło: Dane według OZPS oraz danych własnych ROPS.

Załącznik nr 7: Baza aktywnych Zakładów Aktywności Zawodowej stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa	Adres
1.	Zakład Aktywności Zawodowej w Elblągu	ul. Rawska 3, 82-300 Elbląg ul. Winna 9, 82-300 Elbląg
2.	Zakład Aktywności Zawodowej w Giżycku	Aleja 1 Maja 30, 11-500 Giżycko
3.	Polski Związek Niewidomych Zakład Aktywności Zawodowej w Olsztynie	ul. Paukszy 57, 10-685 Olsztyn
4.	Zakład Aktywności Zawodowej w Kamionku Wielkim	Kamionek Wielki 82, 82-340 Tolkmicko
5.	Zakład Aktywności Zawodowej w Biskupcu	ul. Bema 39, 11-200 Bartoszyce
6.	Zakład Aktywności Zawodowej w Bartoszycach	ul. Bema 39 11-200 Bartoszyce
7.	Zakład Aktywności Zawodowej w Ostródzie	ul. Słowackiego 13a, 14-100 Ostróda ul. Grunwaldzka 19a, 14-100 Ostróda
8.	Piski Zakład Aktywności Zawodowej Wieża w Pisz	ul. Gdańska 11, 12-200 Pisz
9.	Zakład Aktywności Zawodowej w Nidzicy	ul. Krzywa 9, 13-100 Nidzica
10.	Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Kętrzynie	ul. Wileńska 16b, 11-400 Kętrzyn

Źródło: Rejestr Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki „Lista zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej” <https://www.gov.pl/web/uw-warmińsko-mazurski/rejestry-prowadzone-w-wydziale-polityki-spoecznej>, według stanu na dzień 01.03.2024 r., dane własne ROPS.

Załącznik nr 8: Baza Zakładów Pracy Chronionej (ZPCH), w podziale na powiaty, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa	Adres
OLSZTYN (11)		
1.	Auto-Land	ul. Leonharda 5A, 10-454 Olsztyn
2.	Garda J.Celmer	ul. Lubelska 37, 10-408 Olsztyn
3.	Garda Ag. Och Sp. z o.o. Sp. kom	ul. Lubelska 37, 10-408 Olsztyn
4.	Gwarancja Spółdzielnia Inwalidów	ul. Metalowa 4, 10-603 Olsztyn
5.	Spółdzielnia Wulkan	ul. Poprzeczna 11, 10-282 Olsztyn
6.	Pentagram Sp. z o.o.	ul. Kleeberga 1a, 10-693 Olsztyn
7.	NZOZ PZN Ośrodek Mieszkalno-Rehabilitacyjny Stow.	ul. Paukszty 57, 10-685 Olsztyn
8.	Star-Dadaj Sp. z o.o.	ul. Lubelska 44, 10-467 Olsztyn
9.	Unicorn Sp. z o.o.	ul. Piłsudskiego 72c, 10-450 Olsztyn
10.	Efekt Warmia Dozór Sp. z o.o.	ul. Tarasa Szewczenki 7, 10-274 Olsztyn
11.	Akmar Plus Sp. z o.o.	ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 5B, 10- 455 Olsztyn
ELBLĄG (7)		
12.	Elsin Elb. Spółdzielnia Niewidomych	ul. Warszawska 54/62, 82-300 Elbląg
13.	Halex Sp. z o.o. Sp. kom.	ul. Mazurska 15, 82-300 Elbląg
14.	Interlech Sp. jawna	ul. Warszawska 56, 82-300 Elbląg
15.	Va Bank Ag.Hand. Sp. jawna	ul. Zagonowa 12, 82-300 Elbląg
16.	D&S Dogmat Sp. z o.o.	ul. Brzozowa 5, 82-300 Elbląg
17.	Big Spółka jawna	ul. Opalowa 25, 82-310 Gronowo Górne
18.	"MOP 83" Sp. z o.o.	ul. Szafirowa 7a, 82-310 Gronowo Górne
POWIAT OSTRÓDZKI (2)		
19.	Star-Plast Sp. z o.o.	ul. Wróblewskiego 2, 14-300 Morąg
20.	Mazurska Spółdzielnia Inwalidów	ul. Warmińska 12b, 14-300 Morąg
POWIAT GOŁDAPSKI (2)		
21.	Nord-Ost Sp. z o.o.	ul. Strefowa 4, 19-500 Gołdap
22.	"WITAL" PW R. Tymofiejewicz	ul. Wczasowa 7, 9-500 Gołdap
POWIAT DZIAŁDOWSKI (1)		

23.	INTERSECURIT Sp. jawna	ul. Orzeszkowej 1D, 13-200 Działdowo
POWIAT KĘTRZYŃSKI (1)		
24.	Magra Ag.Hand.-Prod.	ul. Zbożowa 1, 11-400 Kętrzyn
POWIAT OLSZTYŃSKI (1)		
25.	Metalowa Spółdzielnia Inwalidów	ul. Olsztyńska 14, 11-010 Barczewo
POWIAT GIŻYCKI (1)		
26.	Pokój Spółdzielnia Inwalidów	ul. Ratuszowa 26, 11-520 Ryn
POWIAT IŁAWSKI (1)		
27.	Rolmax Sp. z o.o.	ul. Koszarowa 19, 14-240 Susz
POWIAT LIDZBARSKI (1)		
28.	Warmińska Sp. z o.o.	ul. Wysoka Br.31, 11-100 Lidzbark Warmiński
POWIAT SZCZYCIEŃSKI (1)		
29.	Zakład Stolarski W.Tański	ul. Juranda 13 a, 12-114 Rozogi

Źródło: Rejestr Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki „Lista zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej” <https://www.gov.pl/web/uw-warmińsko-mazurski/rejestry-prowadzone-w-wydziale-polityki-społecznej>, według stanu na dzień 01.03.2024r.